ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة إيلدا درويشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 222 (20385) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1999 10 ԷՋ

ԹՈՒՐՔԻԱ - ԿԻՊՐՈՍԻ ԹՐՔԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ՝ ՄԻԱՑԵԱԼ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁ

Թուրք եւ թուրք կիպրացի զինուորներ Շաբաթ օր Կիպրոսի մէջ աւարտեցին եռօրեայ ռազմափորձեր, որոնց գծով լուռիւն պահեց Կիպրոսի կառավարութիւնը՝ յառաջիկայ շաբթուան խաղաղութեան բանակցութեանց նախօրեակին:

Օդուժի, ծովուժի եւ ցամաքային ուժերու տարեկան «Թորոս» ռազմափորձերը- որոնք կը յաջորդեն ամիս մը առաջ տեղի ունեցած յունական եւ յոյն կիպրական ռազմափորձերուն, աւանդականօրէն լարուած ժամանակամիջոց մը կը ստեղծեն Կիպրոսի մէջ:

Կիպրոսի նախագահ Կլաֆքոս Քլերիտես եւ թուրք կիպրացի ղեկավար Ռաուֆ Տենքթաշ ընդունուած են Նիւ Եորքի մէջ Դեկտեմբեր 3էն սկսեալ ՄԱԿի հովանաւորութեամբ անուղղակի բանակցութիւններու մասնակցիլ՝ Կիպրոսի հարցը լուծել փորձելու համար:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՊԷՅՐՈՒԹ ՊԷՏՔ Է ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՄԷԿ ՇՐՋԱՆ ՄՆԱՅ

ԿԸՍԷ ՀԸՍ

Վարչապետ Սելիմ Հըս երէկ ընդգծեց, որ Պէյրութը ընտրաշրջաններու բաժնելու հարցը կը վճռեն նախարարաց խորհուրդն ու ապա՝ խորհրդարանը, եւ ընդունելի չէ այլ կողմերու միջամտութիւնը:

Վարչապետին կողմէ հրապարակուած հաղորդագրութիւնը ընդգծեց, որ Հըս կառչած է Մայրաքաղաքի ընտրական միութեան եւ ոչ մէկ պատճառ կը տեսնէ անոր բաժանման, որովհետեւ մայրաքաղաքը գաւառներ չունի մնացեալ նահանգներու պէս, եւ որովհետեւ Պէյրութ խորհրդանիշ մըն է ազգային համերաշխութեան, որ պէտք է պահպանել:

ՀԻՒՍԻՍԻ ՄԷՋ

Վարչապետ Հըս Շաբաթ օր հաւաստեց, որ երեսփոխանական ընտրութեանց օրինագիծի վերջնական տարազ չէ որդեգրուած ցարդ եւ այս հարցը տակաւին չէ արծարծուած կառավարութեան ժողովին, հետեւաբար ընդունելի չէ ենթադրութիւններ մեկնելով յայտարարութիւններ կատարել:

Հըս կը խօսէր Հիւսիսային Լիբանանի իր այցելութեան ընթացքին. ան ներկայ գտնուեցաւ Մանար համալսարանի խնամակալ խորհուրդի ժողովին:

Նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի ժողովին չմասնակցելուն մասին հարցումի մը Հըս ըսաւ, որ ան ազատ է եւ կրնայ որոշ պատճառներ ունենալ:

Թրիփոլի երթալէ առաջ Հըս վարչապետարանին մէջ գլխաւորեց ապապետականացման ծրագրի պատրաստութեան նախարարական յանձնախումբի ժողովը, ներկայութեամբ էլեւմուտքի նախարար Ժորժ Քըրմի, տնտեսութեան, առեւտուրի եւ ճարտարարուեստի նախարար Նասէր Սայիտի եւ խորհրդականներու:

Ժողովէն ետք Սայիտի յայտարարեց, որ յանձնախումբը քննարկեց խորհրդարանական յանձնախումբերուն կողմէ ուսումնասիրուող ապապետականացման օրինագիծը՝ կեդրոնանալով անոնց կատարած բարեփոխումներուն եւ ծրագրին հիմնական կէտերուն վրայ:

Նախարարը ընդգծեց, որ օրինագիծի հիմնական նպատակներն են բարելաւել Լիբանանի տնտեսական վիճակը, ապապետականացումը կատարել ընկերային իմաստով արդար ձեւերով, ծրագիրը գործադրել կատարեալ թափանցիկութեամբ եւ նախօրօք պատրաստել ապապետականացուած բնագաւառներու գործունէութեան վերահսկող պետական կազմը:

ՄԻՋԻՆ ՉԱՓԻ ԸՆՏՐԱԾՐՋԱՆՆԵՐ ՈՐԴԵԳՐԵԼ

ՂԸ ՅԱՅՏՆԻ ԽՐՐՉԼԻ

Խորհրդարանի փոխ նախագահ էլի Ֆրրգլի երէկ յայտնած հարցազրոյցի մը մէջ յիշեցուց, որ ինք միջին չափի ընտրաշրջաններու որդեգրման կոչը արձակող առաջին կողմերէն մէկն էր՝ համոզում յայտնելով, որ ոչ նահանգը պիտի որդեգրուի, ոչ ալ գաւառը՝ այլ այս միջին չափը, եւ երեսփոխանական ընտրութեանց նոր օրէնքը յոյս պիտի տեսնէ յառաջիկայ տարեսկիզբին՝ 13 կամ 14 ընտրաշրջանով, «եթէ համաձայնութիւն գոյանայ Պէյրութը բաժնելու երեք ընտրաշրջանի»:

Ֆրրգլի նաեւ մերժեց մայրաքաղաքի միութիւնը պահպանելու կոչերը, որովհետեւ անոնց նպատակն է միացոյն հակակշիռ հաստատել ամբողջ մայրաքաղաքին վրայ:

Ֆրրգլի ըսաւ, որ գօրավիգ կր կանգնի նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտի, որովհետեւ ան մարմնացումն է մարդկային եւ սահմանադրական բարոյականութեանց: Ան յայտնեց, որ նախագահ Լահուտ իր սահմանադրական իրաւասութեանց սահմանը չանցնիր, այլ իր անհատականութեամբ ու գործելաձեւով աւելի մեծ ազդեցութիւն կ'ունենայ դէպքերու ընթացքին վրայ:

Խորհրդարանի փոխ նախագահը անդրադարձաւ հարաւի եւ չրջանային իրադարձութիւններուն՝ համոզում յայտնելով, որ ի վերջոյ Իսրայէլ պիտի հեռանայ Լիբանանէն, «բայց միակողմանի հեռացումը ինքնապաշտպանութեան հնարաւորութիւն չի տար անոր ուժերուն. հետեւաբար կր նախատեսուի, որ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն մեծ ճիգ տանի իր իշխանութեան աւարտէն առաջ հասնելու չրջանի ամբողջական խաղաղութեան: Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախկին նախարար ձէյմս Պէյքըր ըսաւ, որ Էհուտ Պարաք տեղեակ է Իգհաք Ռապինի Ուաշինկթընի մօտ

Շար.ի էջ 10

ՍՈՒՐԻԱ ԶԱՐՄԱՆՔ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ՓԵՐԷՍԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Սուրիա գարմանք յայտնեց Իսրայէլի չրջանային գործակցութեան հարցերու նախարար Շիմոն Փերէսի կատարած այն յայտարարութեան համար, որ կր հերքէ թէ նախկին վարչապետ Իցհաք Ռապին առաջարկած է Դամասկոսի հետ խաղաղութեան փոխարէն պարպել Կոլանը:

Սուրիա կը պնդէ, որ Ռապին խոստացած է վերադարձնել Կոլանը գոր Իսրայէլ գրաւած է 1967ի պատերազմին: Արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ բանրերը յայտնեց, որ Փերէս անձամբ ընդունած էր Ռապինի խոստումը, երբ Իսրայէլի վարչապետ դարձաւ Ռապինի սպանութենէն ետք: Բանրերը գարմանք յայտնեց, որ Փերէս կը դրժէ իր տուած հաւանութիւնը: «Դժուար է հասկնալ, թէ Փերէս ինչու կր խուսափի ճանաչումէ տալէ եւ հրապարակաւ ընդունելէ Ռապինի խոստումը», աւելցուց բանրերը: Ան ըսաւ նաեւ, որ Ռապինի սպանութենէն ետք, Փերէս նոյն խոստումին վրայ հիմնուելով, չարունակեցրանակցութիւնները մինչեւ Մայիս 1996, երբ անոնք առկախուեցան:

Փերէս անցեալ չաբթիան մէջ յայտարարած էր, որ եթէ իսկապէս Ռապինի եւ սուրիացիներու միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած է, ինչո՞ւ պայմանագրի մը չեն վերածած:

Սուրիացի բանրերը իր կարգին, պատասխանեց Փերէսի հարցումին, դիտել տալով, որ համաձայնագիր չէ ստորագրուած որովհետեւ խաղաղութեան առնչուած այլ հարցերու մասին համաձայնութիւն չէր գոյացած:

ՄՈՒՏԱԼ ՊԱՐԱՔ ՊԷՏՔ Է ԿՈԼԱՆԸ ՊԱՀ ՊԵԼՈՒ ՓԱՄԿԷՏԸ ՁԳԻՒԷ

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա չարաթավերջին կոչ ուղղեց Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաքի, որ մէկ տարուան պայմանաժամ մր ճշդէ Կոլանը պարպելու եւ Սուրիոյ հետ խաղաղութեան համաձայնագիրմրստորագրելու համար:

Շար.ի էջ 10

Կոլանի Քոնէյթրա քաղաքին մէջ ՄԱԿի դէտերու խմբակի մը ինքնաշարժը կ'անցնի աւերակներու առջեւէն:

ԻՐԱՆ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԱԶԱՏԱՐԻՆ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ Կ ՈՒՇԱՆԱՅ

Հայաստանի մէջ իրանեան դեսպանատան գործավարը՝ Էքպա Թոքլա Կորպանի, ըսաւ, որ Իրան - Հայաստան կապատար խողովակի շինութիւնը կ'ուշանայ, որովհետեւ հայկական կողմը իր նիւթական պարտաւորութիւնը տակաւին չէ կատարած:

Կորպանիի համաձայն, տարբեր ընկերութիւններ սկսած են հետաքրքրութիւն ցուցաբերել կապատար խողովակին նկատմամբ: «Կը խորհիմ, որ հարցը պիտի լուծուի», աւելցուց ան:

Կապատար խողովակին շինութիւնը կը գնահատուի 120 միլիոն տոլարով: Հայաստան կը յուսայ տարեկան 1 միլիոնէն 2,5 միլիոն խորանարդ մեթր կապ ստանալ Իրանէն:

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԸ ՍՏՈՐԱԳՐԵՑԻՆ 2000 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐԸ

Ռուսիոյ եւ Ազրպէյճանի պաշտպանութեան նախարարները Մոսկուայի մէջ ստորագրեցին երկու երկիրներուն պաշտպանութեան նախարարութիւններուն միջեւ գինուորական գործակցութեան 2000 թուականի ծրագիրին համաձայնագիրը:

Փաստաթուղթին ստորագրութենէն ետք, Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւ յայտնեց, որ Ռուսիոյ գինուորական դեկավարութիւնը երախտապարտ է Ազրպէյճանին, անոր որդեգրած խիստ եւ կարծր միջոցներուն համար, որոնք կանխեցին Ազրպէյճանի հողամասով գէնքի, գինեայներու եւ ֆինանսական միջոցներու փոխադրութիւնը Չեչենիա:

Իր կարգին, Ազրպէյճանի պաշտպանութեան նախարար Սաֆար Ապիեւ յայտնեց, որ հանդիպումներուն ընթացքին քննարկուեցան Հայաստանի աւելի քան մէկ կ

Շար.ի էջ 2

ԱԼԻԵԻ ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԸ ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՆՑՈՒԻ

Ազրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ Շարաթ օր Թուրքիա հասած է չարաթավերջը անցրնելու համար Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլի եւ թուրք կիպրացի ղեկավար Ռաուֆ Տենքթաշի հետ:

«Ազատութիւն» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ երեք ղեկավարները Շարաթ օր Անգարայի մէջ ներկայ գտնուած են հողային մաշուէմի մասին խորհրդաժողովի մը, ապա մեկնած են Տեմիրէլի ծննդավայր քաղաքը՝ Իսփարթա:

Լրատու գործակալութիւնը յայտնեց, որ Տենքթաշ Թուրքիա պիտի մնայ մինչեւ Չորեքշաբթի օր, երբ Նիւ Եորք պիտի մեկնի՝ ՄԱԿի հովանաւորութեամբ Կիպրոսի նախագահ Կլաֆքոս Քլերիտէսի հետ անուղղակի բանակցութիւններ կայացնելու համար:

Յստակ չեղաւ սակայն, թէ Ալիեւ քանի օր պիտի մնայ Թուրքիա: Անցեալ չարաթ ագերի պաշտօնատարներ յայտնած էին, թէ ան Թուրքիայէն Ուքրանիա պիտի մեկնի, առանց թուական նշելու:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑԸ ԻՐԱՊԱՇՏ Է

ՂԸՍԷ ՊԱՂՐՂԼՔ

ԼՈՆՏՈՆ, 28 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք կիրակի օր յայտնեց, որ պաղեստինցիներուն հետ վերջնական համաձայնագիր մը կնքելու համար հաստատուած ժամանակացոյցը իրապաշտ է ու իրագործելի կր մնայ, հակառակ անոր, որ Այսրյորդանանի հինգ աւր հարիւրին պարպումը ուշացում արձանագրած է:

Պի. Պի. Սի.ի պատկերասփիւռի հետ ունեցած հարցազրոյցի մը ընթացքին, Պարաք ըսաւ, որ նոր յետաձգումներ տեղի պիտի չունենան եւ բանակցութիւնները ճշդուած ժամանակացոյցով պիտի ընթանան յանգելու համար ամբողջական ու մնայուն խաղաղութեան համաձայնագիրի մը: Պարաք չեշտեց, որ պայմանաժամեր եւ ժամկէտներ ճշդելը կենսական է, որովհետեւ առանց անոնց, քաղաքական անձնաւորութիւնները ընդհանրապէս պատրաստ են ձգձգելու եւ ուշացումներ պատճառելու:

Իսրայէլ եւ ՊԱԿ որոշած են մինչեւ Փետրուար համաձայնագիրի մը ընդհանուր յատակագիծը պատրաստել յուսալով, որ յառաջիկայ Սեպտեմբերին պիտի կարենան ստորագրել ամբողջական համաձայնագիր մը:

Պարաք ըսաւ, որ վերջնական իրավիճակի բանակցութիւններու աւարտին առկախ հարցեր պէտք չէ մնան (Երուսաղէմի ճակատագիրը) եւ պաղեստինեւիսրայէլեան տագնապը ամբողջական լուծում պէտք է ապահովէ:

ԻՐ ԽՕՍՔԸ ԻՍՐԱՅԷԼ ԱՅՑԵԼՈՒԻՆ ԵՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՈՒՂՂԵԼՈՎ

ՊԷՏՔ Է ՊԱՀՊԱՆԵԼ ՆՈՒԱՃՈՒՄՆԵՐԸ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ԱՂՆԱՆ

ՄԱԿ, 28 (ՌՈՅԹԵՐ).- ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անան կիրակի օր կոչ ուղղեց Իսրայէլի եւ պաղեստինցիներուն, որ պահպանեն ցարդ արձանագրուած նուրբ նուաճումները՝ խուսափելով արարքներէ, որոնք կրնան ժխտական ազդեցութիւն ունենալ վերջնական արդիւնքին վրայ:

Անան, որ կր խօսէր պաղեստինցիներուն գօրակցութեան միջազգային օրուան առիթով, դրուատեց Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաքն ու պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթը՝ հաշտութիւն եւ խաղաղութիւն հաստատելու անոնց ցուցաբերած յամառութեան եւ քաջութեան համար:

Պաղեստինցի ժողովուրդին գօրակցութեան միջազգային օրը յայտարարուած էր 1977ին ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովին կողմէ:

Անան դիտել տուաւ սակայն, որ խաղաղութեան գործընթացին յառաջխաղացքին արգելակող դժուարութիւնները ամբողջութեամբ չեն ջնջուած, հետեւաբար, պաղեստինցիներն ու իսրայէլացիք պէտք է պահպանեն ցարդ արձանագրուած նուաճումները:

EXPRESS INSURANCE COMPANY

MedNet

Մանրամասնութեանց համար դիմել
հեռ. (01)250999 - (8 գիծ)
Ֆաքս : (01) 250888
Տորա, Սանթըր Տտրեան, 2րդ յարկ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՕՐԻՆԱԳԻԾԻՆ ՄԱՍԻՆ՝ ԿԵՑՈՒԱԾՔՆԵՐ

Երկրագործութեան, բնակեցման եւ համագործակցականներու նախարար Սիւլէյման Տրէնճիէ Շաբաթ օր յայտարարեց, որ եթէ Ձղորթան ընտրաշրջաններու բաժանումներուն մէջ անջատի Քուրայէն եւ Պաթրունէն, ապա ինք պիտի չներկայացնէ իր թեկնածութիւնը այդ ընտրութիւններուն:

Տրէնճիէ ըսաւ, որ համոզուած է, թէ մինչեւ ամառ իսրայէլեան ուժերը պիտի հեռանան Լիբանանէն, եւ մինչ այդ Իսրայէլի լիբանանցի եւ պաղեստինցի գործակալներ պիտի պահանջեն դադրեցնել դիմադրութիւնը, հեռացնել սուրիական ուժերը եւ խաչհանարարութիւններով ճրնշում պիտի բանեցնեն: «Այս բոլորին դէմ պիտի մղուի քաղաքական դաժան պայքար եւ մենք պատրաստ ենք դիմագրաւելու այս դաւերը», շեշտեց ան:

Հիւսիսի վարչական եւ ընտրական բաժանումներուն մասին՝ Տրէնճիէ ըսաւ, որ ամբողջ հիւսիսը պատերազմի 15 տարիներու ընթացքին մնաց միակամ, ազգային քաղաքական միացեալ ուղեգիծին շուրջ: «Ուրեմն նոյնիսկ եթէ վարչական բաժանումներ կատարուին, հիւսիսը կը մնայ միակամ եւ մնացեալ, որովհետեւ եթէ պատերազմը չկրցաւ բաժնել հիւսիսը, ապա հաղաղութիւնն ալ պիտի չկարենայ բաժնել զայն», ըսաւ ան՝ աւելցնելով, որ վարչական ամէն բաժանում պիտի ըլլայ կարճատեւ:

«Ընտրաշրջաններու իմաստով հիւսիսի բաժանումն ալ պիտի ըլլայ ձեւական եւ կարճ ատենուան համար, որովհետեւ կարելի չէ մէկ նահանգ բաժնել եւ միւսը պահել անբաժան», ըսաւ ան:

«Այնուհանդերձ հիւսիսի ամէն ընտրական բաժանում պէտք է յարգէ ազգային միութեան անհրաժեշտութիւնն ու շրջաններու բնական տարածքը, ինչպէս նաեւ անոնց աշխարհագրական դրութիւնը», ըսաւ Տրէնճիէ՝ հաւաստելով, որ իր թեկնածութիւնը պիտի չներկայացնէ, եթէ կատարուի ընտրաշրջաններու համայնքային բաժանում, կամ Ձղորթա անջատուի Քուրայէն եւ Պաթրունէն:

ՄՈՒՍԱՒՈՒԻ

Երեսփոխան Ամաթ Մուսաուի ըսաւ, որ 13 ընտրաշրջանի տարակը ընդունելի է եւ կրնայ համապատասխան ըլլալ լիբանանցիներու ապծամասնութեան փափաքին:

Ան նկատել տուաւ, որ այս տարակը կը նմանի Վրպպալլայի առաջարկած միջին չափի ընտրաշրջանին, որ լաւագոյնն է, երկրին մէջ տիրող պայմաններու լոյսին տակ:

«Մայրաքաղաքի մէկէ աւելի ընտրաշրջաններու բաժանումը չի նշանակեր, թէ անիկա թիւրեպ է, որովհետեւ պահանջուած է լիբանանեան բոլոր շրջաններուն պարագային հաւասարապէս գործադրելի տարակ մը», ըսաւ ան:

ՔԱՊՊԱԼԱՆ ԱԱԱՏԻ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԽՆԴՐԷ

Շիիներու գերագոյն խորհուրդի փոխ նախագահ շեյխ Ապտել Էմիր Քապպալան կոչ ուղղեց Սուրիոյ նախագահ Հաֆէզ Ասատի՝ անգամ մը եւս միջամտելու, որպէսզի Լիբանան վերածուի հինգ ընտրաշրջանի՝ ջնջելով Նապաթիէ նահանգը:

Շեյխ Քապպալան ըսաւ, որ նախագահ Ասատ պատերազմի ընթացքին միջամտեց բաժանումը փրկելու համար Լիբանանը, եւ պէտք է նոյն նպատակին համար միջամտէ այս անգամ եւս:

«Ես դէմ եմ 13 կամ 14 ընտրաշրջանի դրութեան», ըսաւ ան Պեքաայի մէջ ակաուտական հաւաքի մը ընթացքին՝ աւելցնելով, որ կը պահանջէ մէկ ընտրաշրջան, կամ հինգ՝ նահանգներու սահմաններու վերանայումէն ետք:

ՀԻՍԻՍԸ ՁՐԱՖԱՆԵԼ

Երեսփոխան Պութրոս Հարպ Շաբաթ օր յայտարարեց իր ընդդիմութիւնը հիւսիսային Լիբանանը երկու ընտրաշրջանի բաժնելու առաջարկին, եւ կոչ ուղղեց վարչապետ Սելիմ Հրսի՝ չգործելու քաղաքական ուժերու համապատասխան ընտրաշրջաններու բաժանում ընդունելու սիւալը:

Հարպ ըսաւ, որ կը պահանջէ երկիրին բոլոր քաղաքացիները հաւասար դասող եւ ժողովուրդին հարազատ ներկայացուցչութիւն ապահովող ընտրական օրէնք մը: «Հիւսիսը մէկ կողմէ Տրնիէն եւ Ակքարէ կապուած (8 աթոռ) եւ միւս կողմէ Մընիէն, Թրիփոլին, Ձղորթան, Քուրան, Պաթրունն ու Պշարրին համախմբած (20 աթոռ) ընտրաշրջաններու դրութիւնը անարդար է եւ հակառակ՝ հանրապետութեան նախագահի յայտարարած հաւասարութեան սկզբունքին, որովհետեւ անոր հիմամբ, հիւսիսի մէկ քաղաքային կ'ընտրէ 8 երեսփոխան, մինչ միւսը՝ քսան», նշեց ան:

Հարպ նաեւ մերժեց Ակքարը, Տրնիէն եւ Պշարրին համախմբելու առաջարկը՝ 11 աթոռով, երկրորդ ընտրաշրջանի ձգելով հիւսիսի մնացեալ շրջանները՝ 17 աթոռներով: «Այս առաջարկը նաեւ անտրամաբանական է տնտեսական, ընկերային եւ նոյնիսկ աշխարհագրական նկատառումներով, եւ կը խեղդէ Պշարրիի գաւառը», աւելցուց ան:

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ...

Շարունակուած Ա. էջէն

միլիառ տոլար արժողութեամբ վէնքի ապօրինի յանձնումին հարցը քննարկող յանձնախումբին գործունէութեան վերսկսման առնչուող հարցեր: Ապիեւի համաձայն, «Հայաստան այս վէնքերը տեղաբաշխած է Ազրպէյճանի գրաւեալ հողերուն մէջ»:

Նախարար Ապիեւ հանդիպում ունեցաւ նաեւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանովի հետ:

Հանդիպումին քննարկուեցաւ ռուս - ազրպէյճանական յարաբերութիւններուն, որոնց կարգին՝ վիճաւորական գործակցութեան, առնչուող հարցեր:

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան քանքեր Վլատիմիր Ռախմանին յայտնեց, որ ԵԱՀԿի Պոլսոյ վեհաժողովին որոշումներուն լոյսին տակ կողմերը քննարկեցին Կովկասի իրավիճակին, շրջանի եւ Եւրոպայի ապահովութեան ամրապնդման առնչուող հարցեր:

Ռախմանինի համաձայն, Իվանով գնահատած է հայ - ազրպէյճանական ուղղակի հանդիպումները, որոնք կարեւոր դերակատարութիւն ունին երկու պետութիւններուն միջեւ փոխադարձ վստահութեան մթնոլորտի ստեղծման եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին գծով փոխադարձաբար ընդունելի լուծումներ գտնելու համար:

ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ

•ժամը 10:05ին
«Հայրենի Աղբիւր»
Կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ
ՀՐԱՉ ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆ
•ժամը 11:00ին
«Կիներ»
Հանդիպում ՏԻԿԻՆ ՍԻԼՎԱ ՍԱՂԸՐԵԱՆի հետ
•ժամը 12:40ին
«Օրուան Հիւրը»
«ԱԶԴԱԿ» ՍՐԱՀԵՐԹ
•ժամը 16:00ին
Շաբաթական համաշխարհային օրուան
Հարցազրոյց՝ սեռնգականոցի մասնագիտուհի՝
ԳԱՐԼԱ ԵԱՐՏՄԵԱՆի հետ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ
ՏՈՔԹ. ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՄՍԸՐԼԵԱՆ
ԱԿՆԱԲՈՅԺ - ՎԻՐԱԲՈՅԺ
Շարաա 29 Այյար, Դամասկոս
Հեռ. 2322228

ՆԱՄԱՆ ԿԸ ԹՈՒԷ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄՆԵՐԸ

Փոսթ հեռագրատան նախարար Իսամ Նաաման մերժեց այն յայտարարութիւնները, թէ կառավարութիւնը կանգուն կը մնայ չնորհիւ հանրապետութեան նախագահի նեցուկին. Ան թուեց կառավարութեան իրագործումները:

Նաաման ըսաւ, որ պետական վարչամեքենայի բարեկարգման հարցին գծով կառավարութեան կարողութենէն վեր պայմաններ կան, որոնք կասեցուցած են այդ գործընթացը, բայց կառավարութիւնը չէ դադրեցուցած աշխարհը կամ հրաժարած անկէ: «Բարեկարգումները չուտով վերջացող հարցմը չեն, այլ՝ երկարատեւ աշխատանք, որովհետեւ փտածութիւնը արմատացած է», աւելցուց ան:

«Դրամական վիճակի բարելաւման աշխատանքի արդիւնաւորման համար անհրաժեշտ է առնուազն հինգ տարի, որովհետեւ նախկին կառավարութիւնները մեծ սխալներ գործած են», ըսաւ ան:

Նաաման յիշեցուց, որ կառավարութիւնը խոստացած է ներկայացնել ժողովրդային հարազատ ներկայացուցչութիւն ապահովող օրէնք մը, եւ կ'աշխատէր օրինագիծը հրապարակել Սեպտեմբերին, բայց հեղինակութեանց, կուսակցութեանց եւ երեսփոխանական պլոքներուն միջեւ քաշքշուկները ուշացուցած են գայն, եւ ցարդ կարելի չէ եղած ձեւաւորել համախոհութիւն գոյացրնդող օրէնք մը:

Նաաման ըսաւ, որ վարչապետ Սելիմ Հրսը եւ ինք իրրեւ պկտրութիւններ դէմ են Պկտրութիւն ընտրական բաժանումին, «որովհետեւ սկզբունքով կողմնակից են ամբողջ երկիրը մէկ ընտրաշրջանի վերածելու տարագին, եւ վարչապետը պիտի պաշտպանէ այս տեսակէտը, բայց պիտի ենթարկուի մեծամասնութեան կամքին»:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Մարի Պարսումեանի մահուան քառասունքին առիթով, ԼՕՒի «Հայաշէն» մասնաճիւղին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.- տիկ. Երանիկ Խալեթ 100,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Մելքոն Խալեթ 100,000 լ. ո., տէր եւ տիկին Պերճ Արսլանեան 50,000 լ. ո.:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Կարպիս Արթինեանի մահուան քառասունքին առիթով ԼՕՒի «Հայաշէն» մասնաճիւղին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիկին Մարի Արթինեան 25,000 լ., տէր եւ տիկին Յարութ Արթինեան 25,000 լ. եւ տէր եւ տիկին Նազարէթ Արթինեան 25,000 լ.:

ԱՐԼԻՆ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ
ընդ
ՇԱՀԷ ՃԻՆՊԱՇԵԱՆ
Նշանուած
27 Նոյեմբեր 1999

ՇԱՒՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Ա. յարկ, 2 սենեակ, Հաբէթ Սաատէ, դէպի բաղիի կից: Հեռ. 249165 եւ 03-632777:

ՇԱՒՈՒ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺ

•MERCEDES E 200 CLASSIC (արծաթագոյն, 1996ի մոտէլ, գործածուած՝ 66,000 քմ.:

Հեռաձայնել՝ 03-558663 եւ 03-350273, Լիբանանի Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանատուն:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՅՔԱՐ ՊԼՈՔԸ ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ Է ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԵԱՆ

Կ ԸՍԷ ՇՀՀԱՅԷՊ

Կենսաթրտի խորհրդարանական յանձնախումբին նախագահ Աքրամ Շրհայէպ երէկ յայտ տեսած հարցազրոյցի մը մէջ հաւաստեց, որ երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթի գլխաւորած ազգային պայքար պլոքը կողմնակից է իշխանութեան եւ ընդդիմադիրներուն միջեւ երկխօսութեան, պայմանով որ անիկա կատարուի յստակ եւ հրապարակային մեկնակէտերու շուրջ:

«Պլոքը կը յարգէ վարչապետ Սելիմ Հրսի պարկեշտութիւնը, բայց հաւանական չէ, որ անոր հետ երկխօսութիւն կատարէ», ըսաւ Շրհայէպ՝ յիշեցնելով, որ այն ատեն, երբ երկխօսութեան նիւթը Հրսի գլխաւորած կառավարութիւնն էր, Հրս իր գրպանին մէջ արդէն ունէր նախապէս որոշուած անուանացանկ, եւ այդ կառավարութիւնը իր կազմութենէն ի վեր ժխտական մօտեցում ցուցաբերեց կուսակցութիւններուն հանդէպ եւ հեռու մնաց պլոքէն:

Շար. ի՝ էջ 10

ՌԸՆԷ ՄՈՒԱՈՒԱՏԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ՝ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ձղորթայի մէջ երէկ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ նախկին նախագահ Ռընէ Մուաուատի նահատակութեան 10րդ տարեդարձին առիթով: Կրօնական արարողութեան աւարտին տեղի ունեցաւ բանախօսական հաւաք մը:

Արարողութեան ներկայ գտնուեցան Հանրապետութեան նախագահի ներկայացուցիչ վարչապետ Սելիմ Հրս, խորհրդարանի նախագահի ներկայացուցիչ, խորհրդարանի փոխ նախագահ Էլի Ֆրղկի, Սուրիոյ նախագահի ներկայացուցիչ, նախագահութեան հարցերու նախարար Ռահիպ Ֆատէլ, ընկերակցութեամբ բարձրաստիճան պատուիրակութեան մը, որուն մաս կը կազմէր գոր. Ձագի Քրնաան, եւ բազմաթիւ անձնաւորութիւններ ու բազմութիւն մը:

Հոգեհանգիստէն ետք, Հրս արտասանեց խօսք մը, որուն մէջ վեր առաւ նահատակին արժանիքները եւ րնդգծեց, թէ ան Լիբանանի ու անոր միութեան նահատակն է:

Հաւաքին ընթացքին արտասանած իր խօսքին մէջ երեսփոխան Նայիլա Մուաուատ ըսաւ, որ կը մերժէ հիւսիսի ընտրական բաժանումներու առաջարկները, որոնք չեն համապատասխաներ իշխանութեան առաջադրանքներու եւ քաղաքացիներու ձգտումներուն:

«Այս առաջարկներէն ամէնէն գարմանալին Պշարրիի գաւառը իր աշխարհագրական չրջապատէն անջատելով արհեստականօրէն Ակքարի, Տրնիէի եւ Մրնիէի կցելն է», ըսաւ ան:

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ
ՍՕԽԻ «ԷՐԵԲՈՒՆԻ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ
ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
Դասախօս
ՁԱՆԻ ՇԱՀԻՆԵԱՆ - ՄԵԼԲՈՊԵԱՆ
Նիւթ՝
ՄԱՐԴԿԱՑԻՆ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՈԼՈՎՈՅԹԸ
Տեղի կ'ունենայ երեքշաբթի, 30 Նոյեմբեր 1999, առաւօտեան ժամը 10:30ին, Դամասկոսի «Աւետիս Ահարոնեան» կեդրոնի «Տ. Ստեփանեան» սրահին մէջ:
ՀՐԱՒԷՐ

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՔՈԼԷՃԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԱՐՄԻՆԻ
Կազմակերպութեամբ
ՉԻՆԱԿԱՆ ՃԱՇ - ԱՄԱՆՈՐԻ ՊԱՁԱՐ
Չինական ճաշի պատրաստութիւն եւ բացատրութիւն՝
UPSTAIRS CHINESE RESTAURANTի
ՇԷՖ ԼԱՕ ՍԱՆի կողմէ
•Աշակերտական գեղարուեստական յայտագիր
Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 3 Դեկտեմբեր 1999, կէսօրէ առաջ ժամը 10:00ին, Հայ Աւետ. Ա. եկեղեցւոյ հանդիսասրահին մէջ, Մեքսիք փողոց:
ՄՈՒՏՔԸ ՏՈՄՍՈՎ
Ծանօթ: Տոմսերը կարելի է ապահովել դպրոցէն (հեռ. 349816):

ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ՁԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 11 Դեկտեմբեր 1999, երեկոյեան ժամը 9:00էն սկսեալ ճաշարան «ԱԼ ԱՄԻՆ»ի մէջ, Հազմիէ:

ՀԱՄԱՁԳԱՅԻՆԻ «Գ. ԻՓԷԿԵՄ» ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ
ՄՕՏ ՕՐԷՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ «ՔԼՐԵՑԻ ԵՓՓԷՆ» ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Նարդուհի Համալեան եւ գաւակները՝
Լիկա եւ Վահէ
Տէր եւ տիկին Սիմոն Համալեան եւ գաւակը
Տիկին Սեդա Համալեան եւ գաւակը
Տէր եւ տիկին Գէորգ Համալեան եւ գաւակունք
Տիկին Հռիփսիմէ Եաղճեան
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ Առաքելեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ձորմ Սրուերեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Տիգրան Թէլքէեան եւ գաւակունք
Մոմճեան ընտանիք
Սարգիսեան ընտանիք
Քիւրտոյլեան ընտանիք
Եագուպեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ԱՒԵՏԻՍ ՀԱՄԱԼԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Հալէպ, 1934)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 27 Նոյեմբեր 1999ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Երկուշաբթի, 29 Նոյեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 2:00ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրրրն էլ Շպկէի Ազգային գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաուազդ:
•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Երեքշաբթի 30 Նոյեմբերին Չորեքշաբթի 1 եւ Հինգշաբթի 2 Դեկտեմբերին հանգուցեալին բնակարանը՝ Մար Եուսէֆ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Անժէլ Արիկեան - Մովսէսեան
Տէր եւ տիկին Մեթր Վահէ Մովսէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Այպէր Գարամ եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Նուպար Մինասեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վրէժ Եայկրկեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Արմենակ Մովսէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Մովսէսեան
Տիար Մարկոս Մովսէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ժիրայր Խաչերեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր եւ հարազատին՝

ԼԵՒՈՆ ՄՈՎՍԷՍԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1915ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 28 Նոյեմբեր 1999ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Երկուշաբթի, 29 Նոյեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Հայ Կաթողիկէ Սուրբ Եղիա Աթոռանիստ եկեղեցւոյ մէջ, Տեպպաս պողոտայ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Հայ Կաթողիկէ գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաուազդ:
•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին թաղումէն առաջ ժամը 11:00ին եւ թաղումէն ետք եկեղեցւոյ սրահին մէջ եւ Երեքշաբթի, 30 Նոյեմբերին եւ Չորեքշաբթի, 1 Դեկտեմբերին, հանգուցեալին զաւկին՝ Մեթր Վահէ Մովսէսեանի բնակարանը. Հատաթ Ալթունիէ, «Էտիպ Շիտիաք» փողոց, «Ալպէր Գարամ» շէնք:
•Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կատարել Սուրբ Եղիա եկեղեցւոյ:

ՔԱԿԷՆ ԱՆՋԱՏՈՒԱԾ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՄԸ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻ ԹՈՒՆՉԵԼԻԻ ՄԷՋ

Թուրք վինուորներ սպանանած են քիւրտ ղեկավար Հայտար Ալփարսլանը, որ Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութենէն անջատուած էր՝ առարկելով անոր խաղաղարար քայլերուն եւ յայտարարելով, թէ պայքարը պիտի շարունակէ հարաւարեւելեան լեռներուն մէջ:

Թուրք պաշտօնատար մը Շաբաթ օր յայտնեց, թէ Ալփարսլան, որ Քեմալ ծածկանունով ծանօթ էր, եւ չորս վինեալներ սպանանուած են Թունչելիի մէջ տեղի ունեցած բախումի մը ընթացքին:

Թուրք կօրավար մը այս ամսուան սկիզբը յայտնած էր, թէ Ալփարսլան եւ շուրջ 20 վինեալներ ՔԱԿԷՆ անջատուած են: Ան ըսած էր, թէ վինեալները մերժած են ՔԱԿի ղեկավար Ապտիլլա Օճալանի՝ քրտական ինքնավարութեան ի խնդիր վինեալ պայքարին վերջ տալու եւ երկրէն հեռանալու կոչին ընթացք տալ:

ՔԱԿ ոչինչ ըսած էր այս մասին, սակայն Թունչելիի բնակիչներ յայտնած են, թէ ՔԱԿի միաւորներ իրենց այցելութիւն տուած եւ վգուշացուցած են վիրէնք Ալփարսլանի օգնելէ՝ վայն դաւաճան նկատելով:

Թուրք պաշտօնատարը յայտնեց, թէ ապահովութեան ուժերը գաղտնի տեղեկութիւն ստացած են, թէ Ալփարսլան ՔԱԿի հրամանատար Համիլի Եըլտըրըմի հետ պիտի տեսակցի՝ հաշտութեան մը գծով բանակցելու համար:

Զինուորներ ուղղաթիռներով շրջանին վրայ յարձակած են, մինչ երկու խմբակներ՝ շուրջ 30 հոգի, կը բանակցէին:

Բախումին ընթացքին թուրք սպայ մը սպանուած է եւ 2 վինուոր վիրաւորուած է:

Թունչելիի այլ շրջաններու մէջ, ըստ պաշտօնատարին, շուրջ 15 հապար վինուորներ ռազմական օդանաւերու կօրակցութեամբ, անցեալ շաբաթ յարձակողականի մը ձեռնարկած են ՔԱԿի վինեալները հարուածելու համար՝ ձմեռնային ծանր ցուրտն ու ձիւնը հասնելէ առաջ:

ՔԱԿ անոնց յայտնած է, որ դադրին պայքարելէ, սակայն անոնք այդ չեն ըրած եւ երկրէն ալ չեն հեռացած: «Գործողութիւնները պիտի շարունակենք», աւելցուցած է ան:

Թուրք իշխանութիւնները մերժած են Օճալանի բանակցութեանց առաջարկները:

(ՌՈՅԹԵՐ Զ)

ԷԹԱ ԶԻՆԱԴՈՒԼԻՆ ՎԵՐՋ ՊԻՏԻ ՏԱՅ

ՄԱՏՐԻՏ, 28 (ՌՈՅԹԵՐ Զ).- Պասք գիշեալ ԷԹԱ խմբակը կիրակի օր յայտարարեց, թէ իր 14 ամսուան գինադուլին վերջ պիտի տայ՝ սպառնալով Սպանիա անջատողական բոյթի ռմբահարումներու եւ սպանութիւններու նոր ալիքի մը մէջ մխրճել:

Իր հետեւորդներուն կոչ ուղղելով, որ «թշնամին դիմագրաւեն»՝ ԷԹԱ յայտնեց, որ իր գիշեալ պայքարին պիտի վերսկսի եւ յառաջիկայ Ուրբաթ օր իր գիշեալներուն հրահանգներ պիտի արձակէ՝ առնուելիք քայլերուն մասին:

ԷԹԱ իր որոշումին համար այպանեց Սպանիոյ եւ Ֆրանսայի կառավարութիւնները «ճնշող» արարքները, ինչպէս նաեւ պասք ազգայնականները, որոնք մերժած են իրեն հետ գործակցիլ՝ պասք անկախ պետութեան մը ստեղծումին ի խնդիր:

Սպանիոյ պետական ձայնասփիւռը «պասք ժողովուրդին համար սեւ օր մը» նկատեց եւ Ընկերվարական կուսակցութեան բանբերը յայտարարեց. «Վախը մեր կեանքերուն կը վերադառնայ»:

Պասքերու շրջանին մէջ, ուր ԷԹԱյի գիշադուլը մեծ յոյսեր ներշնչած էր մնայուն խաղաղութեան մը գծով, կազմակերպութեան որոշումը մեծ յուսախաբութեամբ եւ ցնցումով ընկալուած է:

ԷԹԱ 3 ամիս առաջ առկախած էր կառավարութեան հետ բանակցութիւնները՝ զայն ամբաստանելով լրատու աղբիւրներուն մանրամասնութիւններ յայտնելու յանցանքով՝ քաղաքական շահեր ապահովելու համար:

ՍՈՒՍՈՒԼԻ ՄԷՋ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԵՒ ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՕԴԱՆԱՒԵՐ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ ՄԸ ԿԸ ՌՄԲԱԿՈՇԵՆ

ՊԱՂՏԱՏ, 28 (ՌՈՅԹԵՐ Զ).- Իրաք կիրակի օր յայտարարեց, որ ամերիկեան եւ բրիտանական օդանաւեր նախակրթարան մը ռմբակոծեցին Մուսուլի մէջ՝ ութ հոգի վիրաւորելով:

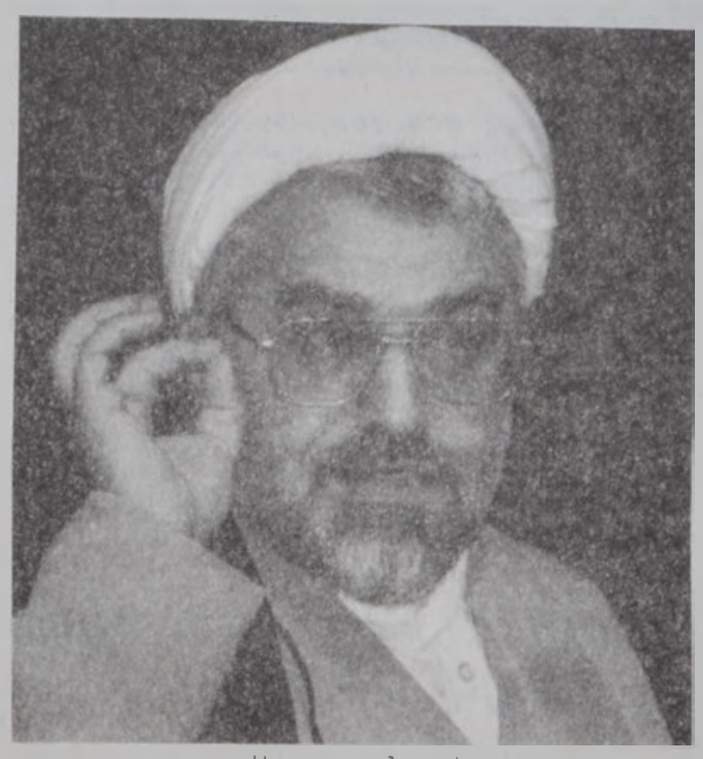
Ինն. լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ վիրաւորներուն կարգին են կիներ եւ երեք մանուկներ: Ինն. աւելցուց, որ թշնամի ինքնաթիռները կիրակի առտու ռմբակոծած են Ջանապիք վարժարանը, որ Մուսուլի մէջ կը գտնուէր: Ինն. հաղորդեց նաեւ, որ իրաքեան ուժերը հակօդային կէնքերով փոխադարձած են՝ պարտադրելով, որ թշնամի օդանաւերը վերադառնան թուրքիա:

Ինն. նախապէս հաղորդած էր, որ հարաւային շրջանին մէջ թշնամի օդանաւերուն ռմբակոծումին պատճառով կին մը սպաննուած էր:

ԻՐԱՆԻ ՄԷՋ ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ՍՈՒՐ ՊԱՅՔԱՐԻ ԴՐՍԵՒՈՐՈՒՄ ՄԸ

ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆ ՄԸ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆ Ա. ՆՈՒՐԻՆ

Իրանի կրօնաւորներու յատուկ ատեանը հինգ տարի բանտարկութեան դատապարտեց երկիրին բարեկարգչական քաղաքական անձնաւորութիւններէն՝ Ապտոլլա Նուրին, որ ամբաստանուած էր քաղաքական եւ կրօնական այլախոհութեամբ: Կրօնաւորներու յատուկ պահպանողական ատեանը վճռեց նաեւ, որ բանտարկութեան ժամանակաշրջանը աւարտելէ ետք, Նուրի հինգ տարի իրաւունք պիտի չունենայ մամուլով եւ հրապարակագրութեամբ գրագրելու: Ատեանը նաեւ 15 միլիոն ռիալ (հագար տոլար) տուգանքի ենթարկեց Նուրին:

Ապտոլլա Նուրի

Նուրիի մօտիկ աղբիւրները յայտնեցին, որ վճիռին արձակումէն անմիջապէս ետք, Նուրի փոխադրուեցաւ Թեհրանի «Էվին» բանտը:

Վճիռին արձակումէն քանի մը օր առաջ, Նուրի յայտարարած էր, որ վճիռը անընդունելի է, որովհետեւ գայն արձակող ատեանը ապօրինի է: Նուրի յաճախակի կերպով յայտարարած էր, որ կրօնաւորները չպիտի կրնան իրենց պաշտօնները շարունակել, մինչեւ որ իրաւունքի նախարարութիւնը չվերանայ անոնց վերահսկողութենէն:

Նուրի, որ նախկին ներքին գործոց նախարար էր, յայտարարեց, որ վճիռը անընդունելի է, որովհետեւ գայն արձակող ատեանը ապօրինի է: Նուրի յաճախակի կերպով յայտարարած էր, որ կրօնաւորները չպիտի կրնան իրենց պաշտօնները շարունակել, մինչեւ որ իրաւունքի նախարարութիւնը չվերանայ անոնց վերահսկողութենէն:

ՊԱՅՔԱՐԸ ԿԸ ՄՂՄԻ ՉԱՓԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

Մեկնաբաններ դիտել կու տան, որ Նուրի ցարդ վերջին գոհն է թաքուն պայքարին Իրանի պահպանողական ու չափաւորական կրօնաւորներուն միջեւ, որոնք կը մրցին իրենց հակակշիռին տակ առնելու համար կրօնական մտածողութիւնը:

Բարեկարգչական չարժումը երէկ ընդվզումով հակադարձեց Նուրիի բանտարկութեան վճիռին: Չափաւորական ու բարեկարգչական չարժումի կարգ մը ներկայացուցիչները պատասպարեցով վճիռը, հերոսացուցին Նուրին, դիտել տալով, որ ան պատրաստ է սուգ վճարելու աւելի յանժողովրդավարութիւն եւ քաղաքային ընկերութեան մը ծնունդը տեսնելու համար Իրանի իսլամական կառոյցին մէջ:

Այաթոլլա Ժալալէտտին Թահերի բսաւ, որ Նուրի վերակենդանացուց իսլամական յեղափոխութեան մեռած հարցումները: Թահերի աւելցուց, որ պատասխանատուութեան ընթացքին Նուրիի արտասանած խօսքերը ամէն մարդ պիտէր, սակայն չէր համարձակեր արտայայտուելու: Նուրիի պէս գաւակ ունենալ, պատիւ է անոր անունը պիտի անմահանալ պատմութեան մէջ, յայտնեց Թահերի Նուրիի ընտանիքին, Իսֆահանի մէջ:

Նուրիի պատասխանատուութիւնն ու անոր աւարտին արձակուած վճիռը քողարկեցին թաքուն հակամարտութիւնը՝ հանրութեան սեփականութիւնը դարձնելով պահպանողական-

Շար.ը՝ էջ 10

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԼԱՆՏԱՅԻ ՄԷՋ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՅՈՅՍԵՐԸ ՀՈՂ ԿԸ ՇԱՀԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 28 (ՌՈՅԹԵՐ Զ).- Բրիտանիա կիրակի օր յայտնեց, թէ կը յուսայ, որ ԻՐԱ իր կէնքերը պիտի յանձնէ, մինչ Հիւսիսային Իրլանտա կը պատրաստուի ինքնակառավարութեան նոր ժամանակաշրջանի մը՝ տասնամեակներու համայնքային եւ քաղաքային բնոյթի բրտութիւններէ ետք:

Հիւսիսային Իրլանտայի հարցերու պատասխանատու նախարար Փիթըր Մէնտելսըն ըսաւ, թէ իր կարծիքով, գինեայներու ապագինման յանգելիք գործընթացը այս շարաթ պիտի սկսի:

Մնայուն խաղաղութեան մը գծով յոյսերը բարձրացած էին, երբ շարաթավերջին Բրիտանիոյ ի նպաստ կողմնորոշուած եուևիրնիարներ գօրավիգ կանգնած էին կառավարութեան մը կազմութեան: Անոր մաս պիտի կազմեն կաթոլիկներ եւ բողոքականներ, որոնք Հիւսիսային Իրլանտայի մէջ իշխանութիւնը պիտի բաժնեկցին՝ 30 տարուան տագնապէ մը ետք, որ 3600 գոհ խլած է:

ԽԱՐԱՋԻ ՄԵՐԺԵՑ ՈՒԱՇԻՆԿԹՐՆԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

ԹԵՀՐԱՆ, 28 (ՌՈՅԹԵՐ Զ).- Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազի կիրակի օր մերժեց Միացեալ Նահանգներու կողմէ ներկայացուած առաջարկը, որ ամերիկացի պաշտօնատարներու ներկայութիւնը կ'ուզէ Թեհրանի մէջ՝ հիւպատոսարանի աշխատանքները վարելու:

Խարազի ըսաւ, որ ամերիկեան-իրանեան կապերը բարեկամական չեն, որպէսզի Թեհրան ընդառաջէ Ուաշինկթընի այս առաջարկին: Խարազի աւելցուց, որ Միացեալ Նահանգներու մէջ մեծ թիւով իրանցիներ կ'ապրին եւ հոն իրանցի պաշտօնատարներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է, սակայն Իրանի մէջ ամերիկացիները հապուագիւտ են, հետեւաբար կարելի չէ նոյն տեսանկիւնէն դիտել երկու պարագաները:

Ուաշինկթըն անցեալ շաբթուան մէջ պահանջած էր, որ Իրան արտօնութիւն տայ ամերիկացի պաշտօնատարներու Թեհրան այցելութեան: Ներկայիս Զուիցերիոյ դեսպանատունն է, որ կը գբաղի ամերիկացիներուն հարցով եւ դէպի Միացեալ Նահանգներ մուտքի արտօնագիրներով: Իրան եւ Միացեալ Նահանգներ երկու տասնամեակէ ի վեր դիւանագիտական կապերը խզած են:

ՆԱՊԼՈՒՍԻ ՄԷՋ՝ ՉԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԱՊԼՈՒՍ, 28 (ՌՈՅԹԵՐ Զ).- Պաղեստինեան գաղտնի սպասարկութեան գործակալները կիրակի օր ձերբակալեցին պաղեստինեան իշխանութեան դէմ պայքարի կոչ ուղղող թռուցիկ մը պատրաստողները:

Նապլուսի մէջ ականատեսներ յայտնեցին, որ երեք հոգի ձերբակալուած է եւ չորրորդ մըն ալ (Նապլուսի նախկին քաղաքապետը) բնակարանային կալանքի տակ դրուած է: Զորսը մաս կը կազմեն քսան օրէնսգէտներէ եւ համայսարանի դասախօսներէ կազմուած խմբակի մը, որ յայտարարութիւն մը հրապարակած էր Շարաթ օր՝ կոչ ուղղելով պաղեստինցիներուն դէմ դնել պաղեստինեան իշխանութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներու կաշառակերութեան: Յայտարարութիւնը կը նշէր, որ Եասէր Արաֆաթ արտօնած է փտածութիւն ու կաշառակերութիւն: Յայտարարութիւնը ստորագրողները դէմ են ՊԱԿ - Իսրայէլ խաղաղութեան գործընթացին եւ ստորագրուած համաձայնագիրներուն:

Պաղեստինցի պաշտօնատար մը հաստատեց ձերբակալութիւններուն լուրը: Ան ըսաւ, որ հրապարակուած յայտարարութիւնը իշխանութեան դէմ ըմբոստութեան կոչ է:

Յայտարարութիւնը կ'ըսէր, որ պաղեստինեան իշխանութիւնը խարած է ժողովուրդը, եւ թէ իշխանութեան որդեգրած քաղաքականութիւնն ու միջոցառումները հանրութիւնը կը տանին դէպի քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերային կործանումի: «Ահագանգը պէտք է հնչէ ամէն գիւղի, քաղաքի գաղթակայանի, բնակարանի ու վաճառատան մէջ», կ'աւելցնէր յայտարարութիւնը:

ՄԵՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀՆ Է

Librairie VOSKETAR Գրատուն ՈՍԿԵԴԱՐ

• Հայերէն, Արաբերէն, Անգլերէն և Ֆրանսերէն գիրքեր:
• Բառարաններ այլազան լեզուներով, ինչպէս նաեւ լեզու սորվեցնող գիրքեր:
• Մանկապատանեկան եւ Ընդհանուր Ջարգացման գիրքեր:

ՈՍԿԵԴԱՐ Հայ գիրքերու տուն

Պուրճ Համուտ. Սբ. Փրկիչ եկեղեցւոյ կից Հեռ. 01/264750
P.O.Box 8877 Beirut - Lebanon

ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ

6:30 Բացում
6:35 Բարի լոյս
6:50 Մեղմ երաժշտութիւն
7:00 Հայկական եւ օտար խառն երգեր
8:00 Օրուան յայտագիրի ընթերցում
8:15 Տեղական մամուլի խորագիրներու ընթերցում
8:30 Հայերէն լուրեր
8:40 Տեղական մամուլի խորագիրներու հայերէն ընթերցում
8:45 Օդերեւոյթ
8:50 Ինչ կ'ըսեն աստղերը
9:00 Հայկական երգերու ունկնդրութիւն
9:30 Թոիչք
10:00 Սակարան
10:05 Հայրենի աղբիւր
10:30 Արաբերէն լուրեր
10:45 Ռուբիկ Համբերտեան
11:00 Կիներ
11:30 Էսթրատային
12:00 Շահանդուխտի հետ
12:30 Հայերէն լուրեր
12:40 Օրուան հիւրը
13:00 Սակարան
13:05 Յեղափոխական յիշատակարան
13:10 Ազգային յեղափոխական երգեր
14:30 Արաբերէն լուրեր
15:00 Արաբերէն յայտագիր
16:00 Հարցակրոյց
16:30 Արաբերէն լուրեր
16:45 Արաբերէն կրոյց
18:00 Տաղաբան
18:30 Հայերէն լուրեր
19:00 Ասղ Օղ հեռաձայնային մրցում
22:00 Պատուէր (մեղմ)
00:30 Փակում

Հասցէ.- Պուրճ Համուտ, «Շաղոյեան» կեդրոն, Բ. յարկ:
Հեռաձայն : 01/241272, 01/241199 եւ 01/267657
Fax : 01/241272 -
E-mail : voicevan@inco.com.lb

F7FM 94.7 Mhz - Արեւմտեան Պէյրութ՝ 106.4 Mhz

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸ ԿԸ ՊԱՐԶԱԲԱՆԷ

Հայաստանի Ազգային Ժողովի մամուլի եւ հասարակայնութեան հետ կապերու վարչութիւնը 25 Նոյեմբերին հրապարակեց պարզաբանում մը, որուն մէջ կ՝ըսուի, թէ Ազգային Ժողովի նախագահ Արմէն Խաչատրեան կառքի մը բարձրաստիճան պաշտօնեաներ: Այս կարգը կը գործէ բոլոր երկիրներուն մէջ եւ կը պահպանուի տասնամեակներէ ի վեր:

Անդրադառնալով 25 Նոյեմբերին Հայաստանեան կարգ մը թերթերու մէջ լոյս տեսած այն լուրին, թէ Արմէն Խաչատրեանի տրամադրուած է BMW մակնիշի զրահապատ ինքնաշարժ մը (140 միլիոն դրամ արժողութեամբ) ան նշեց, թէ այդ ինքնաշարժը Հայաստան բերուած է Գերմանիայէն քանի մը ամիս առաջ, միայն վերջերս տրամադրելով Ազգային Ժողովի նախագահին՝ անձնական անվտանգութեան նկատառումով:

Ազգային Ժողովի պարզաբանումը եկաւ յայտնելու, թէ ինքնաշարժը տրամադրած ձեռնարկութիւնը զայն յանձնած է զեղչուած գիներով եւ վճարուած է 40 միլիոն դրամ, թերթերուն հաղորդած 140 միլիոն դրամին փոխարէն:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐ ԿԸ ԽՕՍԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՆ ՄԱՍԻՆ

25 Նոյեմբերին Հայաստանի Ազգային Ժողովի Հայաստանի Համայնավար կուսակցութեան քարտուղար Գագիկ Թադեւոսեան կարճ գրոյցի մը ընթացքին իր մտահոգութիւնը յայտնեց խորհրդարանի չէնքի ապահովութեան առնչութեամբ: Ան չեշտեց, թէ ե՛ւ Հայաստանի նախագահը, ե՛ւ կառավարութիւնն ու խորհրդարանը, ե՛ւ առհասարակ ընկերութիւնը, պէտք է հասկնան, որ 27 Հոկտեմբերի կրակոցները պետականութեան դէմ էին:

Թադեւոսեան մտահոգիչ համարեց մա՛նաւանդ իրապահ մարմիններու կեցուածքը Ազգային Ժողովի չէնքին մէջ գտնուած պայթուցիկի գծով: Ան անդրադառնալով Ազգային Ժողովին մէջ գտնուղներուն իրենց սենեակներուն մէջ մնալու այդ մարմիններուն հրահանգին՝ եզրակացուց ըսելով. «կա՛մ նախօրօք գիտես, թէ չէնքին մէջ ռումբ չկայ. կա՛մ անհասկնալի է, թէ ինչ կը կատարուի»:

Գագիկ Թադեւոսեան գարմանալի գտաւ մինչեւ հիմա Խորհրդարանի ապահովութեան համակարգ չունենալու իրողութիւնը: Հայաստանի Համայնավար կուսակցութեան ներկայացուցիչը յոյս յայտնեց, որ այս թերութիւնները արագօրէն կը սրբագրուին, մանաւանդ որ րագմակուսակցական Ազգային Ժողովը երկրի քաղաքական կայունութեան երաշխիքն է:

Միւս կողմէ, խօսելով Հայաստանի Ազգային Ժողովի նախագահ Արմէն Խաչատրեանի համար ձեռք բերուած մեծածախս գրահապատ ինքնաշարժին մասին, Ազգային Ժողովի փոխ նախագահ Տիգրան Թորոսեան 25 Նոյեմբերին ըսաւ, որ այս հարցով Խաչատրեանի Խորհրդակցութիւնը Ազգային Ժողովի ղեկավարութեան հետ աւելի ճիշդ կ՝ըլլար:

Տիգրան Թորոսեան ըսաւ, որ ինքնաշարժի խնդիրը պէտք է լուծուէր Ազգային Ժողովի անվտանգութեան չրջագիծին մէջ: Ատոր համար ալ պէտք է մշակել երկարաժամկէտ անվտանգութեան համակարգեր:

Տիգրան Թորոսեան մասնաւորապէս անդրադարձաւ Ազգային Ժողովէն ներս լրագրողներու մուտքի եւ ելքի հարցին: Ըստ փոխ նախագահին վերոյիշեալ եւ նմանատիպ հարցեր պայմանաւորուած են անվտանգութեան ապահովման փաստաթուղթի մշակումէն:

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ Է 3,2 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐ

1998 - 1999 կրթական տարեշրջանին Հայաստանի տարրական եւ միջնակարգ բաժինները յաջողութեամբ աւարտած աշակերտներու թուական տոկոսը կազմած է աւելի քան 95 առ հարիւր, իսկ միայն տարրական մակարդակի ցուցանիշը աւելի բարձր է՝ 98 առ հարիւր: Այս տուեալները կը գտնուին Հայաստանի վերլուծութեան նախարարութեան տեղեկագիրին մէջ:

Նախարարութիւնը հարցախոյզ կատարեց, պետական բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւններու 304, ոչ պետական՝ 214 դիմողներու եւ անոնց ծնողներուն հետ: Հարցախոյզի արդիւնքներէն պարզուեցաւ, թէ մեծ դժգոհութիւն կայ դպրոցներուն մէջ ստացած գիտելիքներու որակին նկատմամբ: Այդ դժգոհութիւնը արտայայտեց դիմողներուն 87,8 առ հարիւրը, որոնցմէ 86,9 առ հարիւրը դպրոցը աւարտեց լաւ եւ գերազանց գնահատականներով:

Նախարարութեան համաձայն, անձնական ուսուցիչներ ունեցած են պետական բարձրագոյն հիմնարկներ դիմողներուն 74,7 առ հարիւրը, իսկ ոչ պետական հիմնարկներ դիմողներուն՝ 56,5 առ հարիւրը:

Նախարարութեան գնահատականներով, անձնական ուսուցիչներու վճարուած է մօտաւորապէս 3,2 միլիոն տոլար:

Հ. Յ. Դ. ԼԵՄԻ «ԴՐՕՇԱԿ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ ՁԵՏԵՂՈՒՄ

22 Նոյեմբերը լիրանանահայ գաղութին համար առիթ մըն է՝ արտայայտելու լիրանանեան հայրենիքին հանդէպ իր սէրը, յարգանքը եւ քաղաքացիական հաւատարմութիւնը: Այս տարի եւս միութիւններ ու վարժարանները արժանաւոր կերպով նշեցին Լիրանանի անկախութեան տօնը:

Իր կարգին, Հ. Յ. Դ. ԼԵՄի «Դրօշակ» մասնաճիւղը նախաձեռնեց երկու աշխատանքներու: Նախ՝ ԼԵՄականները հայաչատ թաղամասերուն մէջ ցրուեցին երկլեզու (արաբերէն եւ հայերէն) թղթիկներ, ուր կ՝ընդգծէին հիւրընկալ Լիրանանի հանդէպ հայութեան երախտագիտական զգացումները եւ նուիրուածութիւնը: Իսկ Երկուշաբթի, 22 Նոյեմբերի երեկոյեան ժամը 6:00ին «Դրօշակ մասնաճիւղի անդամները այցելեցին Ապգային թանգարանին կից գտնուող Անծանօթ Զինուորի Յուշարձան եւ միութեան անունով ծաղկեպսակ գետեղեցին այնտեղ:

Իրենց այս քայլով ԼԵՄականները անգամ մը եւս դրսեւորեցին Լիրանանի անկախութեան հանդէպ իրենց նախանձախնդիր մօտեցումը եւ Լիրանանի լիիրաւ քաղաքացիներ ըլլալու իրենց գիտակցութիւնը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹԵԱՆ ԹԻՒԸ՝ 3,8 ՄԻԼԻՈՆ

Հայաստանի վիճակագրութեան, պետական արձանագրութեան եւ վերլուծութեան նախարարութեան տուեալներով եւ Հոկտեմբեր 1ի դրութեամբ, Հայաստանի բնակչութեան թիւը 3 միլիոն 801 հազար մարդ է:

Բնակչութեան 27,4 առ հարիւրը աշխատելու տարիքէն դած է, 61,6 առ հարիւրը՝ աշխատունակ տարիքի, իսկ 11 առ հարիւրը՝ աշխատելու տարիքէն բարձր: Այստեղ նշենք, որ 1999ին կենսաթոշակային տարիք կը համարուի 57՝ կիներու համար, եւ 62՝ տղամարդոց համար:

Սակայն, ըստ Հայաստանի օդանաւորդութեան գրխաւոր վարչութեան տուեալներուն, 1992էն 1998 Հայաստանէն մեկնողներու թիւը աւելի քան 600 հազարով գերազանցած է ժամանողներուն թիւը: Ասկէ կը հետեւցուի, որ բնակչութեան թիւը արտագաղթի պատճառով գրալիօրէն պակսած է:

Այստեղ պէտք է նշել, թէ հանրապետութեան բնակչութեան 1 միլիոն 255 հազարը կիներ են, իսկ 1 միլիոն 845 հազարը՝ տղամարդիկ:

Յատկանշական է, որ Հայաստանէն մեկնողներուն 85 առ հարիւրը հաստատուած է ԱՊՀի երկիրներու մէջ:

1999ի Յունուար - Սեպտեմբեր ամիսներուն Հայաստանի բնակչութեան բնական աճը, 1998ի համապատասխան ժամանակաշրջանի համեմատութեամբ, նուազած է 21,3 առ հարիւրով, իսկ 1997ի համեմատութեամբ՝ 41 առ հարիւրով: Այս երեւոյթը, պայմանաւորուած է ոչ միայն ծնունդներու նուազումով, այլ նաեւ մահացողներու թիւի բարձրացումով:

Հարկ է նշել ծնունդներու վերաբերող հարցին գծով, որ Հայաստանի մէջ գտնուող իւրաքանչիւր 100 կին կ՝ունենայ միջին հաշուով 130 երեխայ, 215ի փոխարէն:

Այստեղ հարկ է աւելցնել նաեւ, թէ Հայաստանի աշխատանքի հանրապետական ծառայութեան մէջ արձանագրուած են 197,4 հազար աշխատանք փնտռող քաղաքացիներ, անոնց 98,9 առ հարիւրը չ՝աշխատիր: 1999ի տարեսկիզբէն ի վեր գործազուրկի կարգավիճակ ունի 69,5 հազար մարդ:

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ Է 7449 ՅԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

1999ի Յունուարէն մինչեւ Սեպտեմբեր Հայաստանի մէջ արձանագրուած է 7449 յանցագործութիւն: Անոնց թիւը 1,6 տոկոսով պակսած է նախորդ տարուան նոյն ժամանակահատուածի համեմատ: Արձանագրուած յանցագործութիւններուն 67,6 տոկոսը քրէական հարցեր են 5,8ը տնտեսական, 26,6ը այլ գետնի վրայ:

Քրէական ծանր յանցագործութիւններուն 11,8 տոկոսը մարմնական ծանր վնասուածքներ են: Նոյն ժամանակահատուածին համեմատ. մարմնական վնասներու դէպքերը նուազած են 6,3 տոկոսով, իսկ կանխամտածուած սպանութեան դէպքերը 7,2 տոկոսով: Միւս կողմէ սպանութեան փորձի դէպքերը աւելցած են 31,7 տոկոսով: Հայաստանի վիճակագրութեան պետական գրանցման եւ վերլուծութեան վարչութեան տուեալներով, այս տարուան վերջին ինը ամիսներուն ընթացքին Հայաստանի պետական եկամուտներու նախարարութեան յետաքննութեան վարչութեան մօտ արձանագրուած է երկու դէպք եւ երկու հոգի մեղադրուած է մեծածաւալ մաքսանենգութեան համար: Հարկային օրէնսդրութեան խախտումներու առնչութեամբ արձանագրուած է 118 դէպք, որոնց վրայ աւելցած են նաեւ անցեալ տարուընէ մնացածները:

Անոնցմէ 110 հարց ղրկուած է նախաքննութեան:

Ելեւմտական հարցերով արձանագրուած է 121 հարց: Այդ 121 անձերէն 85ը մեղադրուած են հարկային վճարումներու պարտականութիւնները կատարելէ հրաժարելու կամ խուսափելու համար, անոնցմէ 13ը ապօրինի առեւտուրով կամ դրամատան գործունէութեամբ զբաղելու, իսկ 10ը հարկային դրոշմանիշեր կեղծելու կամ կեղծուածները օգտագործելու համար: Մնացեալ 5ը մեղադրուած է չդրոշմաւորուած ապրանքներ իւրացնելու եւ այլ յանցագործութիւններ կատարելու համար:

ԹՈՂ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻՆ ՅԱՆՑԱՒՈՐՆԵՐԸ

Նոյեմբեր 25ին Հայաստանի Ազգային Ժողովին մէջ կայացաւ հարցազրոյց մը «Իրաւունք եւ Միաբանութիւն» խմբակցութեան նախագահ Արտաշէս Գեղամեանի հետ:

Պատասխանելով այն հարցին, թէ Հոկտեմբեր 27ի դէպքերու առնչութեամբ հաւանական՞ է, որ ձերբակալուին նոր պատգամաւորներ, Գեղամեան ըսաւ, որ այսպիսի լուրեր կը միտին սարսափի մթնոլորտ ստեղծելու եւ այդ ժամանակ դիւրին կ՝ըլլայ պարտադրանքներ կատարել խորհրդարանին:

Ան նաեւ յիշեցուց անմեղութեան կանխավարկածի մասին դրոյթը եւ ըսաւ, որ կանխաւ կարելի չէ յայտնել կարծիքներ, թէ պէտք է ձերբակալուի այս կամ այն մարդը: Գեղամեան սակայն յայտնեց, որ եթէ իրապէս յանցագործութեան հետ կապ ունեցող անձեր եւ պատգամաւորներ կան, այն ժամանակ պէտք է ձերբակալուին անոնք

ՈՒԺԱՆԻՒԹԻ ՄԱՐԶԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՓԱՍՏԵՐՈՒ ՅԱՅՏՆԱԲԵՐՈՒՄ

Հայաստանի Ազգային Ժողովի ուժանիւթի վարկերը ուսումնասիրող ժամանակաւոր յանձնախումբի նախագահ Դաւիթ Լոքեան 25 Նոյեմբերին յայտարարեց, թէ մինչեւ հիմա եղած ուսումնասիրութիւնները կը պարզեն, որ ելեկտրականութիւն արտադրող մեծ հաստատութիւն մը 1992ին չէ ստացած 1680 վակոն մազութ, երբ պետական պիւտճէէն յատկացում եղած է այդ մազութը գնելու համար:

Դաւիթ Լոքեան, ներկայացնելով նաեւ այլ մանրամասնութիւններ, յայտնեց, թէ գոյութիւն ունին նաեւ մեր օրերուն վերաբերող փաստեր: Ան հրաժարեցաւ ոեւէ անուն տալէ, որովհետեւ յանձնախումբը զանոնք չհրապարակելու պայմանաւորուածութիւն ունի: Ասկէ զատ, պէտք է սպասել հարցերու վերջնական պարզաբանման, որեւէ մեղադրանք ուղղելէ առաջ:

24 Նոյեբերին Լոքեան յայտարարած էր, թէ ներկայիս յանձնախումբը կը պատրաստէ տեղեկագիր մը, որ պիտի հրապարակուի 5 Դեկտեմբերին:

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԵՑԱԻ ՀԱՆԳՈՒԱՑԱՅԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Նոյեմբեր 25ին Երեւանի մէջ Զուիցերիոյ գարգացման հիմնադրամի ԱՊՀ երիրներու եւ կովկասի պատասխանատուները հանդիպում մը ունեցան:

Հանդիպումին նպատակն էր Հայաստանի սեփական լրատուական միջոցներու դեկավարներուն եւ լրագրողներուն ներկայացնել հանրապետութեան լրատուական միջոցներու գարգացման իրենց ներդրումային ծրագիրը:

Հիմնադրամի Երեւանի գրասենեակի տնօրէն Վիկէն Զիթերեան ներկայացուց «Անդրկովկասեան գանգուածային լրատուական միջոցներու աջակցութեան միջազգային նախագիծը»: Նախագիծը րադկացած է չորս կէտերէ եւ պէտք է մինչեւ տարեվերջ պատրաստ ըլլայ ներկայացման համար: Մրագիրը կը նախատեսէ տեղեկութիւններու կեդրոնի ստեղծում, լրագրողներու հետ անհատական դասընթացքներ, հետաքննչական լրագրութեան խրախուսմանն ու լրագրողներուն պետութեանրծանօթացնելու ուղղուած քայլեր՝ տպագնապներու արմատներու ուսումնասիրման համար:

Ընդհանրապէս այսպիսի տպագնապներ գրաւած են հիմնադրամի կեդրոնի ուշադրութիւնը: Անոր օժանդակութեամբ, վերջին երեք տարուան ընթացքին յաջորդաբար կազմակերպուած են ապերի լրագրողներու այցելութիւնները Հայաստան եւ Ղարաբադ: Իսկ անցեալ շաբաթ հայ լրագրողները այցելեցին Պաքու:

STUDIO Lantern

•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ԴԱՍԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՆԹԱՀՈՂԸ

Ժողովրդային մակարդակի վրայ մարդիկ դժուար կ՝ըմբռնեն ու կը հասկնան ընդհանրապէս պատմութեան եւ յատկապէս պատմական դասանիւթերու կարեւորութիւնն ու անհրաժեշտութիւնը կրթական ծրագիրներու մէջ:

- «Անցեալի եւ անցած բաներու մասին խօսիլը ի՛նչ բանով կրնայ օգտակար ըլլալ մեզի՝ նորերուս եւ ողջերուս, կը լսենք յաճախ. ժամանակի անտեղի կորուստ կ՝պարզապէս»:

Ջուտ ասպարէզային դիտանկիւնէ մօտեցող գործնապաշտ մարդոց համար բնական եւ հասկնալի հարցադրում մըն է թերեւս. բայց՝ ո՛չ մէկ ձեւով արդարացնալի, որովհետեւ պատմութիւնը ինքնանպատակ մարդ մը եւ դասանիւթ մը չէ՝ ան կարծուածէն շատ աւելի գործնական տարողութիւն ունեցող եւ դաստիարակչական հիմնական գործօն է:

Սակայն շատ բան ըսած չենք ըլլար, եթէ ըսենք, որ պատմութիւնը դէպքերու եւ երեւոյթներու ժամանակագրական հոլովոյթն ու անոնց գրաւոր արձանագրութիւնն է: Մեծ նորութիւն մը բերած չենք ըլլար, եթէ աւելցնենք, որ պատմութիւնը ժողովուրդներու հաւաքական յիշողութիւնն է. բայց ոչ իրրեւ սոսկ արձանագրութիւն, այլ՝ ներգործօն յիշողութիւն:

Պատմութիւնը, ա՛յո ԴԱՐՁ Է. մարդիկ անկէ դաս կ՝առնեն, բան կը սորվին: Հագարամեակներու գիտելիք եւ փորձառութիւն ամբարուած է այդտեղ. չուրջ հինգ հագար տարուան հարուստ եւ թանկագին կենսափորձ մը՝ առանց հաշուի առնելու նախապատմական դարաշրջաններու միլիոնաւոր տարիներու խարխափումները: Այդ անհունին հետ բաղդատած՝ ի՛նչ կը ներկայացնէ անհատական կեանքի մը «ակնթարթային գոյացում»:

Պատմութիւնը կ՝ուղղէ եւ կ՝առաջնորդէ մեզ. պատմութենէն քաղուած իմաստութիւնն ու հեռատեսութիւնը հեռու եւ կերծ կը պահեն մեզ հաւանական սխալներէն ու սայթաքումներէն՝ ցոյց տալով մեզի վտին ու լաւին ժխտական եւ դրական հետեւանքներն ու անդրադարձները ապագայ սերունդներուն վրայ. պատմութիւնը նորահաս սերունդներու ալեհեր եւ իմաստուն ՄԵՆՏՈՐՆ է: Միւս կողմէ պատմութեան վիթխարի լուծը չատ ծանր կը կշռէ ու կը ճնշէ անհատներու, հաւաքականութիւններու եւ ժողովուրդներու վտիտ ուսերուն. ոմանք, առասպելական ԱՏԼԱՍին պէս, լուռ ու անգոր կը չալկեն գայն. ուրիշներ, հերոսական ՍԻԶԻՓՈՍի գիտակցութեամբ ու չամառութեամբ յուսահատ պայքար կը մղեն: Ինչպէս միշտ՝ քիչեր կ՝արժանանան աւելի լաւ բախտի կամ կը յաջողին որոշ չափով չեզոքացնել կամ չաղթահարել գայն, ինչպէս՝ Պրոմեթէոսը...

Կարելի չէ խուսափիլ եւ հրաժարիլ այդ պատմական պատասխանատուութենէն ու չանձնառութենէն կարելի չէ՝ ըմբռնել ու բացատրել ապագային ճակատագիրը՝ առանց պատմական տուեալներու վերլուծութեան եւ մեկնաբանութեան:

Պատմութիւնը նաեւ ՊԱՏԿԱՆԵԼԻՈՒԹԵԱՆ եւ պատասխանատուութեան գիտակցութիւն է՝ կեանքի բոլոր մարգերուն ու մակարդակներուն վրայ (անհատական - ենթակայական, ընկերային, միութենական, ազգային եւ համամարդկային եւ այլ):

Մեծ են այն անհատները, հաւաքականութիւններն ու ազգերը, որոնք իրենց պատմական ճակատագրի գիտակցութիւնն ու տարողութիւնն ունին. չեն կորսուիր միայն անոնք, որոնք իրենց ճակատագրի մակարդակին են:

Եւ ի գուր չէ, որ ամբողջատիրական կարգերու տակ լեգուէն ու կրօնէն առաջ պատմա՛ն դասանիւթերն են, որ կ՝արգիլուին. այս դասը, գոնէ մենք չատ լաւ սորված պէտք է ըլլանք եւ մեր պատմութեան արժէքը լաւ իմանանք. որովհետեւ՝

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԻՆՔՆՈՒԹԻ Ի՛ՆՔ Է

Այդ ինքնութիւնը մենք կը փնտռենք յատկապէս գեղարուեստական ստեղծագործութեան մէջ:

Արդարօրէն կ՝ըսուի, որ արուեստագէտն ու գեղարուեստական երկը իրենց ժամանակի եւ միջավայրի ծնունդն ու գոյացումն են միաժամանակ. արուեստագէտ կանացեալ վկան, թարգմանը եւ հարազատ հայելին է իր ժամանակի տագնապներուն ու տենչերուն եւ անոր գոյալուն ու փխրուն հոգիին մէջ է, որ կը կեդրոնան ու կը բիւրեղանան տառապանքները իր նմաններուն: Պատմութիւնն է, որ իր ամբողջ փառքով ու հմայքով եւ կամ ծանրութեամբ ու մռայլութեամբ կը դրոշմուի, կ՝անչարժանայ մոգական գաւազանի մը ազդեցութեան տակ եւ քուն կը մտնէ քնացող իշխանուհիին պէս՝ պաստառին կամ քարին վրայ եւ կամ՝ ձայնանիշերու ձեւով, հնգագծերու տարածքին: Այդ իմաստով, արուեստագէտը ժամանակին թաւալող անդունդ անիւին ընթացքը արգելակողն ու կասեցնողն է. ամբողջ աշխարհ մը եւ ներաշխարհ մը իր բոլոր թրթռացումներով՝ ներչնչումի եւ վերացումի երանական պահի մը մէջ ամփոփողն ու խտացնողը, թանձրացնողն ու սառեցնողն է՝ իգոհութիւն իր տագնապներուն եւ տառապանքներուն եւ ի հրճուանս գեղարուեստասէր սերունդներուն: Իսկ մեկնաբան արուեստագէտը իր կենարար չունչով կը վերակենդանացնէ գեղեցկութիւններով. ու հրաչալիքներով հարուստ հեքիաթային այդ աշխարհը:

Ստեղծագործական այդ արարքով, ահա, ակնթարթի մը մէջ, ամբողջ դարաշրջան մը, ոճ մը եւ դպրոց մը դարերու խորքէն կը հասնին մեզի պատմական իրենց բոլոր տուեալներով եւ իւրայատկութիւններով, եւ մենք չենք կրնար հասկնալ, վերլուծել, ըմբռնել ու գնահատել գեղարուեստական այդ հրաշալի երկունքը, եթէ ստեղծագործական տուեալ արարումին ու մեկնակէտին չվերադառնանք եւ մեր պատմամշակութային տեղեկութիւններու ենթահողին չնորհիւ չվերականգնենք պատմական այդ ժամանակաշրջանն ու միջավայրը՝ ստեղծագործական այդ սլացքը կարենալ ընդգրկելու համար: Իսկ գեղարուեստական երկի վաւերականութիւնն ու արժէքը անոր պատմականութեան մէջ են եւ ստեղծագործական այդ ՊԱՀԸ ԱՆԿՐԿՆԵԼԻ Է...

ՄԵԼՔՈՆ ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

ՊԵՐՃ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՀԱՄԵՐԳՆԵՐՈՒՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՔԱՆՀԻՆԳ ՏԱՐԻՆԵՐ ԵՏՔ...

ՍԱՐՂԸ ԵՒ ԻՐ ԴՐՈՇԸԸ

Շատ քիչ կը պատահի, որ համերգային այցի մը կամ երաժշտական ելոյթի մը տպաւորութիւնը ըլլայ այնքան կօրաւոր, որ անմոռանալի մնայ քսանհինգ երկա՛ր տարիներու հեռաւորութենէ մը ետք իսկ: Թերեւս ինչե՛ր կը պատմկին համերգի ընդմիջման ատեն քանի մը տասնեակ տարեց մարդիկ, որոնք քսանհինգ տարիներ առաջ իրենց երիտասարդ հասակի վկան եղած են նոյնպէս երիտասարդ Պերճ Ժամկոչեանի լիբանանեան անդրանիկ համերգին, Ամերիկեան համալսարանի նոյն «էսկմպլի Հոլ»ի մէջ: Ջերմ վայելքէ եկած յիշատակներու արծարծումը չուրթէ չուրթ սրահէն ներս թեւածել կու տար երգեհոնային արուեստի աշխարհի հայագիի գագաթներէն Պերճ Ժամկոչեանի առասպելական համբաւը, կը վկայակոչէր անոր տաղանդն ու հոգիի հարստութիւնը, կը չեչտէր արհեստավարժ հմտութիւնն ու վարպետութիւնը, երաժիշտ - մարդու իրաւութիւնը, ազգային երաժշտական կեանքին մէջ իր բազմամեայ վաստակը, Պոսթընէն Հայաստան ու աշխարհի կարեւորագոյն ու ամէնէն հեղինակաւոր բեմերու նուաճումը՝ իբրեւ երաժշտական արժանաւոր դեսպան մը, որ ամէնուր կը ներկայացնէ ու կը հաստատէ իր ազգն ու երաժշտական թագաւորութիւնը: Այս յատկանիշներուն վկան անգամ մը եւս եղան անոնք, ու անոնց հետ այս անգամ եկան միանալու սրահ բերնէ բերան լեցնող բազմահարիւր նոր ունկնդիրներ, որոնք յոտնկայս ծափահարութեամբ դիմաւորեցին 19 Նոյեմբերի համերգը, որ նուիրուած էր սեբաստացի Մխիթար Արքահօր մահուան 250ամեակին, կազմակերպուած էր Մխիթարեան միաբանութեան հայրերուն կողմէ, կը վայելէր հովանաւորութիւնը Լիբանանի մշակոյթի եւ բարձրագոյն կրթութեան նախարար Մոհամէտ Եուսէֆ Պայտունի, գործակցարար լիբանանահայ մշակութային միութիւններուն ու մեկենասութեամբ տէր եւ տիկին Ժան Եմկեաններու:

Պերճ Ժամկոչեան ծնած է Պոսթրն: Քսանչորս տարեկանին ան չունէր այլ ելոյթով մուտք գործած է երգեհոնային աշխարհ: Փարիզի մէջ Ամերիկեան ներկայացուցած է հոգեւոր երաժշտութեան համաշխարհային քննկրէսին եւ առաջին ամերիկացին է, որ համերգային չրջապտոյտ ունեցած է Նախկին Խորհրդային Միութեան մէջ: Գերյագեցած համերգային չրջապտոյտներու ծրագիրներ իրագործած է անընդհատ բազմաթիւ երաժշտական կեդրոններու՝ Ամերիկայի, Հեռաւոր Արեւելքի, Եւրոպայի, Հոնկ Քոնկի, Ճափոնի, Ռուսիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Ֆրանսայի եւ այլ երկիրներու մէջ: Հայաստանի մէջ նոյնպէս ան ունեցած է բազմաթիւ նուագահանդէսներ եւ իր ներդրումը ունի հայրենի երգեհոնային երաժշտական կեանքին ու անոր կազմակերպման մէջ: Ջափագանց հարուստ իր երաժշտական կենսագրութեան մէջ կարեւոր ու յատկանշական թուական է 1957ը, երբ հրաւիրուած է իրբեւ ե՛ւ Պոսթրնի սիմֆոնիք ե՛ւ «Փոփս» նուագախումբերու երգեհոնահար: Իսկ «Աչխարհի սիմֆոնիք» նուագախումբին մէջ ան ներկայացուցած է Պոսթրնի նուագախումբը: Իր որակեալ նուագահանդէսներն ու ձայնագրութիւնները գինք առաջնորդած են համաշխարհային հռչակի եւ, ըստ «Նիւ Եորք Թայմզ» թերթին, Սէն - Սանսի եւ Փուլկնկի քոնչերթոներուն անոր ձայնագրութիւնները կը դասուին ամէն ժամանակներու չխուն կարեւորագոյն ձայնագրութիւններէն... Ան ելոյթներ ունեցած է բազմաթիւ նշանաւոր ու երաժշտական կեանքին մէջ առաջնորդող դերակատարութիւն ունեցող նուագախումբերու հետ (Թոքիօ, Օսաքա, Մոսկուա, Քէյն, Նիւ Եորք, Ուաշինկթըն...) եւ նուագած է աչխարհի գրեթէ բոլոր ամէնէն կատարեալ ու անուանի երգեհոններուն վրայ: Ճափոնի մէջ իր մէկ ելոյթին ներկայ եղած են... 40,000 ունկնդիրներ... կարելի է տակաւին երկար թրդարկել Պերճ Ժամկոչեանի կատարողական արուեստին ու գործունէութեան բազմագան երեսները, բայց, երբ չատ հրուստ է կենսագրութիւնը ինքնին, որքան ալ արժէքաւոր ըլլան անոր մանրամասնութիւնները, անոնց բացայայտումը դուրս կու գայ օրաթերթային գրութեան մը սահմաններէն՝ ընդգրկելով իր համեստութեան մէջ բազմահարուստ երաժիշտի ու մեծ վարպետի մը ներկայութիւնը համաշխարհային թէ ազգային երաժշտական իրականութեան մէջ, ուր խոր հետք կը թողու իր եռին ու, ինչպէս երեւելի եղաւ ելոյթի ընթացքին երբեմն արտասանած իր բացատրութիւններուն ընդմէջէն, կ'ապրի իր ժամանակի մարդկային հոգեւոր ու ազգային տագնապներ ու իւրովի կ'արտայայտէ գանոնք:

«ԷՍԷՄՊԼԻ ՀՈԼ»Ի ԵԼՈՅԹԸ

Պերճ Ժամկոչեան Նուագահանդէսին բացումը կատարեց Մենդելսընի Փա մինոր սոնաթով: Նոյն ստեղծագործութեամբ ան քսանհինգ տարիներ առաջ բացած էր Նուագահանդէսը, նոյն սրահի երգեհոնին վրայ: Յաջորդեցին Պախի Լա մինոր փրելիւտ եւ ֆիւկը, քորալ- փրելիւտը (BWV 645) եւ Րէ մինոր թոքքաթա եւ ֆիւկը: Պերճ Ժամկոչեանի աւելի կատարեալ վարպետութիւնը պէտք է գտնել իր ձայնագրութիւններուն ու լիարժէք, լիակատար ու որակաւոր երգեհոններու վրայ իր կատարումներուն մէջ եւ ո՛չ թէ տուեալ հնամենի ու թերի երգեհոնին վրայ, որ երբեմն նոյնիսկ կը խանգարէր վարպետին: Սակայն նոյնիսկ այս պայմաններուն մէջ Պ. Ժամկոչեան կրցաւ արտայայտել բազմաշերտ հնչիւնային ուրուագծեր՝ մերթ թախծալուր թովչանքի ու մերթ լուսաւոր ու կայտառ գագաթի հանելով ունկնդիրը:

Երկրորդ բաժինը յատկացուած էր առաւելաբար հայ հոգեւոր եւ ընդհանրապէս հայութեան հետ առնչուող երկերու: Նախ հնչեց Կոմիտասի «Ագգային Օրհներգ»ը, յաջորդեց Առնօ Պապաջանեանի մշակմամբ ննջեցեալ տաղ «Յորժամ»ը, Կոմիտասի «Ո վ հ ո ր պ ս»ը, «Տէր Ողորմեա»ն, Եկմալեանի «Սուրբ- Սուրբ»ը, որոնք բոլորն ալ հմտութեամբ փոխադրուած էին երգեհոնային կատարման համար: Պերճ Ժամկոչեանի մշակմամբ հնչեց «Երանուհի Մարիամ»ը, Այպինոնիի «Ատաքիօ»ն: Ուշագրաւ ու հետաքրքրական նորութիւն եղաւ նաեւ Գիւմրիի երկրաշարժի գոհերուն նուիրուած պոսթրնցի երաժշտահան ձկֆրի Պրոտիի «Ինթրօտաքչըն հնտ ֆասքալիա» չքնաղ ստեղծագործութիւնը, որ յաւտեսօրէն պայծառ տրամադրութեան մէջ աւարտեց նուագահանդէսը: Լաւապէս կազմակերպուած երաժշտական երեկոյի աւարտին, Մակար Եկմալեանի «Հայր Մեր»ին ձայնակցեցաւ դահլիճը եւ ապա Մխիթարեան միաբանութեան անունով հայր Գրիգորեան յուշանուէրով մը պատուեց երաժիշտը:

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ԵԼՈՅԹԸ

Լիբանան իր այցելութեան առիթով Պերճ Ժամկոչեան յատուկ նուագահանդէս մը տուաւ նաեւ հայկական վարժարաններու աշակերտութեան համար, Ժրմմէյիի «Լը Ֆրէր Մոն Լա Սալ»ի մէջ, ուր խմբուած էին չուրջ հազար աշակերտներ:

Նման վարպետի մը ու իրրեւ երաժշտական հնագոյն նուագարաններէն՝ երգեհոնին հետ ծանօթանալու ու առնչուելու բացառիկ առիթ մըն էր ի հարկէ այս ելոյթը, եւ մեծապէս ուրախալի իր բազմաթիւ դպրոցներու բազմամարդ մասնակցութիւնը: Սակայն նուագահանդէսը խոցելի եղաւ կազմակերպչական կարգ մը անպատեհութիւններով, որոնք նշելի են յառաջիկայ նոյնանման առիթներէն յաւագոյնս օգտուելու հեռանկարով մանաւանդ:

Դասական երաժշտութիւնը աշակերտին սիրցնելու համար առաջին ու յարմարագոյն նուագարանը երգեհոնը կրնայ չըլլալ հաւանարար, սակայն ամէն պարագայի հարկ էր լիբանանեան իրականութենէն ու մեր աշակերտներուն ընկալունակութենէն մեկնած՝ աւելի յարմար ու մանրամասչելի մանրանուագներ ընդգծել յայտագիրին մէջ: Պէտք է ընդգծել նաեւ, որ աշակերտները յաւ չէին նախապատրաստուած նման նուագահանդէսի մը մասնակցութեան համար: Տեղւոյն վրայ ալ ունկնդրութիւնը առաջնորդող դիւրահաղորդ ու մատչելի բացատրութիւններ չատ չտրուեցան: Մթնոլորտին չէր նպաստեր նաեւ դահլիճին ձայնային

ՋԱՔԱՐ ՔԷՇԻՇԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ՈՉ ԱՅՍ, ՈՉ ԱՅՆ, ԸՆԴԱՄԷՆԸ «ԹԱՅՄ ՍՈՒԹ»

Հայրենի «Երկիր» թերթը ԵԱՀԿի Պոլսոյ վեհաժողովի արդիւնքներուն մասին հաւաքած է Հայաստանի քաղաքական ուժերու ներկայացուցիչներուն կարծիքները: Ստորեւ կը ներկայացնենք այդ կարծիքներէն բխած համադրական յօդուածը:

Պոլսի վեհաժողովից վերադառնալով Ռոպէրթ Քոչարեանը յայտարարեց, որ վեհաժողովից ստացած արդիւնքները կարելի է համարել հայկական դիւանագիտական մտքի յաղթանակը: Պաշտօնական տեղեկատուութիւնն այն է, որ Քոչարեանի մարտավարութեամբ հնարաւոր եղաւ խուսափել Լիզպոնի կրկնութիւնից, հետեւապէս չէզոքացնել վերջինիս տխուր հետեւանքները: Սակայն ինչպիսին են հայաստանեան քաղաքական ուժերի գնահատականները: Նախ պիտի նշեմ, որ իրազեկութեան առումով քաղաքական գործիչները բաւական քիչ են տեղեկացուած Պոլսի վեհաժողովի ընթացքին ու արդիւնքներին, իսկ պատճառը, համապատասխան փաստաթղթերի չհրապարակումն է: Ստացուում է այնպէս, որ լրագրողներն աւելի շատ բան գիտեն, քան հէնց իրենք քաղաքական գործիչները: Սրանով էլ բացատրւում է վերջիններիս կողմից ինչ-որ բան ասելու խուսափողականութիւնը: Մինչեւ վեհաժողովը արդէն խօսւում էր Լեռնային Ղարաբաղի հարցի առնչութեամբ օրէցօր անհրաժեշտութիւն դարձող հրապարակայնութեան բացակայութեան մասին: Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմնի փոխ ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեանը տեղեկացրեց, որ նոյնիսկ խորհրդարանի արտաքին յարաբերութիւնների յանձնաժողովը, որը, իբրեւ պետական մարմին, կոչուած է իր դերակատարումն ունենալ իրականացուող քննարկումներում, մի կողմ է մղուած: Ինչ խօսք, կայ քննարկումների մի շրջանակ, որը, բանակցային գործընթացի շահերից ելնելով, ենթադրում է գաղտնապահութիւն: Սակայն, ինչպէս աւելցուց պարոն Ռուստամեանը, «ժամանակն է ճշդել այդ շրջանակը, որպէսզի գոնէ դրանից դուրս հնարաւոր լինի իրականացնել քննարկումներ», այլապէս առանց քննարկման ներկայացուած ցանկացած լուծում հետագայում խիստ վտանգաւոր կարող է լինել»:

Եւ, այնուամենայնիւ, տարբեր աղբիւրներից ինչ-որ չափով տեղեկացուած խորհրդարանական խմբակցութիւնների ղեկավարները փորձեցին ներկայացնել իրենց տեսակէտները: Նախ եւ նախապէս նշեմ, որ կարծիքները բաւական տարբեր էին «վեհաժողովը ոչինչ չտուեց»ից մինչեւ դրականը: Հայաստանի Համայնավար կուսակցութեան ղեկավար Սերգէյ Պատալեանը, պատասխանելով «Պոլիսը հայկական դիւանագիտութեան յաղթանակն է» նախագահի բնութագրմանը, ասաց. «Հետաքրքրական է, ո՞ր յաղթանակն ի նկատի ունի պրն. Քոչարեանը: Ես այն չեմ տեսնում»: Հայկական Համայնավար կուսակցութեան ղեկավարն այն հաստատ կարծիքին է, թէ Ղարաբաղի հարցը լրջութեամբ չի շօշափուել վեհաժողովում Ռուսաստան-Չեչենիա մենամարտի առկայութեան պայմաններում, այլապէս կարող էր եւ չբացառուել Լիզպոնից առաւել անյաջող փաստաթղթի պարտադրուած ստորագրումը:

«Նախագահը ինչպէս գնաց, այնպէս էլ եկաւ», այս կարծիքը յայտնեց Հանրապետական կուսակցութեան նախագահ Անդրանիկ Մարգարեանը: Իսկ ընդհանրապէս, Ա. Մարգարեանն այն համոզման է, որ յետընթաց չի արձանագրուել, սակայն առաջընթաց կայ, որն, ըստ Ա. Մարգարեանի, նախագահի ելոյթում ինչած շեշտադրումներն էին Ցեղասպանութեան, հայ-թուրքական յարաբերութիւնների վերաբերեալ: «Մի բան, որը բացակայում էր նախորդ նախագահի նոյնանման ելոյթներում»: Նշենք, որ Անդրանիկ Մարգարեանը եւս տեղեկացուած չէր փաստաթղթերի բովանդակութեանը եւ իր կարծիքները ստիպուած է եղել ձեւաւորել առկայ լրատուութեան հիման վրայ: Ժամանակը չէ՞, արդեօք, ապահովել որոշ չափով հրապարակայնութիւն հարցիս Ա. Մարգարեանը պատասխանեց. «Ժամանակից շուտ ինչ-որ մանրամասնութիւնների մասին խօսելը կարող է խանգարել գործընթացին»: «Միասնութիւն» դաշինքի ղեկավարը. սակայն, համոզուած է. «Այն հաստատակամութիւնը, որ կայ նախագահի կողմից, թոյլ է տալիս մտածել, որ մեր սկզբունքներին հակառակ բան չի ստորագրուելու»:

Նման կարծիքի էր նաեւ Հրանդ Խաչատրեանը. այն է Հայաստանի համար վնասակար ոչինչ չկայ, եւ իրենց դաշինքը դատապարտելի որեւէ բան չի տեսնում: «Մտավախութիւն, որն ունէինք նախկին նախագահի օրօք, այսօր չունենք»: Ի դէպ, նախկինների մասին. Հոկտեմբերի 27ի դէպքերից յետոյ վերջիններիս օրէցօր աճող աշխուժութիւնը ամփոփուեց մինչ գիտաժողովն արուած յայտարարութեան մէջ: Մամուլում բազմիցս յիշատակուած յայտարարութեան նպատակը Հայաստանի միջազգային մեկուսացման խնդիրը, որն այնչափ ցցուն էր արտայայտուած իրենց իսկ իշխանութեան տարիներին, կրկին անգամ հրապարակ իջեցնելն էր: Քաղաքական դաշտից դուրս մղուած ուժերը փորձեցին դրսեւորել իրենց փոխ վրէժի ցանկութիւնները: Հետաքրքրականն այն է, որ այս ուժերը նոյն հարցի առնչութեամբ նման աշխուժութիւնն էին ցուցաբերում եւ իրենց իշխանութեան տարիներին, սակայն, ինչպէս ասում են, աշխուժութիւն հակառակ իմաստով: Այն է ճնշումների կիրառմամբ իրականացնել հարցի բացասական լուծումը: Այս առումով ՍԻՄի նախագահը նկատեց. «Նախկին վարչակարգը ներկայացնող այս խմբերը փորձում են կիրառել ընդդիմութիւն-մարտավարութիւնը», ըստ Հ. Խաչատրեանի, քանզի նրանց աջակիցը ժողովուրդն է: Իսկ նեղ շրջանակներում դաւադրութիւններ առաջացնելը, այն էլ բամբասանքների մակարդակով, այնքան էլ շահեկան գործ չէ: Նախկինների առնչութեամբ Հրանդ Խաչատրեանը եզրափակեց. «Հետաքրքրական է հարցնել, իսկ որտե՞ղ էիք դուք մինչեւ 1998 թուականը»: Մինչ հարցին կը փորձեն պատասխանել հասցէատէրերը, վերադառնանք կրկին վեհաժողովի արդիւնքների գնահատմանը: Ըստ Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմնի փոխ ներկայացուցիչ Արմէն Ռուստամեանի, թէպէտ վեհաժողովում որեւէ փաստաթուղթ չի ընդունուել, սակայն առկայ է վերջինիս դրական ուղղուածութիւնը: Մատնանշելով տխրահռչակ Լիզպոնը Ա. Ռուստամեանն ասաց. «Լիզպոնը փակուղու առաջ էր կանգնեցրել գործընթացը, քանզի իբրեւ կարգաւորման սկզբունք, որդեգրուել էր տարածքային ամբողջականութեան պահպանումը: Այսօր իրերի յարաբերութիւնն այլ է: Միջազգային հանրութիւնը գիտակցում է, որ այդ սկզբունքի վրայ հիմնուած որեւէ լուծում բերելու է փակուղու: Ա. Ռուստամեանը փաստեց, որ երեւոյթը պէտք է դիտարկել համեմատութեան մէջ, եւ «եթէ ասում ենք գրանցուել է դրական քայլ, ապա նկատի ունենք քայլ նախորդի համեմատութեամբ»: Հետեւապէս տալ վեհաժողովի վերջնական գնահատականը, խիստ վաղաժամ է, ուր մնաց խօսել յաղթանակի մասին: Իսկ դա կը լինի այն դէպքում, «երբ հարցի լուծումը կ'իրականանայ մեզ համար ցանկալի սկզբունքի հիման վրայ»:

Եթէ փորձենք ամփոփել քաղաքական գործիչների կարծիքները, խուսափելով որեւէ եզրակացութիւնից, ապա կարող ենք ասել, ամէն ինչ դեռ սառեցուած վիճակում է, իսկ Հայաստանի նախագահին յաջողուել է ընդամէնը *«քայմ առթ»* վերցնել:

ԱԲՄԻՆԷ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

«Երկիր»

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՀՌՈՄ ՀԱՋԱՐԱՄԵԱՅ ԿԱՊԵՐ

«Հայաստանի Հանրապետութիւն» թերթի թարգմանութեամբ ստորեւ արտատպուած յօդուածը կ'անդրադառնայ Վատիկանի «Սիքսթինեան» սրահին մէջ 25 Մարտէն 16 Յուլիս կայացած «Հռոմ - Հայաստան» ցուցահանդէսին, որ արտացոլացումն էր հայ - հռոմէական երկու հազար տարուան հնութիւն ունեցող պատմական յարաբերութիւններուն:

Բազում քիլոմեթրեր իրարմէ հեռու երկու ժողովուրդներ գարգանալով կատարելապէս տարբեր մշակութային եւ աշխարհագրական պայմաններում՝ հանդիպեցին աւելի քան 2000 տարի առաջ՝ չդադարելով հիացնել մէկմէկու: Իրարմէ անջատ Հռոմն ու Հայաստանը դարձան քրիստոնեայ, Հռոմը՝ 4րդ դարում, Հայաստանը՝ աւելի վաղ, սակայն Քաղկեդոնիայում բաժանուեցին՝ անկախ եկեղեցի ստեղծելու ակնկալիքով: Բայց եւ այնպէս չփումները յարատեւ են, մի կողմից Եփրատի եւ Կովկասի միջեւ բնակութիւն հաստատած ժողովուրդն է՝ ոտնակոխ պարսիկների, թուրքերի, արաբների արշաւանքներից, միւս կողմից՝ Հռոմն է, այսինքն՝ միաժամանակ Հռոմէական կայսրութիւնը, պապական իշխանութիւնը եւ ամբողջ իտալական թերակղզին: «Հռոմ - Հայաստան» ցուցահանդէսը, որը բացուեց Վատիկանի «Սիքսթինեան» սրահում 1999ի Մարտի 25ից մինչեւ Յուլիսի 16ը յիշեցնում էր հայ - իտալական կապերի իրական «դիւցազնապատում»՝ յաճախ բարեկամական, երբեմն խռովայոյզ, սակայն միշտ օգտաւէտ ու ընդգրկուն բոլոր ոլորտների համար՝ քաղաքական, կրօնական, առեւտրական, մշակութային: Ներկայացուած ցուցանմուշները գլխաւորապէս բերուած են Վատիկանից, Իտալիայից, Հայաստանից: Ըստ ժամանակագրութեան, դրանք բաժանւում են 17 բաժիններ՝ ուղենշուած նոյնքան քառալեզու ցուցատախտակներով (իտալերէն, ֆրանսերէն, հայերէն, անգլերէն) եւ քսանից աւելի քարտէսներով: Սկզբում ցուցադրուած են հռոմէական եւ հայկական տարբեր դիցավէպեր եւ երկու ժողովուրդների առաջին պետութիւնները յիշեցնող ձեռագրեր, նկարներ, միջնադարեան քարտէսներ, հնադարեան իրեր, որոնք գարմանալիօրէն նման են միմեանց: Մինչեւ Ն. Ք. առաջին դարը ոչ մի էական փոխյարաբերութիւն չի եղել եւ Հայաստանը Հռոմի համար դիտուել է իբրեւ Արեւելքի մի պատկեր՝ հեքիաթային ու բուրաւէտ: Առաջին իսկական հանդիպումը տեղի է ունեցել երբ պատերազմներ էին մղւում Տիգրանի հայկական մեծ թագաւորութեան դէմ՝ ձգտելով անընդմէջ արշաւանքներով Հայաստանը պահել հռոմէական գերիշխանութեան ներքոյ՝ ընդդէմ թշնամի պարսիկ պարթեւների: Այս դէպքերը նկարագրուած են յատինական ձեռագրերում եւ դրամների վրայ: Առաջինից հինգերորդ դարերում հայկական թագաւորութիւնը մնաց պարթեւների ազգական Արշակունիների ձեռքերում: Ցուցահանդէսը հաւաստում է երկու գլխաւոր իրադարձութիւն՝ Արշակունիների օրօք քրիստոնէութեան ընդունումը 4րդ դարի սկզբին եւ հայոց տառերի գիւտը 5րդ դարի սկզբին: Առաջինը յիշեցնում է եկակի գեղեցկութեան մի ասեղնագործութիւն եւ բազում նկարներ, իսկ հայկական տառերը ձեւաւորւում են «Միքսթինեան» սրահի սիւներից մէկը եւ, ի հարկէ, ամէնուր ակնյայտ է նրանց գոյութիւնը՝ թէ 18րդ դարի քաղաքագարդ առանձնակի գեղեցկութեան մի յուշագրութիւն, թէ 14րդ դարի հնգալեզու չքեղ ձեռագրերով: Ո - 10րդ դարերում Հայաստանը պետականութիւն չունէր, բաժանուած էր արեւմուտքում Հռոմի, յետոյ Բիւգանդիայի եւ արեւելքում Սասանեան Պարսկաստանի, յետոյ արաբական խալիֆայութեան միջեւ: Հայկական, յունական եւ լատինական ձեռագրերը մատնանշում են քաղաքական նուիրապետութեան եւ հայկական կրօնական յարատեւ կապը պապութեան ու Կոստանդնուպոլսի հետ: Ջուգահեռաբար գարգանում էր երկու «Սփիւռք»: Մի կողմից բիւգանդական կայսրութիւնում հայկական տարրերը արտայայտւում են գարմանալի գօրութեամբ, որ հաստատւում է արուեստի բնագաւառում՝ չքեղ մանրանկարներով՝ Անդրիանոսպոլի Աստուածաշունչը (1007) քաղաքականութեան ասպարէզում՝ հայուհի Թէոդորայի բիւգանդական գահ բարձրանալն իրրեւ Թէոֆիլի կին (9րդ դար):

Միաժամանակ, 6րդ դարում բիւգանդացիների կողմից Իտալիայի վերանուաճմանը բագում հայ զօրականներ էին մասնակցում (Ներսէսր, Իսահակր) հիմք դնելով հայերի հաստատմանը Իտալիայում, որր վկայում են Ռաւեննայի պապիրուսները եւ Պարի մագաղաթները: 11րդ դարում թուրքական յարձակումները նպաստակաուղղուած էին 9րդ դարում վերստեղծուած հայկական թագաւորութիւնների կործանմանը, նոյնիսկ կաթողիկոսը լքեց իր աթոռանիստը բիւգանդական տարածքում հաստատուելու համար: 12րդ դարը նշանաւորուեց հայերի համար պետութեան վերստեղծումով: Խաչակրաց արշաւանքների ժամանակաշրջանն էր եւ ոմանց յաջողուեց արդիւնաւէտ տիեզերական երկխօսութիւն վարել պապութեան եւ Արեւելքի հռոմէական կայսրութեան հետ: Կիլիկիայի հայկական թագաւորութիւնը (1098-1375) դիտւում է միաժամանակ իրրեւ քաղաքականութեան, դիւանագիտութեան, կրօնի, մշակոյթի գագաթնակէտ՝ խորհրդանշելով 13-14րդ դարերի «աչխարհաքաղաքական Հայաստանը», որը Մերձաւոր Արեւելքում ձեռք էր բերել գլխաւոր դեր եւ աւելի շատ առնչւում էր պապերի ու կայսրերի հետ, քան Գահիրէի սուլթանի եւ մոնկոլ միապետների հետ այնքան ժամանակ, քանի դեռ ճենովական եւ վենետիկեան նաւերն անընդհատ յաճախում էին Լայացցոյի նաւահանգիստը, որն այնքան գեղեցիկ նկարագրել էր Մարքօ Փոլոն 1271ին: Ցուցահանդէսի ընդարձակ մի մասնուիրուած է այդ պերճաչուք ժամանակներին: Լեւոն Առաջին թագաւորի բնագիր նամակները՝ ոսկեայ կնիքով՝ ուղղուած Հռոմի պապին (13րդ դարի սկզբին), հայկական, լատինական չքեղ մանրանկարներ, պապերի նշանաւոր քաղաքական փաստաթղթեր: Ցուցահանդէսը մանրանկարների ու փաստաթղթերի միջոցով չռայլօրէն հաւաստում է հայերի պատմական ներկայութիւնը Իտալիայում: Ցուցահանդէսի մի կարեւոր բաժին ներկայացնում է հայ եւ իտալացի արեւելագէտների Իտալիայում հրատարակած հայերէն գրքերը: Խորհրդանշական է, որ աչխարհում առաջին հայերէն գիրքը տպագրուել է Վենետիկում 1511-12ին: 17-18րդ դարերի քաղաքական աչխուժօրէն ձեւաւորուած հայ գաղթօճախին՝ Մի-

ՔԼՕՏ ՄՈՒՐԱՖԵԱՆ

«Հայաստանի Հանրապետութիւն»

Շար.ը՝ էջ 8

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ՀՈԳԵՒՈՐ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ՝ «ՆՈԱ՛Ձ ԱՐՔ»Ի ՄԷՋ...

Գորպաչովեան հրապարակայնութենէն եւ յատկապէս Հայաստանի անկախացումէն ետք հայրենիքի մէջ ոչ միայն թափ առաւ հոգեւոր արուեստը, այլեւ անիկա ձեռք բերաւ նոր որակ եւ նոր բովանդակութիւն:

Խորհրդայինններու շրջանին հոգեւոր գեղանկարչութիւնը իր գոյութիւնը կը պահպաներ հայրենիքի մէջ. ընդյատակեայ դժուարին պայմաններու տակ: Եթէ երբեք կարգ մը կերպարուեստագէտներ (Սինաս, Ռոպէրթ էլիբէկեան, Մկ. Մազմանեան, Վարուժան Վարդանեան, Գր. Խանջեան...) մասնակիօրէն կը զբաղուէին հոգեւոր գեղանկարչութեամբ, ապա Արտաշէս Յունանեանը անվերապահօրէն կարելի է համարել սրբանկարիչ: Որովհետեւ անոր արուեստը թաթաւուն է հոգեւոր լեզուամտածողութեամբ, ան խորհրդայիններու կողմէ ոչ միայն ենթարկուեցաւ նիւթաբարոյական ճնշումներու, այլեւ հալածուեցաւ ու անտեսուեցաւ:

Պատկերը ուրիշ է այսօր: Ամէնէն ուրախալին այն է, որ առաւելաբար երիտասարդներն են, որ կը զբաղին հոգեւոր արուեստով, հաղորդելով անոր ժամանակակից շունչ եւ նոր ոգի:

Հայ ժողովուրդի պետականօրէն քրիստոնեայ դառնալու 1700ամեակի եւ Քրիստոսի ծննդեան 2000ամեակի զոյգ առիթներով, «Նոա՛ձ Արք» ցուցասրահի տնօրէնութիւնը կազմակերպած է հոգեւոր արուեստի ցուցահանդես մը, որուն բացումը տեղի պիտի ունենայ Հինգշաբթի, 2 Դեկտեմբեր երեկոյեան ժամը 6:30ին, հովանաւորութեամբ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ Ծ. վրդ. Խաչերեանի:

«Յիսուս եւ Ս. Սկիհը», գործ՝ Փայլակ Վանիկեանի

«Խաչելութիւն», գործ՝ Աշոտ Մարտիրոսեանի

Ցուցահանդէսին հայրենիքէն կը մասնակցին տասնեակ մը գեղանկարիչներ, ինչպէս Ռոպէրթ էլիբէկեան, Ետուարտ Խարազեան, Վիքթըր Գրիգորեան, Էտիկ Յակոբեան, Աշոտ Մարտիրոսեան, Կամօ Նիւսրեան, Փայլակ Վանիկեան, Համբարձում Գրիգորեան եւ Արթօ:

Իսկ, Լիբանանէն կը մասնակցի յայտնի սրբանկարիչ Յովսէփ Աշգարեան:

Այս խումբ մը ժամանակակից գեղանկարիչներու կողքին կը ցուցադրուին նաեւ Փօլ Կիրակոսեանի, Արտաշէս Յունանեանի շարք մը հոգեւոր բնոյթի ստեղծագործութիւնները, որոնք յաւելեալ շուք եւ որակ կու տան ցուցահանդէսին:

Հայրենի գեղանկարիչներու ստեղծագործութիւնները իրագործուած են հաւատքով ու անկեղծութեամբ: Արդի արտայայտչաձեւերով անոնք կը մեկնաբանեն Աստուածաշունչի տարբեր դրուագներն ու սուրբերու կերպարները, որոնք թէեւ անցեալէն կու գան, սակայն կը մերուին ներկայի հետ:

Հայրենիքի մէջ հաւատքը ամրապնդելու եւ քրիստոնէական վարդապետութիւնը տարածելու համար կենսական եւ շինիչ դեր կը կատարեն յիշեալ գեղանկարիչները:

ԳԵՂԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ հայր վարդան Աշգարեանի, Շաբաթ, 20 Նոյեմբերի երեկոյեան ժամը հին Սրբոց Հոփսիմեանց բարձրագոյն վարժարանի սրահէն ներս տեղի ունեցաւ հայկական եկեղեցիներու եւ բնաշխարհի գեղանկարներու բացառիկ ցուցահանդէսի մը բացումը, մասնակցութեամբ հայրենի արուեստագէտներ Յարութ Ադաճանեանի եւ Մարիամ Պետրոսեանի:

Ցուցադրութեան դրուած են հարիւր յիսունէ աւելի փոքր չափի գեղանկարներ: Յարութ Ադաճանեան կը ցուցադրէ ջրաներկով իրագործուած 120 գործ, որոնք կը պատկերեն հայկական եկեղեցիները իրենց միջավայրով, եւ կամ՝ հայրենի բնաշխարհը: Անդրաւապէս կը տիրապետէ ջրանկարչութեան հմտութեան: Այս իրողութիւնը ուժ կու տայ իրեն իրագործելու իր վիպապաշտական հակումները, որոնք նրբօրէն դրսեւորուած են անոր ստեղծագործութիւններուն մէջ:

Ջրանկարչութեան այս վարպետը ունակութիւնը ունի փոքր ծաւալներու վրայ պատկերելու ընդարձակածաւալ տարածութիւններ, որոնք թաթաւուն են բնութեան յատուկ խորհուրդներով:

Իսկ Մարիամ Պետրոսեան կը ցուցադրէ համեմատաբար աւելի մեծ 35 գեղանկարներ, որոնք մեծ մասամբ իրագործուած են իւղաներկով: Ան հայկական եկեղեցիներուն եւ բնաշխարհին կողքին կը պատկերէ նաեւ ծաղիկներ:

Մարիամ Պետրոսեան արհետսավարժ գեղանկարչուհի կը թուի ըլլալ: Ան կ'օգտագործէ վառ ու պայծառ գուներանգներ, որոնք աւելի կենսունակութիւն կը հաղորդեն իր կտաւներուն:

Յիշեալ երկու արուեստագէտներն ալ հայրենի յայտնի գեղանկարիչներէն են, որոնցմէ իւրաքանչիւրը ունի իր սեփական մօտեցումն ու աշխարհընկալումը բնութեան եւ հայկական միջնադարեան ճարտարապետութեան հանդէպ:

Գեղանկարչական այս ցուցահանդէսը, որ տեղի կ'ունենայ 2000 ամեակի սեմին, հաճելի անակնկալ մըն է լիբանանահայ գեղարուեստասէր հասարակութեան համար:

ԱՐՇԻԼ ԿՈՐՔՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑՈՒՄ

Երեք տարիէ ի վեր Հայաստանի մէջ կը հրատարակուի *«Նոր - Դար»* գրական - գեղարուեստական հանդէսը, որ թէ իր բովանդակութեամբ եւ թէ որակով մեծապէս կը նպաստէ հայ մշակոյթի զարգացման ու տարածման:

***«Նոր - դար»*յատուկ էջեր կը տրամադրէ նաեւ հայ կերպարուեստին: Ստորեւ կ'արտատպենք Էդուարդ Միլիտոնեանի կատարած խորհրդածութիւնները Արշիլ Կորքիի մասին, ուր մէկ կողմէ ի յայտ կու գայ Կորքիի մեծութիւնը, եւ միւս կողմէ, Միլիտոնեանի արուեստին մէջ խորացելու ունակութիւնը:**

Անսահմանին մօտենալու բազմաթիւ ձեւեր են մշակել հին ասացողները, ճանապարհորդները, երազողները: Անսահմանի թուաբանական կերպարն են բանաձեւել աստղերի գումարում - հանում , բազմապատկում-բաժանումով չին, յոյն, բաբելացի քրմերն ու մտածողները: Այս բոլոր ոգորումներն արմատակալել, ճիւղաւորուել եւ քո՞փ, խնձորը ընկել է Նիւթընի գլխին: Խնձորը Աստուա՞ծն էր, թէ նրա հրեշտակը, թէ՞ նրա խաղալիքը: Կարեւորը դէպի անսահմանը տանող ճանապարհին մի քայլ էլ արուեց, եւ անդունդն աւելի ահագնացեալ երեւաց, ինչպէս Մակեդոնացուն ովկիանոսը:

Ծովածաւալ, մագաղաթանման տարածութեան եւ նետաձիգ ժամանակի գօտեմարտում ով էլ խառնուի հաշտարար դատաւորի խոհեմութեամբ, ինքը կ'ընկնի նրանց միացեալ բռունցքի հարուածից: Այստեղ *ռիսկը* պատրաստուած է թակարդի նման, ամէն քայլ զգոյշ, սիրելի, բանական:

Բնութիւնը հայելի չէ, ոչ էլ ինքնամեծար, քծնասէր գոյութիւն, նա երբեք չի տրուում աչքերի միջոցով, նրա դուռը երբեք չի բացւում բանալիով: Եթէ բանալին յաւակնութիւն ունի, դուռը ծամում է նրան: Արուեստը արտաքնապէս քայլել է գիտութեանն համընթաց եւ թւում է խնձորը ընկել է նաեւ Շէյքսփիրի գլխին, սակայն եթէ գիտութիւնը փորձում է բանաձեւել, քրքրել միջուկը, քիթը խոթել ամենայնի մէջ, ապա արուեստը վերապրում է ամենայնը: Եւ սա է գուցէ պատճառը, որ արուեստն ու գրականութիւնը, թերեւս աղօտ, միշտ էլ տուել են աշխարհի գիտական պատկերը եւ յետոյ եկել է գիտնականը եւ նրանք խմբաւորել, բանաձեւել: Յարաբերականութեան երեւոյթը մինչեւ Այնշթայնի հասնելն ու ուսմունք դառնալը եղել է հեքիաթների մէջ, ասքերի մէջ, երազ-մեկնիչ գրքերի մէջ: Սա բանաձեւ չի կարող ծնել, քանզի որեւէ երազահան ի զօրու չէ ստոյգ վերծանել որեւէ երազ: Այո, վերապրումը որքան անպարագիծ է եւ մէկի հոգում խարսխուած իր կենտրոնով, այնքան մօտենում է անպարագծին: Վերապրման հրաշքը թելադրուած է հէնց բնութեան կողմից, որովհետեւ ինքը ամէնպահեայ նման հոլովոյթի մէջ է:

Ծառը կամ լեռը նկարի մէջ ոգեղենացած մի պատկեր է, որը որքան պատկանում է արտաքին աշխարհին, նոյնքան էլ ներքին: Այս հաւասարակշռութիւնը կարծես դոգմայ դառնալու վտանգն էր պարտադրելու արուեստին:

Ներքինի եւ արտաքինի որեւէ բաժանում կէս - կէսի ներդաշնակութեան պայման չէ: Ներքինը պիտի լիիրաւ իշխանը լինի, այդպէս ոչ թէ բաժանման, այլ գումարման է տանում, դէպի անբաժանելին, անտրոհելի միաւորը:

Արշիլ Կորքին վերյիշեց Վանայ այն եկեղեցին եւ նրա կողքի այն չորչորուկ ծառը, որին ամէն ուխտաւոր, որպէս ցանկութեան իրականացման երաշխիք, փաթաթել էր հագուստից մի ծուէն: Այդ ծառը յիշողութեան մէջ բռնկւում էր տարօրինակ գունախաղերով: Կարո՞ղ էր Կորքին տառ առ տառ նկարել վերյիշածը: Հնարաւո՞ր էր այդ բռնկումը կոչել ծառ կամ ուխտ: Եւ արդեօք կարելի էր միաժամանակ դիտողին հաղորդել նկարում չերեւացող Վանայ լճի կապոյտը, աւելի հեռւում ճօճուող ծիրանենիների ոսկին: Եւ կամ տօնախմբութեան լոյսը ուխտաւորների արտերին պեծպեծող:

Եւ կամ հնարաւո՞ր էր ասել, որ այդ քուրձերից, ծուէններից արտասովոր երփներանգ ծառը յիշեցնում է մեր ամբողջ պատմութիւնը, քրքրուած տէրութիւններով, հաւատով, յոյսով, երազանքով: Եւ այդ բազմագոյն տեսիլքի մէջ որքան խրախճանք կար լոյսի, նոյնքան ողբ աղճատուածի, մեռաւորի, անտերունչի, ձեռքը փրփուրին գցողի:

Պահանջւում էր մի լեզու: Դա արուեստի բնական շարունակութիւնը չէր պահանջում, քո արեան տենդն էր պահանջում անցեալ ու ներկայ մշակոյթների հացը համտեսած: Մի լեզու, որը չի պատմում, չի իշխում, չի մանրամասնում: Լեզու, որ ինքնահոս է եւ ինքնակայ, բազմանշան ու ընդհանրական, որ բացառում է նկարչի ներկայութիւնը, ինչպէս եգիպտական բուրգերի տեսիլքը անապատում կամ Սֆինքսի խորհուրդը անհեղինակ:

Յայտնագործել յարակայ ժամանակը, նշանակում է չքանալ որպէս անհատ ստեղծիչ: Անանձնականի, անսահմանի ներկայութիւնը բաւական է հանճարեղ ստեղծագործութեան համար, քող ստորագրութիւն չլինի նկարի տակ, միեւնոյն է դա ոչ թէ Արշիլ Կորքու անուն ազգանունն է, այլ Լոյս Մշտնջենեան կամ Դար Դարէդարեան կամ Ծնունդ Սահեան:

Եւ այս արուեստը չէր ծնուել, որպէսզի անուն ունենար վերացականութիւն եւ յիշուէր արուեստի պատմութեան *իզմ*երի, շարքում: Սա եկել էր առասպելականացընելու վերյուշերի, վերապրումների մղձաւանջ, ասելու անասելին, նկարելու այն ինչ արցունքի մէջ չի տեղաւորւում, ցաւից մեծ է, քրքիջից դուրս: Այսինքն մի Սֆինքս աստղերի փշէ պսակը գլխին:

Ինչ անհեթեթութիւն է մեղադրական ճառեր ասել Արշիլ Կորքիական վերացականութեան մասին: Արուեստում իբր նոր ուղիներ բացելու արհեստական ճիգի մասին:

Ինչքան դիւրին է չհասկանալը եւ ինչքան հեշտ է չհասկացածի, չիմացածի մասին դատելը:

Երեւի անսահմանը մի հարց է, որը պատասխան չի ուզում:

Ի՞նչ է ուզում:

Երեւի պատասխան է առանց հարցի:

Անսահմանը որեւէ տեղ չի շտապում, այս շարժումն էլ պատրանք է, խաղ է ժամանակաւորների աչքերին *քոզ* եւ երազ փչելու համար:

Թող այս արուեստն էլ թուայ գունաւոր փոշի մեր դատարկ աչքերի շրջանակների համար:

ԷԴՈՒԱՐԴ ՄԻԼԻՏՈՆԵԱՆ

«Նոր - Դար» թիւ 2, 1999

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԹՈՐՈՍ ՌՈՍԼԻՆ» ԿԵՐՊԱՐՈՒԵՍՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՆ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Այս տարի Համազգայինի «Թորոս Ռոսլին» կերպարուեստի ակադեմիան ունի միայն մէկ շրջանաւարտ՝ Գէորգ Մերճանեան: Անոր անդրանիկ անհատական ցուցահանդէսին բացումը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 19 Նոյեմբերի երեկոյեան, Համազգայինի «Լեւոն Շանթ» կեդրոնի սրահին մէջ:

Գէորգ Մերճանեան միաժամանակ թէ քանդակագործ է եւ թէ գեղանկարիչ: Ան «Թորոս Ռոսլին» ակադեմիայէն ներս աշակերտած է քանդակագործ Ալեքսանտր Քոչարեանի, գեղանկարիչ Յարութիւն Թորոսեանին եւ գեղանկարչուհի Միրէլ Կոկիկեանին:

Ցուցադրութեան դրուած են քսանէ աւելի գեղանկարներ, որոնք թէեւ կը կրեն նոյն ընդհանուր խորագիրը (ձկնորսութիւն), սակայն կարելի է զանոնք բաժնել երկու նկարաշարքի:

Առաջին շարքի մէջ արուեստագէտը պատկերած է ձկնորսներու տարբեր տիպարներ տարբեր վիճակներու մէջ: Ան ձեւով մը կու տայ Պէյրութի ծովափին ապրող եւ գործող ձկնորսներու կեանքը, որ այնքան ալ դիւրին չի թուիր ըլլալ: Հոս արուեստագէտը անուղղակիօրէն կ'արծածէ նաեւ ընկերային հարցեր, որոնք յատուկ են ձկնորսներուն:

Երկրորդ շարքի մէջ Գէորգ Մերճանեան կը պատկերէ ձկնորսներու միջավայրը: Ծովափին կան խրճիթներ եւ նաւակներ, որոնք երբեմն լքուած են ու անտէր. սակայն այս բոլորով հանդերձ, ծովափը գրաւիչ է: Իսկ կարգ մը համադրումներ այնքան հարուստ ու ներդաշնակ են գուներանգներով, որոնք օժտուած գեղանկարիչի մը յայտնութիւնը կ'աւետեն:

Անկիւն մը ցուցահանդէսէն

Գէորգ Մերճանեան լրջութիւն կը ցուցաբերէ իր ասպարէզին նկատմամբ. ան ձկնորսներն ու անոնց միջավայրը պատկերելէ առաջ լաւապէս ուսումնասիրած է անոնց կեանքը եւ ապա միայն երփնագրած է զանոնք:

Եթէ երբեք «Թորոս Ռոսլին» կերպարուեստի ակադեմիան, իրաքանչիւր տարեշրջանի կարողանայ աւարտական դասարան հասցնել Գէորգ Մերճանեանի նման միայն մէկ կերպարուեստագէտ, ապա անոր առաքելութիւնը յաջողած պէտք է համարել:

Գէորգ Մերճանեան ունի համադրումներ կատարելու համապատասխան երեւակայութիւն եւ գոյնի ու գիծի լաւ զգացողութիւն: Ան ունի նաեւ նոր գիտելիքներ ձեռք բերելու անհուն տենչ, որ զինք պիտի առաջնորդէ դէպի հասունութիւն եւ բիւրեղացում:

ՔՍԱՆՀԻՆԳ ՏԱՐԻՆԵՐ ԵՏՔ...

Շարունակուած 5րդ էջէն

ու թեքնիք լիակատարութիւնը, որքան ալ որ լրջօրէն մտածուած ու կազմակերպուած կրթուէր ըլլալ ան: Այս բոլորը սրահէն ներս ստեղծեցին աղմուկ-ացադակի մթնոլորտ մը, որ յաւալի ցուցանիշ եղաւ մեր դպրոցներուն երաժշտական կրթութեան ներկայ անմխիթար մակարդակին ու լրջութեան բացակայութեան, եւ դրական բան աւելցնելու փոխարէն, տուաւ հակառակ արդիւնք, չատ չատերուն համար երգեհոնը չներկայացաւ իրրեւ բաղձալի նուագարան մը՝ դասական այլ նուագարաններու շարքին: Նկատելի էր, որ հարկ եղած ուսուցչական հսկողութիւնն ալ ամբողջական չէր պահպանուած ներս:

Մեղադրելի չէ վարպետը իր ընտրութիւններուն մէջ, որովհետեւ ան անձանօթ էր Լիբանանի երաժշտական կացութեան: Մեղադրելի չեն կազմակերպիչները, որոնք ունէին ազնիւ ջանադրութիւն: Տնտեսապէս դժուարին այս օրերուն մեծապէս գնահատելի է գանգան դպրոցներու տնօրէնութեանց դրական գործակցութիւնը նման ձեռնարկի մը մասնակցութեան ընդառաջման մէջ: Բայց քննարկելի կը մնայ պարզուած կացութիւնը, ինչպէս նաեւ նման ձեռնարկներ յաւաջիկային աւաւել նպատակային, օգտաշատ ու կազմակերպ դարձնելու խնդիրը: Այս երեսթին խօսուն եղաւ Պերճ Ժամկոչեանի անկոտրում կատարողական ընթացքը՝ հակառակ տիրող խառնիճաղանճին ու աղմուկին: Ան ամբողջ յայտագիրը նուագեց անրնդհատ ու ըստ նախատեսուածին...

ՍՊԱՍԵԼՈՎ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՀԱՋԱՐԱՄԵԱԿԻՆ

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԵԱՆ ԿՈՅՐ ՀԱՒԱՏՔԸ ԼՔԵԼՈՎ

ՎԵՐՋԻՆ ԱՆԳԱՄ, ԵՐԲ ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆԸ ԶՈՅԳ ՁԵՐՈՆԵՐՈՎ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿ ՄԸ ԴԻՄԱՒՈՐԵՑ, ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՒԱՏՔՈՎ ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՈՒԱԾ ԷՐ ԵՒ ՄԻԱՅՆ ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՔԸ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԹՈՒԷՐ

Էյֆէլի աշտարակը 1900ին տօնեց երկաթով եւ պողպատով իրագործելի յաղթանակներուն սկիզբը, իսկ էլեկտրականութիւնը յուսաւոր ապագայ մը կը խոստանար: Եւրոպան կը դեկավարէր աշխարհը եւ յաւատես ու ինքնավստահ տրամադրութեան մէջ էր: Մարդկութիւնը վրստահ էր, որ առջեւ պիտի երթար. ան ոչ միայն կը հաւատար գիտական հրաշքներու, այլեւ՝ մարդկային բնկերութեան աւելի յաւ ճանաչումին եւ բարի կամեցողութեան բնդհանրացումին:

«Ֆորում 2000» հիմնարկը Ջեխիոյ Հանրապետութեան նախագահ Վացլաւ Հաւէլի հովանաւորութեամբ՝ վերջերս աւարտեց միլպգպային երրորդ նիստը ապագայի առնչութեամբ: Համագումարը ձեւով մը միլպգպային բագմագգեան խորհրդածութիւն մրն էր «Աշխարհի մերումի գործընթացը. տեսլականներու տարբերակներ» նիւթին մասին: Վերնագիրը ինքնին յաւատեսութեան կամ առնուազն որոշ յոյսի նշաններ ցոյց կու տար, սակայն տիրող տրամադրութիւնը աւելի սկեպտիկ էր եւ յոգնարեկ: Համագումարը ինքնին փայլուն մտքերու մէկտեղում մրն էր եւ կ'ապացուցէր ոգեղէն պատրաստակամութիւն մը՝ բարելաւելու տառապող մարդոց կեանքը: Սակայն մինչ կը մտեծնանք 21րդ դարուն, գանկութիւնները չեն համապատասխաներ այն համոգումին, թէ ասիկա իրագործելի է...

... Ոչ ալ գայն իրագործելու ճիշդ ճամբան գտած ըլլալու համոգումը կը տիրէ:

Ներկայ դարու վարդապոյն արշալոյսը շատ արագ մթագնեցաւ: Անոր յաջորդեց աշխարհամարտ մը, որ աւելի ահաւոր ապրեցութիւն գործեց, որովհետեւ յաջորդեց քաղաքակրթութեան այս ապահով եւ ինքնավստահ մթնոլորտին: 20րդ դարու երկրորդ կէսը սարսափներու իր ամրողջ բաժինը ստացաւ: Ապա դարավերջին տասնամեակ մը առաջ յանկարծ վերամբարձ մտածելակերպի չարժում մը գգացուեցաւ:

Ագատութեան մթնոլորտը եւ կորիգային ագէտի սպառնալիքին վերացումը միայն ուրախ օրեր կը խոստանան ապագայի համար:

Այսուհանդերձ այս յոյսը հասարակաց գգացում մը չէր «Ֆորում 2000»ի մասնակցողներուն համար: Երբ հնդիկ ականաւոր մտաւորական Աշիս Նանտին դիմուած է, որպէսզի իր կարծիքը յայտնէ իրրեւ բարգաւաճող աշխարհի բնակիչ, ան պատասխանած է, թէ Երրորդ աշխարհը ապագայ չունէր, որովհետեւ իր անժամանցելի անցեալը ետեւ ձգած էր, մուտք գործելու համար ներկայ մը, որ պարգապէս բարգաւաճ հաւաքականութիւններու անցեալին պատկերն էր: Իսկ երբ Երրորդ աշխարհը դէպի ապագայ կը նայէր, կը տեսնէր ճարտարարուեստական յառաջադէմ երկիրները, որոնց պատկերը ծանօթ էր եւ որեւէ յոյս չէր ներշնչեր:

Հնդիկ մտաւորականը երբէք չէ նշած, թէ արդեօք բարգաւաճ երկիրները հասա՞ծ էին իրենց եղափոխութեան աւարտին կամ արդեօք կրնայ ի՛ն ակնկալել նշանակալից բարելրջումներ: Սակայն ան խորապէս կը գիտակցէր, որ բարգաւաճող երկիրներու հաւաքականութիւնները յոյս չունէին, որ ապագայի օրերը յաւ պիտի ըլլային:

Լեհ խմբագիր Ատամ Միչնիք ներկայացնելով «անցումային շրջանի մէջ եղող երկիրներու» հայեցակէտը, որ կը վերաբերի ժողովրդավարութեան ձգտող նախկին համայնավար երկիրներուն, խօսած է իր ժողովուրդին ապրած «անցեալի կարօտին» մասին:

«Կ'ուզեն ապրիլ Մանհաթընի միջին դասակարգին բարձր խաւին պէս, կ'ուզեն ունենալ համայնավար վարչակարգի օրերու ընկերային ապահովութեան երաշխիքները եւ աշխատիլ՝ ինչպէս անցեալին, այսինքն՝ չաշխատիլ: Բագմաթիւ յաջողութիւններ արձանագրուած են, սակայն մինչ կը տօնենք դարաշրջանին աւարտը, հողագործներ ճամբաներ կը փակեն, հիւանդապահուհիներ ցոյցեր կը կատարեն փողոցներուն մէջ եւ մարդիկ դէպի վարշաւա կ'արշաւեն կառավարութիւնը տապալելու: Ասիկա ժողովրդավարութեան միւս երեսն է», ըսած է լեհ խմբագիրը:

Մարդկային իրաւունքներու յախուռն պաշտպան եւ ռուս բաներ Սերկէյ Քովալիով տխուր կերպով ներկայացուցած է իր երկրին որդեգրած ուղղութիւնը:

«Մարդիկ ֆաչականութիւնը կը փնտռեն. եւ ոչ միայն իչխանաւորները, այլ նաեւ՝ բագմաթիւ մարդիկ», ըսած է Քովալիով:

Հարվըրտի համալսարանէն տնտեսութեան մասնագէտ Ձեֆրի Սաչս երկար վերլուծած է, թէ ինչո՛ւ գիտական ուսումնասիրութիւնները կը կատարուին առաւելարար ի չահ հարուստ երկիրներու: «Շուկան այդ կը պահանջէ», բացատրած է ան, ապա առաջարկներ ներկայացուցած է անհաւասարակչռութիւնը չտկելու համար:

Երեք օր տեւողութեամբ համագումարը կայացած է Փրակայի Հրատցանի դղեակին գոթական ոսկեգօծ հրաշալիքին մէջ: Կառոյցը ինքնին յիշեցում մրն էր, թէ մշակութային դանփակ ժողովները նորութիւն չէին, եւ երբեմն կրնային փոփոխութիւն յառաջացնել: Համագումարէն բխած յայտարարութիւնը կ'ըսէր, թէ հակառակ յուեւես նախատեսումներու՝ կ'արժէր աշխատիլ դրական փոփոխութեան մը համար:

Սակայն համագումարը որեւէ կոյր հաւատք չէ դրսեւորած, ինչպէս մէկ դար առաջ: Թերեւս ասիկա յաւ նշան մրն է: Այս անգամ մարդկութիւնը գէթ կը փորձէ տեսնել, թէ ուր կ'երթայ:

Հաջարամեակի Խոհեր

ԱՄՍՈՒԱՆ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐԸ

◆ *«Իտալացիք պիտի ծիծաղին վրաս: Ամէն անգամ, որ Հիթլէր երկիր մը կը գրաւէ. Ցամակ մը կ'ուղարկէ ինծի»:*

Իտալացի բռնատէր Պենիթօ Մուսոլինիի խոստովանութիւնը՝ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Կալիացօ Չիանոյի: Մուսոլինի Հռոմ - Պերլին Առանցքը հռչակեց 1 Նոյեմբեր 1936ին:

◆ *«Տարեց մարդիկ պատերազմ կը յայտարարեն, սակայն երիտասարդները պէտք է կռուին եւ մեռնին»:*

Հերպըրթ Հուվըր. ան Միացեալ Նահանգներու նախագահ ընտրուեցաւ 6 Նոյեմբեր 1928ին:

◆ *«Ծերութիւնը ամէնէն անսպասելի բանն է, որ կը պատահի մարդուն»:*

Ռուս յեղափոխական Լէոն Թրոցքի: Ան ծնած է 7 Նոյեմբեր 1879ին:

◆ *«Առանձին էի սենեակիս մէջ եւ կարապետը կը դիտէի լիճին վրայ, երբ դուռս զարնուեցաւ եւ պանդոկին սպասեակներէն մէկը ներս մտաւ Ցամակի պահարան մը հրամցնելով ափսէի մը վրայ»:*

Յորդանանի Հիւսէյն թագաւորը՝ վերյիշելով, թէ ի՛նչպէս Ջուիցերիոյ մէջ իր արձակուրդը անցընելու ժամանակ լսած է իր հօր՝ Թալալ թագաւորին հրաժարման եւ իր թագաւոր հռչակման լուրը: Հիւսէյն թագաւոր ծնած է 14 Նոյեմբեր 1935ին:

◆ *«Ներքին քաղաքականութիւնս է պատերազմ մղել: Արտաքին քաղաքականութիւնս է պատերազմ մղել: Տեւաբար պատերազմ կը մղեմ»:*

Ֆրանսայի վարչապետ Ժորժ Քլեմանսօ, որ երկրորդ անգամ վարչապետ ընտրուած է 16 Նոյեմբեր 1917ին:

◆ *«Ամբողջ կեանքս անցուցած եմ գերմանացիներուն եւ քաղաքագէտներուն դէմ կռուելով: Շատ աւելի դիւրին է գերմանացիներուն դէմ կռուիլը»:*

Բ. Աշխարհամարտի հերոս մարաջախտ Վիսքաունթ Մոնթկոմըրի: Ան ծնած է 17 Նոյեմբեր 1887ին:

◆ *«Դաշնակ նուագելը աւելի դժուար է, քան պետութիւն ղեկավարելը: Աւելի դժուար է զգացումներ ստեղծել փղոսկրեայ ստեղնաշարին մէջ, քան՝ մարդ արարածին հոգիին մէջ»:*

Լեհ դաշնակահար եւ քաղաքական գործիչ Եան Փատերեւսքի: Ան ծնած է 18 Նոյեմբեր 1860ին:

◆ *«Երբեք ինքնապաշտպանութեան մի՛ դիմէք կամ ներողամտութիւն մի՛ հայցէք նախքան ձեգի ուղղուած որեւէ ամբաստանութիւն»:*

Սկովտիոյ եւ Անգլիոյ թագաւոր Չարլզ Ա.: Ան ծնած է 19 Նոյեմբեր 1600ին:

ԱՐԴԵՕՔ 2000 ԹՈՒԱԿԱՆԸ ՀԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ԱՒԱՐՏՆ Է, ԹԷ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԸ ՍԿԻԶԲԸ

ՊՈՍԹԸՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ՀԱՋԱՐԱՄԵԱԿԻ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՆԻՆ ՏՆՕՐԷՆԸ՝ ՌԻՉԸՐԴ ԼԱՆՏԷՍ ԿԸ ՆԿԱՐԱԳՐԷ ՀԱՋԱՐԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌՆՉՈՒՈՂ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Արդեօք պէտք է հագարամեակի վերջին գիչերը տօնախմբութիւննե՞ր սարքենք վայելելու համար 1999ի վերջին վայրկեանները, թէ պէտք է տուներ նստինք եւ սպասենք, որ Y2Kի փտանգը անցնի: Ի՞նչպէս կը վերաբերինք վերահաս դաւադրութեան մր տեսութեան, UFOներու պատմութիւններու, Նոսթրատամուսի մարգարէութիւններուն, կրօնական նոր չարժումներուն եւ երկրագունդի կերպարանափոխումի ահագանգներուն: Ո՞ւրկէ կրնայ անձնասպանութեան այն մղումը, որ խոցած է ամերիկեան բնկերութեան հոգեկան աշխարհը: Համակարգիչով հաղորդակցութիւնը ի՞նչ դեր ունի ծայրայեղ տեսականներու տարածումին մէջ: Արդեօք իրավիճակը նոյն չէ՞ր 1000 թուականի վերջաւորութեան: Արդեօք նման նախապաշարումներ արդէն մեր ետին չե՞նք ձգած:

Այս հարցադրումները կ'ապացուցեն, թէ «էսքաթոլոճի»ի (յետնարանութիւն) դասընթացքի մը պէտք ունինք: Էսքաթոլոճին աստուածարանութեան այն ճիւղն է, որ կը վերաբերի մահուան եւ դատաստանի, դրախտի ու դժոխքի:

Աստուծոյ հաւատացողներուն մեծամասնութիւնը կը ճանչնայ արդարամիտ Աստուած մը: Անոնց համար կեանքը բարոյական փորձ մրն է եւ անոնք կը հաւատան, թէ տեղ մը պիտի արժանանան Աստուծոյ արդարութեան: Այս ճեւով մտածողներուն համար հարցերը կը լուծուին մահուան ժամանակ, արդար վարձատրութեամբ կամ պատիժով (դրախտի, դժոխքի կամ վերակենդանացումի արժանանալով):

Սակայն էսքաթոլոճիստը կը հաւատայ, որ այս հարցերը անհատարար չեն լուծուիր, այլ՝ ժամանակի վերջաւորութեան, Վերջին դատաստանով:

Ցայտնութեան այդ վայրկեանին բարիները, խնարհները եւ իրաւագրկուածները իրենց տեղը պիտի ունենան արեւուն տակ: Իսկ բոլոր այն ոճիրները, գոյս մարդիկ կարողացած են ծածկել ուժի, կաչառքի եւ բռնութեան միջոցով, ցերեկուան լոյսին տակ պիտի բացայայտուին: Աստուան լոյսին տակ պիտի բացայայտուին: Աստուածոյ օրը գասումի օր մը պիտի ըլլայ մեղաւորներուն համար, եւ ցնծութեան օր մը՝ առաքինի մարդոց համար այլ խօսքով՝ հրապարակային հաչուեյարդար մը:

Էսքաթոլոճին կը դնէ երեք հարցումներ.

Ո՞ՒՐ ՏԵղԻ ՊԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՅ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ. *Եթէ դատաստանը պիտի կատարուի տիեզերական տարածքի մը մէջ, ապա առաջիմանոր առընչուող համոգումները համեմատարար նուազ տպաւուկ պիտի պատճառեն մարդկային բնկերութեան: Արդարութիւնը պիտի յետագգուի մինչեւ Աստուծոյ դալուստը: Սակայն եթէ դատաստանը տեղի պիտի ունենայ երկրի վրայ, եւ պիտի փրկուին միայն արդարները, ապա հագարամեակի աւարտին ստեղծած մարմաջը յեղաչրջող անդրադարձներ կրնայ ունենալ, որովհետեւ անոնք, որոնք գօրաւոր են, պիտի տապալին:*

Ի՞ՆՉ ՊԻՏԻ ՊԱՏԱՀԻ. *Յուեւեսներուն համար աչխարհը այնքան լեցուն է չարիքով, որ սարսափելի աղէտներ պէտք է պատահին բնաջրնջելու համար արարաչագործութեան մեծ մասը, նախքան նոր արշալոյսի մը ծագումը: Այս համոգումին տէր ծայրայեղականներ կը նախատեսեն գանգուածային պատերազմ մը եւ մարդկութեան բնաջնջումը: Անոնք հակամէտ են մարդկութիւնը բաժնելու երկու մասի. բարի (որ իրենք են) եւ չար (ուրիչները): «Ուրիչները» յաճախ դաւադրութիւն մը սարքելով գրաւած են: Իսկ աւելի յաւատեսներ կը մտածեն, թէ մարդկութիւնը արդէն բաւարար աղէտներ տեսած է, եւ թէ՛ բարեացակամութիւնը կրնայ առաջնորդել հոգեկան համայնական կերպարանափոխումի, բարեգործութեան գանգուածային չարժումներու եւ համաւոր կերպով ընդունելու Աստուծոյ արդարութիւնը: Մայրայեղ յաւատեսները կը խոստանան խաղաղ աչխարհ մը, ուր ագգերը այլեւս չեն պատերագմիր իրարու դէմ:*

Ե՞ՐԲ ՊԻՏԻ ՊԱՏԱՀԻ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆԸ. *Որքան հեռու բլլայ Վերջին դատաստանին օրը, այնքան նուագ խնդրայարոյց կրնայ ըլլալ իրավիճակը: Ջեւով մը էսքաթոլոճին յետագգում մը կը խոստանայ: Սակայն, երբ Ցայտնութեան օրեան պայմանաժամ կը ճչդուի, վերահաս գգացողութիւնը իրեն հետ կը բերէ ստիպողականութիւն մը: Եթէ այս գգացողութիւնը ծաւալի, կրնայ ստեղծել գանգուածային չարժումներ, նոյնիսկ՝ յեղափոխութիւններ: Անոնք, որոնք կը հաւատան, թէ կեանքի օրէնքները պիտի փոխուին, այլեւս չեն վախնար որեւէ հետեւանքէ: Նման ակնկալութիւններ պատճառ կրնան դառնան, որ հաւատացեալներ կորսնցնեն իրենց «բնական» վարելակերպը եւ կիրքեր սերմանեն հանրութեան մէջ, ոմանք՝ չռայլ կերպով բարեգութ, ուրիչներ՝ ցնցիչ կերպով վայրագ:*

ԱՔԼՈՐԻ ԵՒ ԲՈՒԻ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Էսքաթոլոճիի քննարկումները կարելի է նմանցնել աքլորներու եւ բուերու բանավէճի մը: Աքլորները Ցայտնութեան օրուան մարգարէներն են, որոնք կը կանչեն՝ արշալոյսը մօտ է, Աստուածոյ օրը հասած է, պատրաստուեցէ՛ք դատաստանի: Իսկ բուերը կը ձայնեն՝ սպասեցէ՛ք, լուռեցի՛ն, գիչերը տակաւին նոր սկսած է եւ արեւածագը հեռուէ է: Բուերուն համար աքլորները փոքրիկ հաւեր են: Աքլորներուն համար բուերը ջայլամներ են, որոնք իրենց գլուխը թաղած են աւազի մէջ:

Պատմութիւնը սորվեցուցած է մեզի, թէ աքլորները միշտ սխալած են եւ պէտք կը անհետացած ըլլային մինչեւ հիմա: Սակայն կը թուի, թէ աքլորները երբեք պիտի չկորսուին: Ապագան վաւերական իրականութիւններէ գերծ է եւ իրաքանչիւր սերունդի մէջ վախեր, յոյսեր, երագներ եւ մղձաւանջներ կը ստեղծէ: Մեծ փոփոխութիւններով յատկանչուած ժամանակներ առիթ կու տան աքլորներու, որ մէջտեղ գան եւ իրենց կանչը լսողներ գտնեն. անոնց ունկնդիրները կը բաղկանան այնպիսի մարդոցմէ, որոնք վերահաս փոփոխութեան նկատմամբ պարտուղդական կամ խանդավառ կեցուածք կը ցուցարերեն: Էսքաթոլոճին, մանաւանդ հագարամեակի աւարտին ցայտնութեան սպասումով՝ մշակութային կրկնուող երեւոյթ մրն է:

Սակայն, որովհետեւ «բուերը» փաստած են, որ խուճապը անիմաստ է, եւ որովհետեւ մարդոց համար աւելի դիւրին է յետագգել գործերը, քան թէ պատրաստուիլ անոնց, 2000 թուականի սեմին մարդիկ քնացած են: Մարդկութիւնը ոչինչ գիտէ անցեալի հագարամեակներու մթնոլորտին եւ աքլորներու կանչերուն մասին: Մարդկութիւնը չի գիտակցիր, որ հագարամեակի աւարտի մարմաջը աչխարհիկ եւ կրօնական երեսներ ունի: Նոյնիսկ չի գիտեր, թէ իր դիմաց բագմացող տարօրինակ երեւոյթները որքանո՞վ կ'առընչուին հագարամեակի աւարտին:

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒԸ ԿԸ ՍՊԱՅ ՉԵՉԻ

Ջենք գիտակցիր, որ Ցայտնութեան առնչուող հաւատալիքները միայն վախագդու, վայրագ եւ կործանարար չեն, այլեւ՝ յուսալից, խանդավառող եւ խաղաղասէր: Ցայտնութեան աղէտալի պատկերին կ'ընկերակցի նոր եւ խաղաղ աչխարհ մը հեռանկարը, ուր պատերագմի գէնքերը կը վերածուին արդիւնարերական գործիքներու, եւ ուր մարդը իր աչխատանքին պտուղը կը վայելէ հանգիստ: Հագարամեակի աւարտի մարմաջը իր յուեգոյն վիճակին մէջ ժխտական խաղ մրն է, ուր նոյնիսկ յաղթողները կը պարտուին: Իսկ լաւագոյն վիճակին մէջ անիկա դրական խաղ մրն է, ուր մարդիկ կը յայտնաբերեն եւ կ'ընդունին հասարակաց ճակատագիր մը, համաձայնութիւն մը, ընկերային ուխտ մը:

Դէպի ապատութիւն, հաւասարութիւն եւ ագնիւ ընկերակցութիւն մղող ամէնէն ուժեղ խթանները ուղղակի արդիւնք են հագարամեակի աւարտը յաւատեսութեամբ դիմաւորելու ցանկութեան: Հագարամեակի աւարտը կրնայ բերրի միակ դաշտը ըլլալ մարդկային պատմութեան մէջ ընկերային ստեղծագործականութեան ծաղկումին համար: Անիկա կրօններու, թագաւորական հարստութիւններու, յեղափոխութիւններու եւ մշակութային կերպարանափոխումներու ծնունդին առանգքն է:

Ընթրիք մը ծրագրեցէք 1 Ցունուար 2000ի համար: Մտածեցէք, թէ ի՛նչպէս կրնաք այս տօնը նչել խորհրդածութեամբ, քան թէ անմիտ խնդավառութեամբ կամ նոյնքան մակերեսային խուսափումով: Համաչխարհային առջին հագարամեակին արշալոյսին կը գտնուինք: Ասիկա կրնայ նչանակալից պահ մը ըլլալ, կրնայ աղէտալի ըլլալ, բայց թերեւս կրնանք յաջողութեամբ չրջանցել գայն: Ընտրութիւնը կը մնայ մեզի:

ԷՎԵՐԷՍԹԻ ԳԱԳԱԹԻՆ

Ամերիկացի լեռնագնաց Ռոպըրթ Էնտըրսըն կը ծրագրէ մագլցիլ Էվերէսթի գագաթը, յուսալով, որ նոր հագարամեակը պիտի դիմաւորէ աչխարհի ամէնէն բարձր գագաթին վրայ:

Էնտըրսըն, Նիւ Եորք քաղաքէն 41 տարեկան գրագէտ մը, Նոյեմբեր 15ին հասաւ Քաթմանտու եւ քանի մը օր ետք ուղղուեցաւ դէպի իր լեռնային բանակավայրը: Ան կը ծրագրէ 1 Ցունուարին հասնիլ գագաթ: Անոր յաջողութիւնը մեծապէս կախեալ է կլիմայէն: Եթէ կլիման բարենպաստ ըլլայ 20 Դեկտեմբերին, ան պիտի սկսի մագլցիլ դէպի գագաթ: Այլապէս պիտի սպասէ մինչեւ Ցունուար:

Պոսթընի Գիտութեան թանգարանէն գիտնական մը վերջերս յայտարարեց, թէ Էվերէսթի բարձրութիւնը ոչ թէ 8848 մեթր է, այլ՝ 8850 մեթր: Էնտըրսըն Քաթմանտու հասաւ այս յայտարարութենէն անմիջապէս ետք:

Եթէ Էնտըրսըն յաջողի հասնիլ գագաթ, առաջին լեռնագնացը պիտի ըլլայ, որ ծըմրան եղանակին Թիպէթի հիւսիսային կողմէն բարձրանալով նուաճած պիտի ըլլայ գայն:

Նախապէս Լեհաստանէն, Ճափոնէն, Հարաւային Քորէայէն եւ Նեփալէն 15 լեռնագնացներ Նեփալի հարաւային ճանապարհներէն հասած էին գագաթ:

Էնտըրսընի պիտի ընկերակցին նեփալցի երկու ուղեցոյցներ: 1985էն ի վեր Էնտըրսըն Էվերէսթի գագաթը նուաճելու 7 ձախող փորձեր կատարած է՝ ընտրելով հագուադէպօրէն գործածուող ճանապարհներ եւ երբեմն իր ուղեւորութեան ձեռնարկելով ամրան եղանակէ դուրս ժամանակներու:

«Սովորական եղանակին եւ սովորական ժամանակներուն բազմաթիւ մագլցողներ կու գան: Հետեւաբար ուղեւորութիւնը հետաքրքրական ըլլալէ կը դադրի», կը բացատրէ Էնտըրսըն: Եթէ յաջողի, ան Էվերէսթի գագաթը նուաճած 876րդ անձը պիտի ըլլայ:

Պատրաստեց
Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՍՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆-*ՏՐ ՀՏՐ ՍԻՄԲԼԻ*-(Փլաճէթ Ապրած, Ջուք. Թրիփոլի. Քոճքորտ. Ճրիուէյ. Վաճտոմ).- Թրան երիտասարդուհի մը, իր մանկութիւնը յատուկ դպրոցի մը մէջ անցընելէ ետք, կը վերադառնայ տուն, ուր կը սերժէ մօր հոգատարութիւնը եւ կ'ուզէ անկախ ապրիլ:

◆-*ՔՐԷՅԶԻ Ի՞Ն ԱԼԱՊԱՄԱ*-(Ամփիր / Սոտեքօ).- Լիւսիլ, սպանելէ ետք իր ամուսինը, եօթ զաւակներով կը հաստատուի մօրը տունը եւ կ'որոշէ ուղղուիլ Հոլիվուտ դերասանական ասպարէզը փորձելու:

◆-*ՏԸ ՍԻՔՍԹՍԼ'ՆՍ*-(Փլաճէթ / Ապրած, Ջուք. Թրիփոլի. Քոճքորտ. Ճրիուէյ. Սթարկէյթ / Ջահլէ).- Քոլ, հասեակ երեխայ մըն է, որ կը տեսնէ մեռած մարդիկ, որոնք իր շուրջ կը պտտին: Այս հիւանդութենէն ազատելու համար, կը դիմէ հոգեբոյժ Մալքոլմի (Պրուս Ուիլիս):

◆-*ԹՍՐՋԱՆ*- (Փլաճէթ / Ապրած, Ջուք, Քասլիք. Թրիփոլի, Փլազա. Քոճքորտ, Ճրիուէյ, Վաճտոմ).- Ուոլթ Տիզնի գործի լծուած է եւ այս անգամ յաջող կերպով կը ներկայացնէ Թարզանի արկածախնդրութիւնները:

◆-*ՀԻՏՀՈՒՄ ՔԻՆԴԻ*- (Էսփաս, Էլիթ, Լաս Սալինաս, Ամփիր / Սոտեքօ).- Արկածախնդիր կին մը իր երկու զաւակներով 1972ին կ'երթայ Մարոք, ուր իրեն կը սպասեն զանազան դժուարութիւններ:

◆-*ՌԱՆՉՈՒԷՅ ՊՐԱՅՏ*- (Էսփաս, Ամփիր / Սոֆիլ, Տիւճ, Սոտեքօ, Էլիթ, Սէնթ Էլի, Աթլաճիս, Կալաքսի, Մքալլէս 2001, Լաս Սալինաս, Սթարկէյթ / Ջահլէ).- «Փրինի Ռուսմըճ»էն ետք, մուլիա Ռոպըրթս եւ Ռիչըրտ Կիր դարձեալ միասնաբար պաստառի վրայ կ'երեւին, ուր Ռիչըրտ լրագրող մըն է, իսկ մուլիա՝ «յառաջիկայ յօդուածին ճնշը»:

◆-*ՄՈՏ ՍՔՈՒԱԴ*- (Փլաճէթ / Ջուք. Ապրած, Թրիփոլի. Քոճքորտ).- Ոստիկան մը սպրդած է երիտասարդ աւազակախումբէ մը ներս, յայտնաբերելու համար այդ խումբին դեկավար ցանցը: Թէ ոստիկանը որքա՞ն պիտի յաջողի իր առաքելութեան մէջ...

◆-*ՊՈՄԱՐԸԼ Լ'ԷՆՍԼԱՆ*- (Սիթէ. Սաժէս).- Պատմութիւնը կը դառնայ 18րդ դարուն ապրած քաղաքագէտ եւ գործարար Պոմարշէի շուրջ:

◆-*ՈՒԱՅԼՏ ՈՒԱՅԼՏ ՈՒԷՄԲ*-(Ճրիուէյ. Փլաճէթ/Ապրած. Ջուք. Թրիփոլի, Փլազա. Քոճքորտ.- Արլիս յղացած է գաղափար մը, որուն գործադրութեամբ պիտի կարենայ իշխել ամբողջ աշխարհին: Սակայն ճախագէտ Կրէգի կողմէ գործուղուած մէյմս Ուէսթ եւ Կորտնը ամէն ճիգ ի գործ պիտի դնեն, կասեցնելու Արլիսի յառաջխաղացքը:

◆-*ԴԻՍԻՃՏ*- (Ամփիր / Սոտեքօ, Լաս Սալինաս).- Հոմոի մէջ դաշնակահար մէյսընը կը սիրահարի սեւամորթ գաղթական իր սպասուհիին:

◆-*ՊՈՃԻՆԿՐ*- (Փլաճէթ / Ապրած. Քասլիք. Քոճքորտ, Սթարկէյթ).- Պոփինկըր բեմադրիչ մըն է, որ կ'ուզէ արկածախնդրական ֆիլմ մը բեմադրել դերասանութեամբ Քիթ Ռամզիի: Այս վերջինը չ ուզեր դեր ստանձնել ֆիլմին մէջ: Դերասանները՝ Էտի Մըրֆի եւ Սթիւ Մարթին:

◆-*ՕՓՈՒՐ ՏԷՕ ԼԱ ՄԷԶՈՆ ՌՈՋ*- (Սոտեքօ.).- Դէպքը տեղի կ'ունենայ Լիբանանի մէջ, ուր պատերազմի պատճառով 2 ընտանիքներ ապաստանած են տէրը անյայտ եւ աւելի «ապահով» տան մը մէջ: Տարիներ ետք տանտէրը կը յայտնուի եւ...

◆-*ՏԻՔԷՆՏԱՃՏԸ ՕՕՀՆ*-(Էսփաս, Ամփիր, Տիւճ, Սէնթ Էլի, Լաս Սալինաս, Աթլաճիս).- Մայր մը (Միշէլ Փֆայֆըր) կը կորսնցնէ իր զաւակը: Ութ տարի ետք մանչ մը կը յայտնուի եւ կը ներկայանայ Միշէլ Փֆայֆըրին, ըսելով թէ իր կորսնցուցած զաւակն է:

◆-*ՏԸ ԹՈՄԱՍ ՔՐԱՈՒՆ ԸՖԷՐ*-(Փլաճէթ / Ապրած, Ջուք. Քասլիք. Փլազա. Քոճքորտ).- Թոմաս Քրաուն (Փիրս Պրոսնըն) հարուստ գործատէր մըն է, որ կ'որոշէ ինքնին ճուիրել արժէքաւոր գծանկար մը, զայն գողնալով Նիւ Եորքի թանգարանէն: Ապահովագրութեան ընկերութեան գործարարը (Ռընէ Ռուսօ) այս գողութեան թաճոյքը քակելու ընթացքին կը հանդիպի Թոմասին, որոնց միջեւ կը սկսի սիրային պատմութիւն մը:

◆-*ՂԼԷՅՄԻ ՖՐԱՄՏԸ ՓԱՍՓ*-(Ամպասատ.) Քալվին Ռիպըրզ՝ արտասահմանի գիտնական մը, ճնշուած թուականներուն աթոմական ռումբերու հետեւանքներէն վախնալով իր ընտանիքը կը փոխադրէ յատուկ սարքաւորումներով պաշտպանուած իր տան ապաստանարանը: 35 տարի ետք, Քալվինի զաւակը առաջին անգամ ըլլալով փողոց կ'իջնէ:

◆-*ԸՆԸԼԱՅՋ ՏԻՍ*-(Փլաճէթ/Ապրած, Քոճքորտ Ամպասատ).- Փոլ Վիթի (Ռոպըրթ Տը Նիրօ), նախկին «կանկսթէր» մը, հոգեկան հիւանդ է: Միայն հոգեբոյժ Պէնը (Պիլ Քրիսթըլ) կարողութիւնը ունի զայն բժշկելու:

◆-*ՊԻԿ ՏԱՏՍ*-(Էսփաս, Ամփիր, Տիւճ, Էլիթ, Սէնթ Էլի,կալաքսի, Մքալլէս 2001, Լաս Սալինաս).- Հաճելի երեւելու հասար իրմէ հեռացած ընկերուհիին, Ատամ Սանտլըր կ'որդեգրէ 5 տարեկան «փորձանք» մը:

◆-*ՆՈՓԻՆԿ ՀԻԼ*- (Էսփաս, Ամփիր , Տիւճ, Սոտեքօ, Սէնթ Էլի, Մքալլէս 2001, կալակսի).- Աշխարհահռչակ դերասանուհի մը կը մտնէ մատենադարան եւ կը հանդիպի Ուիլիըմին, որուն հետ մտերմութիւն մը կը ստեղծուի: Արդեօք աշխարհահռչակ դերասանուհին կրնա՞ սիրահարիլ Ուիլիըմին:

◆-*Լ'ՕՓՐ*- (Սիթէ. Սաժէս, կալաքսի).- Ամերիկացի մօրմէ եւ եգիպտացի հօրմէ սերած Ատամ կը ճամբորդէ Մ. Նահանգներ, ուր կը ծանօթանայ լրագրողուհիի մը եւ կ'ամուսնանայ անոր հետ: Իրար սիջեւ անհասկացողութիւնը պատճառ կը դառնայ զանազան հարցերու:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ- Քոճքորտ.- 738439 - Փլաճէթ / Ապրած.- 292192 - Փլաճէթ/Քասլիք.- 912503/4, Ամպասատ.- 217490Էլիթ.- 840286 - Ամփիր / Սոտեքօ.-616706/7 -Ճրիուէյ.- 485590-Քոլիճէ.- 342962-Էսփաս.- 212526-Վաճտոմ.- 443992-Սէնթ Էլի.-406706-Ամփիր / Տիւճ.- 792123/4-Ամփիր / Սոֆիլ.- 204080-Սաժէս.- 562006/7 - կալաքսի .- (05) 455182/3/4:

ԹԷՄ. ԷԼ.

7:30.- Ուրաբերէն լուրեր
8:00.- Եուրոնիուզ
8:30.- Կենդանի գծանկար «Տը Մէհիշընս»
9:00.- Սուպիւէ
11:25.- Ուրաբերէն լուրեր
11:30.- Սէսըմի Սթրիթ
12:30.- Զրաա Եալլա Զրաա
13:00.- Ոյամ Ուա Նաա
14:30.- Ուրաբերէն լուրեր
15:00.- Տեղական ֆիլմաշար
16:00.- Եգիպտական ֆիլմաշար
17:00.- Ուրաբերէն լուրեր
17:30.- Պլու Սքայ
18:30.- Փերսիիքթիվ
18:45.- Տը Պոլտ Էնտ Տը Պիւութիֆուլ
19:30.- Ուրաբերէն լուրեր
20:00.- Մրն Լուսկան Ուալ Ոյամ
20:30.- Թոք Ռիր Ալ Թաքրիր
21:30.- Քաղաքական յայտագիր
23:30.- Ուրաբերէն լուրեր
00:00.- Պէյն Ալ Ոմա Ուալ Եում

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

6:45.- Թէ. Էֆ. Ի լուրեր
7:15.- Շուֆ Ուա Իշթիրի
7:30.- Թելէ Մաթէն
9:30.- Սուֆրա Տէյլէ
10:15.- Մորիքօ Թի. Վի. Շուիինկ
11:45.- Մակալիւն
13:00.- Քի է Քի
13:45.- Շուֆ Ուա Իշթիրի
14:00.- Թէ. Էֆ. Ի լուրեր
14:45.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
15:30.- Աղանի Աղանի
16:30.- Ժաուէ Տէօ Սան... Թուա
17:00.- Սինի Սթիւտիօ
17:45 - Էմ. Թի. Վի. Սփորթց
18:00.- Ժուր Տէօ Ֆութ
19:00.- Քըլ Մեյլէ Այլէ
20:00.- Ուրաբերէն Լուրեր
20:30.- Նիւ Եորք Անտըրքաւըր
21:30.- Սաժէլ Մաուքափ
00:00.- Էմ. Թի. Վի. Սփորթց

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
7:30.- Մա Ըլաք Իլլա Վայֆա
8:00.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
8:30.- Սելեպրէյթ Տը Սենչըրի
9:00.- Թրրթլ Սաւթինկ
10:00.- Թրավըլ Նաու
10:30.- Նահպքում Սայիտ
13:30.- Սի. Էն. Էն.ի լուրեր
14:00.- Ֆլուշ Նիուկ Սաթ
14:15.- Այոնտրա
15:15.- Խուան Ալ Ղուլ
16:30.- Էսիրն Պասքեթպոլ Շօ
17:00.- Քիֆ Ու Լէյզ
18:00.- Ընթա Ուա Վակվաք
19:00.- Մորելիա
20:00.- Ուրաբերէն լուրեր
20:30.- Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Պլինք»
22:30.- Թելէսփոր
00:00.- Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Քոնան Տը Պարարիընս»

ՄՈՒՍԹԱՖԱՊԱՒ

7:00.- Ոյամ Ալ Սապահ
13:00.- Ֆլէշ Ինֆօ
13:15.- Տալաս
14:00.- Ուրաբական ֆիլմաշար
15:00.- Ուրաբերէն լուրեր
15:30.- Ուրաբական ֆիլմաշար
16:30.- Ըվղար Ըքսար
17:00.- Կենդանի գծանկար՝ «Վըրիքէյնվ
17:30.- Ֆրանսերէն լուրեր
17:45.- Ոնգլերէն լուրեր
18:00.- Մէյմ Տայ Տը Պել
18:30.- Պրաուըրլի Լավ
19:00.- Ուրաբական ֆիլմաշար
19:58.- Շաուահէտ Մըն Այյամինա
20:00.- Ուրաբերէն լուրեր
20:30.- Ռուսում Մութահարիրա
20:32.- Ալ Պաշաուաթ
21:30.- Մասաա Ալ Ուարտ
22:30.- Տեղական ֆիլմաշար
23:30.- Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Քալաւըթի Ձէյն»

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

14:30.- Միւզալգային լուրեր
15:00.- Սփոր
15:05.- Ալ Իքթիսատ Ուալ Մալ
17:00.- Ֆլէշ
17:45.- Թի. Վի. Շուփ
18:30.- Մուֆաքարաթ Ալ Ղաթ
19:00.- Ոնթա Ուալ Քանուն
20:00.- Լուրեր
20:30.- Մուխթասար Մուֆիտ
22:30.- Լուրեր
23:30.- Թի. Վի. Շուփ
00:00.- Լուրեր

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

HIGH CONSTRUCTION
LA BELLE RESIDENCE III
ՄՕՏ ԱՏԵՆԷՆ

• Նաքքաշի մէջ ծովահայեաց եւ արդիական բոլոր հանգստութեամբ օժտուած յարկաբաժիններ
• 210, (210 duplex), 280 (duplex) քառ. մեթր տարածութեամբ
• Խանութներ այլազան չափերով

Լաւ պայմաններ եւ վճարման դիւրութիւններ

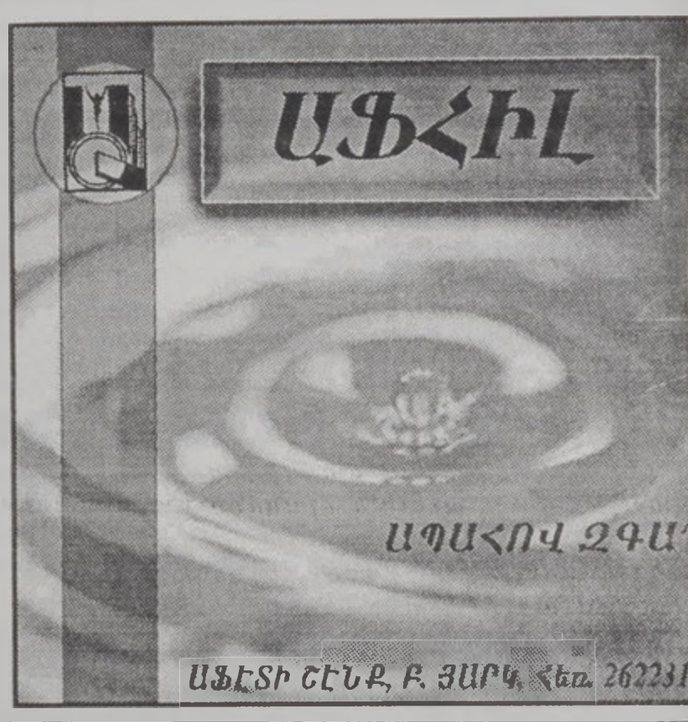
Մանրամասնութեան համար դիմել
HIGH CONSTRUCTION ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԷՈՐԳ ԵՒ ԺԱՆ ԷՏՈՅԵԱՆՆԵՐ

LA BELLE RESIDENCE. MEZHER. ANTELIAS
Հեռ. 03-714030. 03-813040. 04-520905. 04-412904

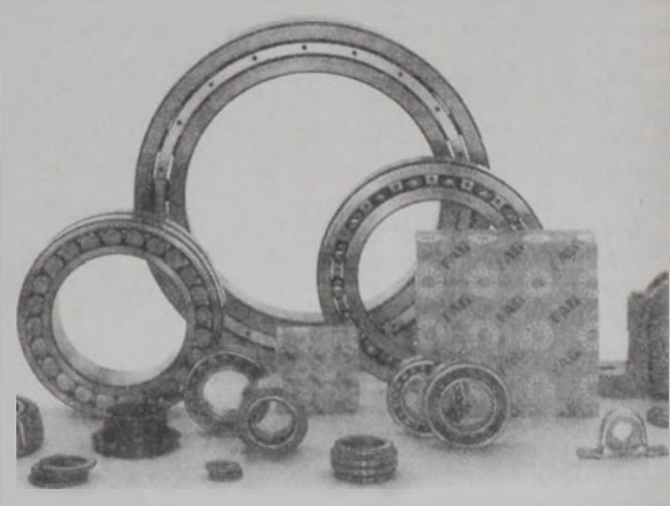
ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՀՈՒՄ ...

Շարունակուած 5րդ էջէն

չատակենք 17րդ դարի Թուսքանիայի Մեծ Դուքսի քաղաքականութիւնը, որը կրաւեց Լիվուրնի հայ վաճառականների ուշադրութիւնը՝ արագօրէն դարձնելով այդ նաւահանգիստը Վենետիկից յետոյ Իտալիայի երկրորդ մեծ հայկական գաղթօճախը: Լա Սիտէ տէ Տոժր իր գերապահութիւնը, երբ 18րդ դարի սկզբին Սուրբ Ղազար կրպակում հիմնադրեց կաթոլիկ Մխիթարեանների միաբանութիւնը, որի անգնահատելի նպաստը հայ մշակոյթի պահպանման եւ զարգացման գործում երեւացաց ցուցահանդէսում: 19րդ դարում Իտալիան պահպանեց իր հրապոյրը հայկական առաջին սփերան գրուեց Միլանում, ղրիմահայ հռչակաւոր ծովանկարիչ Այվազովսկին իտալական թերակղզում նկարեց բազում կտաւներ: Արեւելքի եւ Իտալիայի միջեւ առեւտուրը վարում էին հայ վաճառականական տոհմերը, որոնք տիրում էին մի կողմից Կոստանդնուպոլսի կամ Սպահանի, միւս կողմից Վենետիկի եւ Լիվուրնի շուկաներին: Ցուցահանդէսը ներկայացնում էր երկու նշանաւոր տոհմերի՝ Միկմաններին եւ Սերիմաններին, որ Վենետիկում բազմաթիւ նշանաւոր պալատների սեփականատէր էին: Անհաչիւ են իտալացի ճանապարհորդների թիւը, որոնք հիանում էին արեւելքի քրիստոնէութեան այդ տարաշխարհիկ կոգիով, որը պահպանել է իր աւանդոյթները եւ մշակոյթը՝ չնայած իրար յաջորդող օտար տիրակալների կերիչխանութեան: Վերջապէս ցուցահանդէսը յիշեցնում էր նաեւ հայ-իտալական փոխյարաբերութիւնների մէկ այլ կողմի: Մազումով հայ բազում երեւելիների ենթադրում են կամ հաստատուած են իրրեւ իտալական քաղաքների տէրեր: Հայերը Իտալիայում դարասկզբին շատ քիչ էին: 1915ին թուրքերի իրականացրած հայոց ցեղասպանութիւնից մագապուրծ վերապրողները տնտեսական պատճառներով բնակութիւն էին հաստատում Ֆրանսայում կամ Միացեալ Նահանգներում: Ներկայումս էլ հայկական գաղթօճախ Իտալիայում սակաւաթիւ է, սակայն Հռոմն ու Իտալիան հայոց պատմութեան մէջ ունեցել են աւելի քան երկու հազարամեայ անգուգական մի դեր, որն այս ցուցահանդէսը փորձում է ոսկեկուղել Ֆրանսերէնից թարգմանեց Սվետլանա Ներսիսեանը:

Freudenberg
FAG
INA
GRW
SCHAEFFLER

MINASSIAN, BOULADIAN & CO.
BALL & ROLLER BEARINGS
MERCEDES STR. KAZANDJIAN BLDG. MAR YOUSSEF, DORA - P.O.BOX: 11 - 3494 BEIRUT - LEBANON
TEL: 01/258546 - 258547 - 258548 - CELL: 03/628076 - FAX: 01/258549 - E-mail: tag.leb@dm.net.lb

al-mashrek
INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.
Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.
(01)258228 – (01)268808
Fax: (01) 258223

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱՋԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

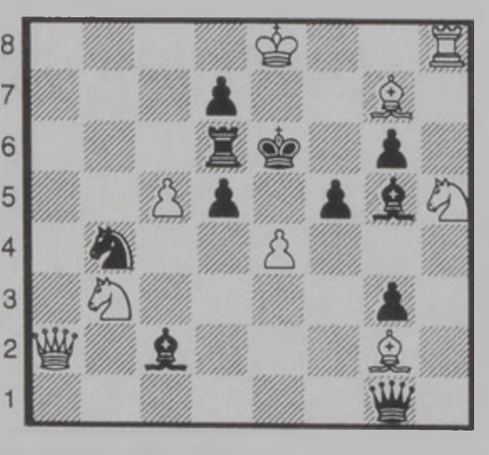
ՄԱՏՂԱՇԱՐ

ՁԱՏՐԱԿԻ ՄՐՑԱՆԱԿ

«ԱԶԴԱԿ»ի ճատրակի մըրցանքը կը պարունակէ դժուարութեան տարբեր աստիճաններ ունեցող 6 խնդիրներ, որոնցմէ իւրաքանչիւրը պիտի հրատարակուի 2 անգամ՝ Երկուշաբթի եւ Երեքշաբթի օրերը: Լուծումները «ԱԶԴԱԿ»ի խմբագրատուն հասած պէտք է ըլլան յաջորդող Շաբաթ օրը, մինչեւ ժամը 12ին:

ՈՒՆՔՈՒՏ Ա. (ՄԱԹ՝ 4 ՇԱՐԺՈՒՄՈՎ)

ԼՈՒԾՈՒՄ (4 ԿԷՏ)

Ա. շարժում _____

Բ. շարժում _____

Գ. շարժում _____

Դ. շարժում _____

ԱՆՈՒՆ _____

ՄԱԿԱՆՈՒՆ _____

ՀԵՌԱՁԱՅՆ _____

EDOX
SWISS MADE
ՀԱՅԿԱԶ ԵԱՐՏԱՍԱՆ
Հեռ. 01-260889 եւ 01-265070

ՕՐՎԱՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

☆ *ԽՈՅ* (21 *Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Օրը շատ ճեռնտու է խախտած կացութիւն մը վերականգնելու կամ զժատած բարեկամներ հաշտեցնելու: Հարկ է ներել ամէնքի սխալներու կամ թերիմացութիւնները չնկատել աւելորդի կեցուածք:

☆ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Ձեր աշխատասիրը արժեւորեցէք ձեր աշխատասիրութեամբ: Օգտագործեցէք օրուան ընծայած առիթները, այլապէս պիտի յառաջդիմէք: Օրը փայլուն է:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն 21 Յունիս*)

Կենսուռա կամ բարդ կացութեան մը առաջքը առնելու նախաձեռնութեան մը սկսեցէք, որպէսզի հարցերը առաջիկ չծանրանան: Զգուշութիւնը միայն դարման կը բերէ բոլոր ցաւերուն եւ անպատեհութիւններուն:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Ձեր կեանքին մէջ իրական փոփոխութիւն մը պիտի ունենաք դրական իմաստով: Եթէ դիմում պիտի կատարէք գործատէրի մը, ան սիրով պիտի ընդունի ձեր առաջարկը:

☆ *ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Լաւատես էք, գուարթ: Ժպտեցէք, ձեր շրջապատին հետ ուրախ եղէք. պիտի գնահատուիք բոլորէն: Նիւթական եւ բարոյական յաջողանակներ պիտի արձանագրէք:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Կրնաք առանձնանալ, բայց ոչ՝ երկար ժամանակի համար: Դուրս եկէք ձեր մեքամաղձոտ վիճակէն, որպէսզի ձեր շուրջինները ալ ձեզի հետ գուարթ ըլլան:

☆ *ԿՇԻՌԱԲ* (24 *Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Ձեր խօսքերուն եւ արտայայտութիւններուն ուշադրութիւն ըրէք, որպէսզի ետեր չկղջաք: Ամէն խօսք արտայայտելը օգտակար չէ, որովհետեւ կրնայ երկպառակութիւն առիթել:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Խմաստութիւնը պիտի ունենաք առաջքը առնելու չփոր կացութեան մը: Այս երեւոյթը կրնայ ձեզի ապահովել նիւթական եւ բարոյական շահ ու վարկ:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Աշխատասիրի մարզին մէջ նոր նախաձեռնութիւն մը պիտի յաջողի: Ձեր կապերը եւ անհակցութիւնները շատ ուշադրութեամբ ձեր ապագային ընթացքը:

☆ *ԱՅԾԵԼՔԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Հրաժարեցէք գաղափարէ մը, որ ձեռնտու կամ շահաւէտ չէ: Որդեգրեցէք այլ ծրագիր մը, որ յաջողութեան որոշ առնչակներ ունի: Իրատես եղէք:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Ուշադիր եղէք չնախատեսուած պատահարներու պարագային, որոնք կրնան պղտորել հանդարտ այս օրը: Նեհրողամիտ եղէք եւ զիջումով մը պաշտպանեցէք դուք ձեզ:

☆ *ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Դարձի մարզը յաջողութիւններ պիտի բերէ: Երէկ դիմէք գործատիրոջ մը, ան պիտի ընդունի ձեզ սիրով եւ դուք պիտի համոզէք զինք ձեր կարելիութիւններով:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐԸ

Հ.Մ.Ը.Մ. ԴՈՒՐՍ ՄՆԱՑ ԱՌԱՋԻՆ ԻՍԿ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԷՆ

Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի Ա. հանգրուանի (1- 32րդ) իր առաջին իսկ մրցումին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի ներկայացուցչական կակմը ամօթալի պարտութիւն մը կրեց չորրորդ դասակարգի անծանօթ ու համեստ Մահապայէն (Թրիփոլի), 2-1 արդիւնքով եւ դուրս մնաց մրցաշարքէն:

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ երէկուան այս մրցումին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը ունեցան տկար ու թոյլ խաղարկութիւն մը եւ տեղի տուին կակմի մը առջեւ, որ կարելի է թաղային խումբ մը նկատել:

Տակաւին Շաբաթ օրուան մեր համարով կը յայտնէինք, որ երբեք ճիշդ չէ թերագնահատել տկար կակմերը եւ դաշտ իջնել գերակայութեան բարդոյթով, ինչ որ դժբախտաբար ցուցաբերեցին երէկ մեր տղաքը եւ կրեցին անոր հետեւանքը:

Մրցումին առաջին կոլը թէեւ նշանակեց Տետէ, բայց Ահմէտ Խալիֆէ Ա. կիսախաղին կոլ մը եւ Բ. կիսախաղին այլ կոլ մը ստանալով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը գլխիկոր հեռացաւ դաշտէն: Եւ ասիկա ամբողջական կակմով, առանց բացականերու՝ 3 օտարականներով: Մինչ Դ. դասակարգի համեստ մրցակիցը իր կակմէն ներս չունի ոչ մէկ օտարական...

Ինչ որ տեղի ունեցաւ երէկ, պարզապէս անընդունելի է եւ դատապարտելի: Արդի ֆութպոլի «տրամաբանութիւնը» չի կրնար ընդունիլ նման երեւոյթ, մանաւանդ որ մեր մօտ չի կիրարկուիր արեւմտեան չափանիշներով ֆութպոլ, ուր երբեմն նման երեւոյթներ, անակնկալներ «կ'ընդունուին» մարզական ոգիով եւ կը դիտուին վուտ ֆութպոլի սահմաններէն ներս. մինչդեռ բոլորս գիտենք, որ մեր մօտ տակաւին չկայ այդ «հասկացողութիւնը» եւ այսպիսի «կաֆ»եր չեն «մարսուիր» համակիրներուն կողմէ...

Չի կրնար ըլլալ, որ ամբողջ 90 վայրկեան Ա. դասակարգի կակմ մը ցուցաբերէ անկակմակերպ վիճակ, անոր մարզիկները «պոլտին» դաշտին վրայ, աւելի՛ն, «յանձնուին» մրցակիցի մը, որ հինգ դասակարգ ստորադաս է իրենցմէ:

Եզրակացնելով՝ պէտք է ըսել, որ հակառակ բոլորին արդար ընդվզումին, ի վերջոյ պիտի ընդունինք պարտութիւնը (թէեւ դժուար) եւ փակենք էջը ու այսօրուընէ իսկ պատրաստուինք Շաբաթ օրուան ախոյեանական մրցումին, ուր մրցակիցը չորրորդ դասակարգի Մահապան չէ, այլ Ա. դասակարգի դասաւորման պարագլուխի կակմը՝ Նըժմէն:

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԼԻԾ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏ՝ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 16րդ հանգրուանին, Լիծ Եունայթըտ գրաւեց պարագլուխի դիրքը, յաղթելէ ետք ՍաուԹհէմբրընի՝ 1-0 արդիւնքով: Փրկարար կոլը նշանակեցաւ մրցումին մեծասաներորդ պահուն՝ 90րդ վայրկեանին, Մայքըլ Պրիճի չնորհիւ:

Մանչեսթըր Եունայթըտ չարաթավերջին մրցում չկատարեց, որովհետեւ վաղը Թոքիոյի մէջ միջցամաքամասային բաժակի մրցումին գծով պիտի ճակատի Փալմէյրասի (Պրազիլ) դէմ:

Արսենալ չնորհիւ Ֆրանսացի Թիէրրի Հանրիի նշանակած երկու կոլերուն (11րդ եւ 51րդ), պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Տերպի Քաունթիին (2-1), 37 հազար համակիրներու ներկայութեան:

Ջելսի դարձեալ չնորհիւ Թորէ Անտրէ Ֆլոյի կոլին, փրկուեցաւ պարտութենէ մը՝ «համեստ» Պրէսթֆորտէն եւ կրցաւ 3 կէտ գրպանել:

Թոթենհամ պարտութիւն մը կրեց Նիւքէսըլի մէջ՝ 2-1 արդիւնքով: Յաղթական կագմին կոլերը նշանակեցին Թեմուրի Քեցպայա եւ Նիքոլաոս Տապիգաս, իսկ լոնտոնեան կագմին «որբ» կոլը՝ Քրիս Արմսթրոնկ:

Լիվըրփուլ չկրցաւ շարունակել իր յաղթական երթը եւ տեղի տուաւ Ուէսթ Համի դաշտին վրայ՝ 1-0 արդիւնքով, 26 հազար համակիրներու ներկայութեան: Մրցումին միակ կոլը նշանակեց Թրեվըր Սինքլէր, 44րդ վայրկեանին:

Ստորեւ՝ 16րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Արսենալ - Տերպի Քաունթի	2-1
Ջելսի - Պրատֆորտ	1-0
Լիծ - ՍաուԹհեմբըրն	2-1
Նիւքէսըլ - Թոթենհամ	0-1
Քուվենթրի - Լայսթըր	0-0
Էվըրթըն - Ասթոն Վիլա	0-0
Միտըլզպորօ - Ուիմպըլտըն	2-3
Ուաթֆորտ - Սաութըմփթըն	1-0
Ուէսթ Համ - Լիվըրփուլ	

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Լիծ Եունայթըտ	*35*
2.- Մանչեսթըր Եունայթըտ (մէկ մրցում պակաս)	*33*
3.- Արսենալ	*32*
4.- Սանտըրլէնտ	*31*
5.- Լայսթըր	*29*
6.- Լիվըրփուլ	*27*
7.- Թոթենհամ	*26*

ԹԵՆԻՍ

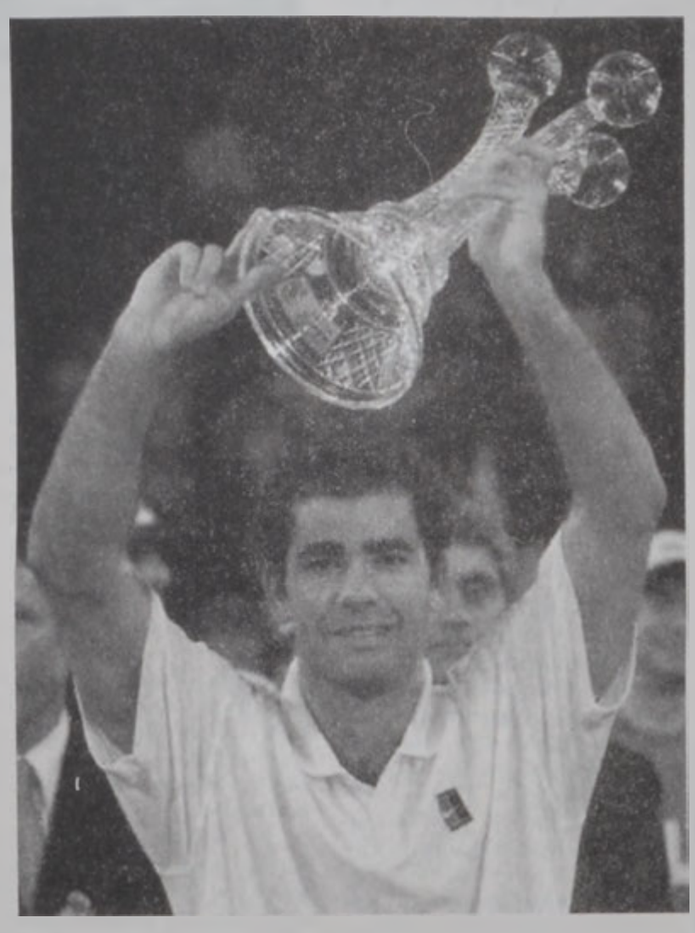
ՓԻԹ ՍԱՄՓՐԱՍ ՏԱՊԱԼԵՑ ԱՆՏՐԷ ԱՂԱՍԻՆ ԵՒ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆ

Թենիսի աշխարհի ախոյեանութեան մրցաշարքը, որ տեղի ունեցաւ ամրողջ անցեալ շաբթուան ընթացքին, երէկ աւարտեցաւ ամերիկացի Փիթ Սամփրասի յաղթանակով: Հանովրի մէջ (Գերմանիա) կայացած այս աւարտականին, Սամփրաս տապալեց իր ապագակիցը՝ Անտրէ Աղասին՝ 6-1, 7-5, 6-4 եւ վերջ դրաւ անոր «թռիչք»ին, Հակառակ այս պարտութեան, սակայն, Աղասի 1999 տարին աւարտեց միջազգային դասաւորման պարագլուխի դիրքին վրայ:

Երկուան յաղթանակին չնորհիւ, Սամփրաս անկախ բիւրեղապակեայ բաժակէն չահեցաւ նաեւ 1,38 միլիոն տոլար պարգեւը, մինչ Աղասի չահեցաւ 800 հազար տոլար...

Նշենք, որ Շարաթ օր կիսաւարտականին Սամփրաս պարտութեան մատնած էր գերմանացի Նիքոլաս Քիֆերը (6-3, 6-3), իսկ Աղասի՝ ռուս Եւգենի Քաֆելնիքովը (6-4, 7-6):

Աշխարհի ախոյեանութիւնը 10 տարիէ ի վեր տեղի կ'ունենայ Գերմանիոյ մէջ (4 անգամ Հանովրի մէջ): Սակայն 2000ին անիկա պիտի կայանայ Լիզպոն (Փորթուգալ), իսկ 2001ին՝ Սան Փաւլօ (Պրազիլ):

Սամփրաս կը բարձրացնէ բաժակը

Ստորեւ՝ աշխարհի վերջին 10 ախոյեանները

1990- Անտրէ Աղասի (Մ. Ն.)
1991.- Փիթ Սամփրաս (Մ. Ն.)
1992.- Պորիս Պեքըր (Գերմանիա)
1993.- Մայքըլ Սթիչ (Գերմանիա)
1994.- Փիթ Սամփրաս (Մ. Ն.)
1995.- Պորիս Պեքըր (Գերմանիա)
1996.- Փիթ Սամփրաս (Մ. Ն.)
1997.- Փիթ Սամփրաս (Մ. Ն.)
1998.- Ալեքս Քորեթիա (Սպանիա)
1999.- Փիթ Սամփրաս (Մ. Ն.)

Ստորեւ 1999ի աւարտին՝ տղոց միջազգային դասաւորումը (փակագիծին մէջ 1998ի աւարտին անոնց դասաւորումը).

1.- Անտրէ Աղասի (Մ. Ն.) (6)
2.- Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա) (11)
3.- Փիթ Սամփրաս (Մ. Ն.) (1)
4.- Թոմաս Էնքվիսթ (Շուէտ) (22)
5.- Կուսթաւօ Քուէրթէն (Պրազիլ) (23)
6.- Նիքոլաս Քիֆըր (Գերմանիա) (35)
7.- Թոտ Մարթին (Մ. Ն.) (16)
8.- Նիքոլա Լափենթի (Էքուատոր) (92)
9.- Մարսելլօ Ռիոս (Չիլի) (2)
10.- Ռիչըրտ Քրայիչէք (Հոլանտա) (10)

ՊՈՒՆՏՔՍԼԻԿԱ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԱՌԻԹԸ ՓԱԽՑՈՒՑ՝ ԳՐԱՒԵԼՈՒ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔ

Գերմանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան (Պունտըսլիկա) 13րդ հանգրուանին, Համպուրկ եթէ յաղթէր Վերտըր Պրեմընի դաշտին վրայ, պիտի գրաւէր դասաւորման պարագլուխի դիրքը, սակայն անիկա 2-1 արդիւնքով տեղի տուաւ: 35 հազար համակիրներու ներկայութեան, հիւրընկալ Վերտըր Պրեմընի կոլերը նշանակեցին Մարքօ Պոտը (62րդ) եւ Այլթոն (81րդ), իսկ Համպուրկի կոլը նշանակեց Եորկ Պութ՝ 90րդ վայրկեանին փենալթիով:

Միւնիխի տերպին՝ 1860ի եւ Պայէրնի միջեւ վերջ գտաւ առաջինին յաղթանակով՝ 1-0 արդիւնքով: Մրցումին «որբ» կոլը նշանակեց Թոմաս Ռիտըլ, 85րդ վայրկեանին: Հակառակ այս պարտութեան, Պայէրն Միւնիխ կը մնայ դասաւորման առաջին դիրքին վրայ, երկու կէտ գերազանցելով Պայէր Լեւերքուզընը, որ 2-1 յաղթեց Արմինիա Պիլիֆելտի դաշտին վրայ: Լեւերքուզընի կոլերը նշանակեցին Թոմաս Պըրտարիչ եւ Ջէ Ռոպերթօ, իսկ Արմինիայի կոլը՝ Մարքուս Ուէսըլըրը՝ Սթիկ Թոֆթինկ եւ Փիթըր Ռէյս:

Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ իր դաշտին վրայ պարտուեցաւ ՔայզըրսլաուԹըրնէ՝ 0-1 արդիւնքով: Մրցումին միակ կոլը նշանակեց Հարի Քոշ: Ներկայ էր 35 հազար համակիր:

Ստորեւ՝ 13րդ հանգրուանի արդիւնքները.

Վերտըր Պրեմըն - Համպուրկ	2-1
Պորուսիա Տորթմունտ - Տուիսպուրկ	2-2
Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ - ՔայզըրսլաուԹըրն	0-1
Վոլֆսպուրկ - Հերթա Պերլին	2-3
Արմինիա Պիլիֆելտ - Պայէր Լեւերքուզըն	1-2
Հանպա Ռոսթոք - Ունթըրհախինկ	1-1
1860 Միւնիխ - Պայէրն Միւնիխ	1-0
Ուլմ - Շալքէ	1-1
Ֆրայպուրկ - Շթութկարթ	0-2

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Պայէրն Միւնիխ	*26*
2.- Պայէր Լեւերքուզըն	*24*
3.- Համպուրկ	*23*
4.- Վերտըր Պրեմըն	*22*
5.- Պորուսիա Տորթմունտ	*22*
6.- ՔայզըրսլաուԹըրն	*22*
7.- 1860 Միւնիխ	*21*
8.- Շթութկարթ	*20*
9.- Շալքէ	*18*
10.- Հանզա Ռոսթոք	*16*
11.- Վոլֆսպուրկ	*16*
12.- Ֆրայպուրկ	*15*
13.- Հերթա Պերլին	*15*
14.- Ունթըրհախինկ	*12*
15.- Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ	*11*
16.- Արմինիա Պիլիֆելտ	*11*
17.- Ուլմ	*10*
18.- Տուիսպուրկ	*9*

ՄԱՆՐԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ. ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

- ԱՆՏՐԷՅ ՉԵՄԵՐՔԻՆ՝ ԳԵՐՅԱՆՈՐ ԿՇԻՌԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆ - ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՔԻԱՓԱՆԱՑԵԱՆԻ ՆՈՐ ՄՐՑԱՆԻՇԸ

Մանրարարձութեան աշխարհի ախոյեանութիւնը, որ տեղի ունեցաւ Ցունաստանի մէջ, երէկ աւարտեցաւ:

Վերջին դասակարգի՝ գերծանր կշիռ (105 քկ. եւ վեր) պայքարը եղաւ սուր: Առաջին հանդիսացաւ ռուս Անտրէյ Չեմերքին: Ան առաջէ (մէկ չարժումով) բարձրացուց 200 քկ., իսկ եփոլէ - ժըքթ (երկու չարժումով)՝ 257,5 քկ. (գումար՝ 457,5): Երկրորդ հանդիսացաւ քաթարցի Սահիտ Ժապէր, որ բարձրացուց 455 քկ. (250 քկ. եփոլէ - ժըքթ եւ 205 քկ.՝ առաջէ): Յրդ հանդիսացաւ իրանցի Հիւսէյն Ռեզազատէ (206 քկ. առաջէ, 242,5՝ եփոլէ - ժըքթ): Ռեզազատէ, սակայն, հաստատեց առաջէի աշխարհի նոր մրցանիշ (206 քկ.): Նախկին մրցանիշը կը պատկանէր գերմանացի Ռոնի Վելէրի, որ 1998 Մայիսին բարձրացուցած էր 205,5 քկ.:

Գերծանր կշիռի Հայաստանի ներկայացուցիչ, Եւրոպայի ախոյեան Աչոտ Դանիէլեան չկրցաւ փոխումին վրայ տեղ ապահովել եւ Երեւան վերադարձաւ առանց մետալի:

Նշենք, որ Հինգշաբթի օր, 77 քկ. կշիռի դասակարգին մէջ, Հայաստանցի Խաչատուր Քիափանացեան Հաստատեց առաջէի աշխարհի նոր մրցանիշ՝ բարձրացնելով 170,5 քկ., կոտրելով իր մրցանիշը՝ 168,5 քկ., որ հաստատած էր 16 Ապրիլին (Եւրոպայի ախոյեանութեան), Սպանիոյ Լա Քորունա քաղաքին մէջ, ուր Աչոտ Դանիէլեան հանդիսացած էր գերծանր կշիռի Եւրոպայի ախոյեան:

ՍՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

- ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ ԵՒ ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՆ - ՏԵՓՈՐԹԻՕ ՔՈՐՈՒՆԱ՝ ԱՌԱՋԻՆ

Սպանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 13րդ հանգրուանին, Պարսելոնա եւ Ռէալ Մատրիտ յաջորդաբար խոնարհեցան Մայորքայի (3-2) եւ Սելթա Վիկոյի (1-0) առջեւ, միւնչ Տեփորթիո Քորունա 1-3 յաղթական վերադարձաւ Աթլեթիքօ Մատրիտի դաշտէն եւ մնաց դասաւորման պարագլուխի դիրքին վրայ, *կոլէվրէյջ*ի տարբերութեամբ գերազանցելով Սելթա Վիկոն:

Մայորքա - Պարսելոնա ճակատումին կոլերը նշանակեցին Թրիսթան (2 կոլ) եւ Սթոիչքովիչ Մայորքայի համար, իսկ հոլանտացի Փաթրիք Քլույվերթ Պարսայի երկու կոլերը:

Սելթա Վիկօ - Ռէալ Մատրիտ հանդիպումին «որբ» կոլը նշանակեց Ալոյզիո Սելեդէս, 38րդ վայրկեանին: Մրցումին ներկայ էր 31 հազար համակիր: Այս պարտութենէն երբ, Ռէալ նահանջեց 11րդ դիրք: Մայրաքաղաքի «հսկայ»ին ճախողութիւնները կը շարունակուին եւ անոր վիճակը օրէ օր կը դժուարանայ:

Ռայօ Վայեքանօ փախցուց դասաւորման մէջ «մագլցելու» առիթը, երբ անոնք պատերու կագմին Աթլեթիքօ Պիլպաոյի դէմ իր դաշտին վրայ տեղի տուաւ 1-2 արդիւնքով: Վայեքանոյի կոլը նշանակեց Էդուարդօ Էթիտարիս, իսկ պատերու կագմին կոլերը Խուլէն Կուէրէտօ եւ Այթոր Լարազաթալ:

Ռէալ Սարակոսա - Ռէալ Վայատոլիտ ճակատումը աւարտեցաւ 1-1 հաւասարութեամբ, միւնչ Էսթանիոլ իր դաշտին վրայ խոնարհեցաւ Ալաւէսի առջեւ 2-3 արդիւնքով:

Ստորեւ՝ 13րդ հանգրուանի արդիւնքները.

Աթլեթիքօ Մատրիտ - Տեփորթիո Քորունա	*1-3*
Սելթա Վիկօ - Ռէալ Մատրիտ	*1-0*
Էսթանիոլ - Ալաւէս	*2-3*
Ռասինկ Սանթանտէր - Ռէալ Պեթիս	*1-1*
Ռայօ Վայեքանօ - Աթլեթիքօ Պիլպաօ	*1-2*
Մայորքա - Պարսելոնա	*3-2*
Ռէալ Օվիեդօ - Վալենսիա	*0-0*
Ռէալ Սոսիետատ - Նումանսիա	*2-1*
Սարակոսա - Վայատոլիտ	*1-1*
Սեւիլլա - Մալակա	*0-0*

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Տեփորթիո Քորունա	27
2.- Սելթա Վիկօ	27
3.- Ռէալ Սարակոսա	22
4.- Ռայօ Վայեքանօ	22
5.- Պարսելոնա	20
6.- Մայորքա	20
7.- Ռէալ Պեթիս	20
8.- Աթլեթիքօ Պիլպաօ	19
9.- Ռասինկ Սանթանտէր	17
10.- Ալաւէս	17
11.- Ռէալ Մատրիտ	16
12.- Մալակա	16
13.- Ռէալ Սոսիետատ	16
14.- Նումանսիա	16
15.- Վալենսիա	15

ՌՈՒՍԻԱ - ՊԻԵԼՈՌՈՒՍԻԱ ՄԻԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐԸ՝ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ԱՄԻՍ

Ռուսիոյ վարչապետ Վլատիմիր Փութինի շաբաթավերջին յայտ յայտնեց, որ Պիելոռուսիոյ հետ միացման համաձայնագիր մը յառաջիկայ ամսուան սկիզբը պիտի կնքուի: Անցեալ Ուրբաթ օր նախատեսուած հանդիսութիւնը յետաձգուած էր նախագահ Պորիս Ելցինի հիւանդութեան պատճառով:

Փութին ըսաւ, որ կնքումի հանդիսութեան նոր թուականը պիտի ճշդուի Ելցինի եւ Պիելոռուսիոյ նախագահ Ալեքսանտր Լուքաշենքոյի կողմէ:

Ելցին, ըստ Կրեմլինի պաշտօնատարներու, Կորքի 9 իր ապարանքին մէջ կ'ապաքինի ցնցղատապէ եւ ժահրային սուր բորբոքումէ մը:

Պաշտօնատարները հետեւողականօրէն հերքած են լրատուական աղբիւրներու այն շշուկները, թէ Ելցինի առողջութիւնը լրջօրէն վտանգուած է: Անոնք հերքած են նաեւ այն ենթադրութիւնները, թէ նախագահին հիւանդութեան պատճառը կրնայ ուներ դժկամակութիւնը ըլլալ միութեան համաձայնագիրը կնքելու:

Փութին ըսաւ, որ քանի մը անգամ հեռաձայնային խօսակցութիւն ունեցած է Ելցինի հետ եւ քննարկած են միութեան համաձայնագիրը, որուն հիմամբ պէտք է գերազգային շարք մը հիմնարկներ ստեղծուին եւ 6են 10 տարիէն նախկին խորհրդային երկու հանրապետութիւններու քաղաքական եւ տնտեսական աստիճանական համարկումը պէտք է տեղի ունենայ:

Կնքումի յետաձգումը մեծ հարուած մըն էր Լուքաշենքոյի համար, որ միութեան համաձայնագիրին ետին կանգնող մղիչ ուժը եղած է 1994ի իր ընտրութենէն ի վեր:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՄԵՐԿ ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏԻԿԸ

Մերկ անգլիացի մը սուր ձօճելով խուժեց Լոնտոնի եկեղեցիներէն մէկը եւ տասը հոգի վիրաւորեց, յայտնեց ոստիկանութեան մէկ աղբիւրը:

Հարաւային Լոնտոնի մէջ գտնուող Ս. Էնտրուս եկեղեցին թատերաբեմ դարձաւ կատակասողբերգութեան մը, երբ մերկ անձ մը խուժեց եկեղեցի եւ սուր բարձրացուց հաւատացեալներուն վրայ, որոնք ի վերջոյ յաջողեցան սուսերամարտիկը վգետնել: Ասպետին արկածախնդրութեան տունտուող պատճառները չյատակացան:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՅՔԱՐ ՊԼՈՒԶԸ ...

Շարունակուած 2րդ էջեն

«Ամենայնդէպս, նախագահ գոր. Էմիլ Լահուտի հետ երկխօսութիւնը համագօր է ամրողջ գործադիր իշխանութեան հետ երկխօսութեան», աւելցուց ան:

Կենսորտային հարցերու անդրադառնալով Շրհաճկպ ըսաւ, որ խորհրդարանական յանձնախումբը աշխատանքը կեդրոնացուցած է մագուխով բանող ինքնաշարժներու հարցին վրայ: *Ան յայտնեց, որ անոնց շարժակները ներածուած են իրրեւ երկրագործական մեքենաներու շարժակներ, եւ այս հարցին տակ կայ մեծ գայթակղութիւն մը:*

Շրհայկպ ըսաւ, որ յանձնախումբը ներքին գործոց, քարիւղի եւ էներմուտքի նախարարներէն պահանջած է որդեգրել շարք մը միջոցառումներ, սահմանափակելու համար այս շարժակներու կենսորտին պատճառած վնասը. առաջարկներէն է վերակենդանացնել ինքնաշարժներու վիճակի ստուգման քննութիւնը, ներածել յատուկ յատկանիշներով մագուխ եւ խստացնել մաքսային հսկողութիւնը:

ՌՈՒՍԻԱ ՈՐՈՇԱԾ Է ԿՐՈԶՆԻՆ ԳՐԱՒԵԼ

Ռուս զինուորներ իրենց զրահապատը հրթիռներով կը լեցնեն:

Չեչենիոյ դէմ ռուսական պինուրական գործողութիւնները ո՛չ միայն դադար չունեցան շաբաթավերջին, այլ անոնք աւելի եւս թափ առացան: Մայրաքաղաք Կրոզնին գրեթէ ամբողջութեամբ պաշարած ռուսական բանակը ծանր ռմբակոծումներու ենթարկեց Կրոզնին եւ հարաւային հովիտի մը մէջ իսլամական պինեալներու կեդրոններ:

Ռուսական լրատու աղբիւրներ մէջբերեցին միաժամանակ դաշնակցային եւ չեչէն պինուրական աղբիւրներ, որոնք յայտնած են, թէ վերջին օրերուն «հակահաբեկչական գործողութիւնները» թափ առացած են եւ յատկապէս Կրոզնին հրետանիի եւ օդանաւերու անդադար ռմբակոծումներու թիրախ դարձած է:

Ռուսիոյ փոխ վարչապետ Նիքոլայ Քոշման, որ Չեչենիոյ մէջ կառավարութեան յատուկ ներկայացուցիչն է, պատկերասփիւռի ԷՆ. ԹԻ. ՎԻ. կայանին յայտնած է, թէ քաղաքացիներու համար անցք մը առաջարկուած է, որպէսզի կարենան խոյս տալ թափ առացող յարձակումներէն: Ան ըսած է, թէ այս գծով գրքոյկներ ցրուած են քաղաքին մէջ մարդոց տեղեկացնելու համար:

Ռուսական պինուրական աղբիւրի մը համաձայն, հարաւային լեռները տանող Արկուն գետի հովիտին մէջ քանի մը լրբոստ պինեալներ սպանուած եւ վիրաւորուած են:

«Իթար - Թասս» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ պինեալները կը շարունակեն Կրոզնիի եւ Արկունի պաշտպանութեան քանի մը գիծեր պատրաստել: Անիկա աւելցուց, որ պինեալներու փոքր խմբակներ նաեւ յարձակումներու կը ձեռնարկեն դաշնակցային գիծերու եւս վայրերու մէջ:

Շրջանին մէջ ռուսական պինուրական մամլոյ կեդրոնը յայտնած է, թէ ռազմական օդանաւեր եւ ուղղաթիռներ Շաբաթ օր աւելի քան 100 գործողութիւններու ձեռնարկած են չեչէն թիրախներու դէմ:

«Յամաքային ուժերը շարունակեցին չեչենական հողամասերու վրայ ապահովական գօտին ընդարձակել եւ կարգ մը շրջանների մէջ խափանեցին եւ բնաջնջեցին ըմբոստներու անջատ խմբակներ», հաղորդեց գործակալութիւնը:

ՄԱՍԽԱԴՈՎ ՄԻԱՓԹԻՆ Կ'ԱՅՊԱՆԷ

Միւս կողմէ, *«Ինթըրֆաքս»* հաղորդեց, որ Չեչենիոյ նախագահ Ասլան Մասխադով շրջանի հոգեւոր պետ միւֆթի Ահմէտ Հաճի Քաատիրովը այպանած է պատերազմին համար: Մասխադովի հակադրուող միւֆթին այս ամսուան սկիզբը Մոսկուայի մէջ տեսակցութիւն ունեցած էր ռուս ղեկավարներու հետ:

«Քաատիրով անցնող տարուան ընթացքին քանի մը անգամ փորձած է Չեչենիոյ մէջ քաղաքացիական պատերազմ մը ընթացքի մէջ դնել», ըսած է Մասխադով պատկերասփռուած խօսքի մէջ աւելցնելով, թէ հրահանգած է միւֆթին ձերբակալել:

«Չկարենալով ներքին ուժերուն միջեւ բախումներ ստեղծել, ան կրցաւ ռուսական բանակը հոս բերել», յայտնած է Մասխադով:

Իսլամական ըմբոստները, որոնք Մոսկուայի կողմէ ամբաստանուած են ռուսական քաղաքներու մէջ ռմբահարումներու ձեռնարկած ըլլալու եւ Սեպտեմբերին շուրջ 300 մոհ խլած ըլլալու յանցանքով, կը թուին վճռած ըլլալ, թէ առանց պայքարի Կրոզնին պիտի չյանձնեն:

Ռուս հրամանատարներ կ'ըսեն, թէ մինչեւ Դեկտեմբերի կէսերը Կրոզնին ամբողջովին պաշարուած պիտի ըլլայ, սակայն անոնք ցարդ որեւէ ցուցանիշ չեն տուած, թէ անոր վրայ յարձակելով վայն պիտի գրաւեն:

ԻՐԱՆԿՈՒԶԷԽԱՂԱՂԱՐԱՀ ՔԱՅԼԻԴԻՄԵԼ

Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազի երէկ յայտնեց, թէ Թեհրան առաջարկած է դէպի Ռուսիա իսլամական պատուիրակութիւն մը գլխաւորել Չեչենիոյ պատերազմին խաղաղ ուղիով քննարկելու համար:

Խարազի կը խօսէր Թեհրան այցելող իր ռուս պաշտօնակիցին՝ Իկոր Իվանովի հետ միացեալ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին: Ան ըսաւ, որ միասնաբար քննարկած են Չեչենիոյ մէջ վարգացումները:

«Առաջարկեցի, որ Իրան Իսլամական Խորհրդարան պատուիրակութիւն մը գլխաւորէ Չեչենիոյ դէպքերուն մէկ պատուիրակութիւնը գլխաւորէ դէպի Մոսկուա», յայտնեց ան՝ աւելցնելով, որ թեհրան կարելի եղածին չափ արագ մարդասիրական օժանդակութիւն պիտի ղրկէ գաղթականներուն:

Իվանով խոստացած է հարցը արծարծել Երկուշաբթի օրուան (այսօր) Ռուսիոյ կառավարութեան նիստին:

Իրան Արեւմուտքին նման մտահոգութիւն արտայայտած է չեչէն քաղաքացիներու վիճակին մասին: Սակայն Արեւմուտքի նման անիկա նաեւ պաշտօնապէս կ'ընդունի, թէ Չեչենիա Դաշնակցային Ռուսիոյ մաս կը կազմէ:

Իվանով, որ միօրեայ այցելութիւն մը կու տար Իրան, յայտնեց, որ «շատ ուղղակի» բանակցութիւններ ունեցած է Խարազիի հետ Կովկասի շրջանի դէպքերուն գծով: Ան կը գուշացուց այլ երկիրներ՝ տագնապէն հեռու մնալու, շեշտելով որ հարցը ներքին ռուսական է:

«Պէտք է անհրաժեշտ քայլերուն դիմենք Կովկասի մէջ խաղաղութիւն հաստատելու համար», ըսաւ ան եւ աւելցուց. «Օրինական ճակատամարտ մըն է եւ միջազգային համայնքը կ'ընդունի ասիկա»:

Ան շեշտեց նաեւ, որ պատերազմը իսլամներու դէմ է եւ կրօնքի հետ որեւէ կապ չունի:

Շաբաթավերջին Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք նաեւ մտահոգութիւն արտայայտած է Չեչենիոյ դէպքերուն եւ քաղաքացիներու վիճակին մասին:

Ան շաբաթ առաւօտուն Փարիզի մէջ տեսակցութիւն ունեցած է Ռուսիոյ նախկին վարչապետ Եւգենի Փրիմաքովի հետ:

Միւս կողմէ, Դրամական Միջազգային Ֆոնտի տնօրէնը՝ Միշել Քամտէսիւ, Շաբաթ օր ըսած է, թէ Ռուսիոյ յատկացուելիք 640 միլիոն տոլար փոխառութիւնը կրնայ վտանգուիլ, եթէ պինուրական գործողութիւնները շարունակուին:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՄԻՋԻՆ ՋԱՓԻ...

Շարունակուած Ա. էջեն

պահ ձգած կ'ոլանէն հեռանալու գրաւոր յանձնառութենէն», աւելցուց ան:

Ֆըրկլի ըսաւ, որ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթ Լիբանանի մէջ պաղեստինեան գաղթականները իր հակակշիռին տակ առնելու պանդք հետագային վաճառելու Իսրայէլի, որ պանդք պիտի օգտագործէ Լիբանանի եւ Սուրիոյ վրայ ճնշում բանեցնելու համար, բայց այսպիսի բան ընդունելի չէ:

«Իսրայէլ պիտի չընդունի 1948ին տեղահանուած պաղեստինցիներու տունդարձը, իսկ Քլինթըն կողմնակից է պաղեստինցի գաղթականները ձգելու հոն, ուր կը գտնուին», ըսաւ ան եւ ելրափակեց՝ համոզում յայտնելով, որ Իսրայէլ Լիբանանէն պիտի հեռանայ միայն խաղաղութեան ամբողջական համաձայնագիրի մը հիմամբ:

ՍՈՒՐԻԱ ՉԱՐՄԱՆՔ...

Շարունակուած Ա. էջեն

Մուսա դիտել տուաւ, որ պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութիւն հաստատելու ժամանակացոյց մը ճշդող եւ Լիբանանէն հեռանալու պատրաստակամութիւն յայտնող Պարաք չի կրնար անտեսել Սուրիան: Մուսա չեշտեց, որ Պարաք պէտք է խաղաղութեան բանակցութիւնները աւարտելու ժամանակացոյց մրն ալ ճշդէ Սուրիոյ հետ: Մուսա ըսաւ նաեւ, որ եթէ Պարաք փորձէ Պենիամին Նեթանիահուի քաղաքականութիւնը չարունակել, պիտի ձախողի:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱՏԵԱՆ ...

Շարունակուած 3րդ էջեն

բարեկարգչական պայքարը:

Իրանի ուսանողական մեծագոյն չարժումը պատպարտեց Նուրիի դէմ արձակուած վճիռը՝ «ապատութիւն եւ անկախութիւն սիրող կրօնաւորները ճնշելու միջոց» յայտարարելով կրօնաւորներու յատուկ ատեանը:

«Ասր-է Ազատեկան» *օրաթերթը կը գրէր, որ Նուրիի դատավարութիւնը բացայայտեց հաւատքը իշխանութեան վերածելու վտանգները, որովհետեւ իսլամութեան անունով արտայայտութեան ապատութիւնը կը կաչկանդուի: Օրաթերթը աւելցուց, որ կրօնական իշխանութեան մը դէմ մեծագոյն սպառնալիքներէն մէկը կրօնքը իշխանութեան գինքի վերածելն ու սուրբ արժէքները բռնարարելն է՝ ծածկելու համար այդ իշխանութեան թերութիւնները:*

«Սոպհ-է Էմրուզ» *օրաթերթը, իր կարգին, պատասխանեց ատեանը, որուն վճիռը պիտի ընդարձակէ ճեղքը երկու թեւերուն միջեւ: Նուրիի դէմ վճիռն ու «Խորտատ»ի փակումը ապտրինի կը դարձնեն կրօնաւորներու յատուկ ատեանը, աւելցուց «Սոպհ-է Էմրուզ»:*

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4430

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Դերբուկ, խորտուրորտ:*
2. *Իսլամ կրօնաւոր - Պահեստ:*
3. *Ղակիչ, պատուար - Զարուրթիւն:*
4. *Ջերմուկներ գտնող իշապանր - Քրիստոս հո՛ն հարսնեւոր էր:*
5. *Խորոպճին, հարեմ - յաւելուած:*
6. *Ֆետայի:*
7. *Յարդախառն չադախ - Ժամանակի միաւոր:*
8. *Մաքրողական տերեւներով բոյս - Սոդոմի բախտակից քաղաքներէն:*
9. *Ռուսական անջրպետական - Ապուչ (հակ.):*
10. *Իսլամական տօներ էն - Լծորդութիւն - Կանացի կոչական բառ:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Նուրը կերպաս - Վիշնու աստուածոյ եօթներորդ մարմնացումը:*
2. *Երաժշտական չափ - Վիկ:*
3. *Գլուխը կախ՝ գօրապետ:*
4. *Անորոշ դերանուն - Տէր եւ տիկին:*
5. *Գոյանալ, կայանալ:*
6. *Հաստ պարան - Շաղկապ - Արական օտար անուն:*
7. *Շաղկապ - Լծորդել:*
8. *Իգական օտար անուն - Հայս (հակ.):*
9. *Քոլոմպոսի ծովագրնացութեան երեք նաւերէն մէկը - Օտար՝ դրամատուն:*
10. *Տրէ - Կրկնուած ձայնաւորներ:*

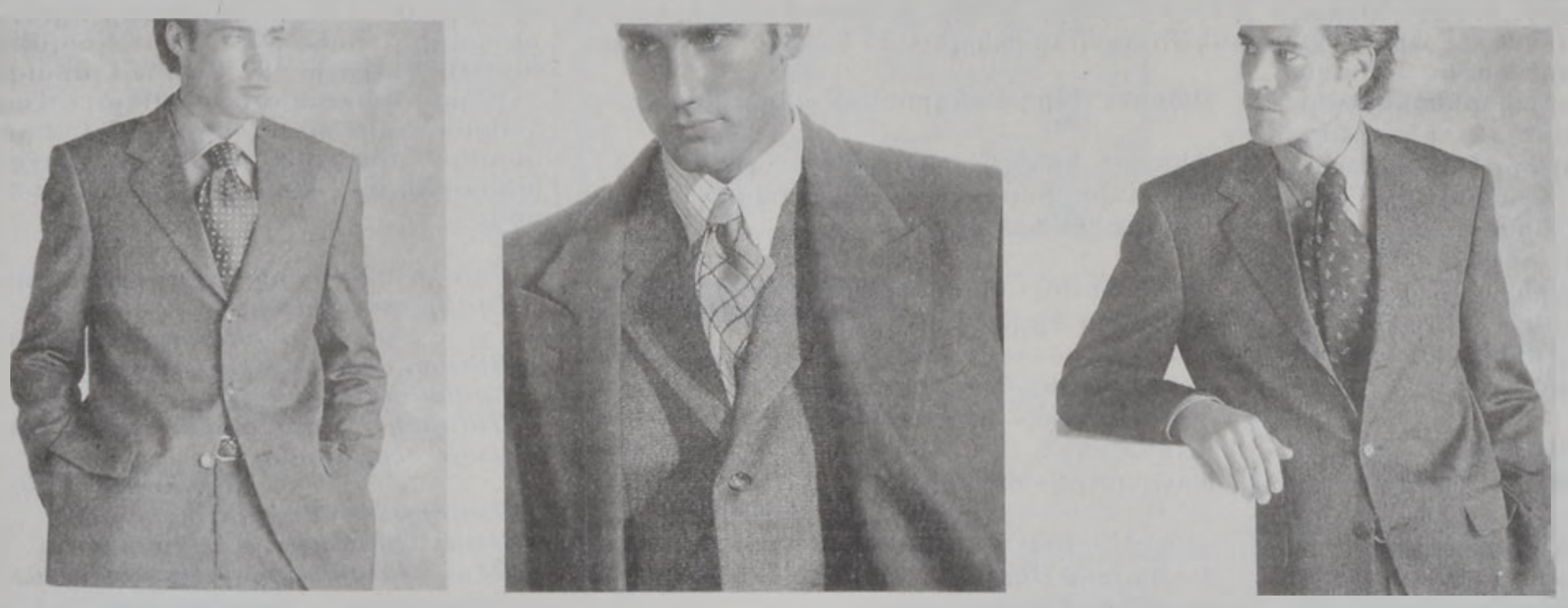
ԹԻՒ 4429

ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Կ	Ո	Ճ	Ա	Պ	Ղ	Պ	Ե	Ղ	■
2	Ա	Ր	Ա	Ր	Տ	■	Տ	Ն	Ա	Կ
3	Ծ	■	Ր	Ա	Ե	Ր	Ո	■	Զ	Ի
4	Ա	Ս	Պ	■	Ղ	Ո	Ր	Կ	Ա	Ս
5	Ն	Ի	Ա	Զ	■	■	Կ	Ա	Ր	■
6	■	Ա	Կ	Ա	Ռ	Ն	■	Ռ	■	Ա
7	Ա	Մ	Ա	Ն	■	Ո	Տ	Ն	Ա	Կ
8	Ր	■	Լ	Ա	Ր	Ի	Տ	■	Տ	Ա
9	Ա	Ր	Ե	Կ	Ա	Ն	■	Կ	Ա	Տ
10	Բ	Ե	Լ	■	Բ	Բ	Ո	Ր	Կ	■

DROP 8

ՁԱԼՔԱ, ՍԻԹԷ ՄՈՒՍԱ
Ա. ՅԱՐԿ. ՀԵՌ. 01-897329

3 ՏԱՂԱՒԱՐ ՄԷԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

«IZAGKI» ՀԱՒԱՔԱԾՈՆ
Պատրաստուած իտալական առաջնակարգ *սիւփըր* 100'S կերպասով՝ ձեզ աւելի վայելուչ պիտի դարձնէ

ԳԻՆԵՐ

Քոսթիւմ	225.000 լ.ո.էն (150$) մինչեւ	375.000 լ.ո. (250$)
Ժաքէթ	150.000 լ.ո.էն (100$) մինչեւ	225.000 լ.ո. (150$)
Տաբատ	60.000 լ.ո.էն (40$) մինչեւ	90.000 լ.ո. (60$)

DROP 8 «CLASSIQUE» ՁԵՒԸ
Որ կը միաձուլէ որակն ու վայելչութիւնը միաժամանակ

ԳԻՆԵՐ

Քոսթիւմ	165.000 լ.ո.էն (110$) մինչեւ	210.000 լ.ո. (140$)
Ժաքէթ	112.500 լ.ո.էն (75$) մինչեւ	135.000 լ.ո. (90$)
Տաբատ	37.500 լ.ո.էն (25$) մինչեւ	52.500 լ.ո. (35$)

DROP 8Ի «BOXING»Ի ԲԱԺԻՆԸ
Ձեզ կ'առաջարկէ լաւագոյն որակը զգայացունց նուազագոյն գիներով

Քոսթիւմ	105.000 լ.ո.էն (70$) մինչեւ	142.500 լ.ո. (95$)
Ժաքէթ	75.000 լ.ո.էն (50$) մինչեւ	97.500 լ.ո. (65$)
Տաբատ	22.500 լ.ո.էն (15$) մինչեւ	30.000 լ.ո. (20$)
Շապիկ	15.000 լ.ո.էն (10$) մինչեւ	22.500 լ.ո. (15$)

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 - 241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 - 241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك : هاتف : ٢٤١٢٧٤ - ٢٦٠١١٥ - ٢٥٨٥٢٦ فاكس : ٢٥٨٥٢٩ ص.ب. : ٨٠٨٦ برج حمّود